

وزارت معادن و فلزات
سازمان زمین شناسی کشور
گروه ژئوشیمی

بررسی و معرفی پتانسیل طلا و سایر عناصر
در ناحیه خوپنرود (شمالغرب اهر)

با استفاده از روش ژئوشیمیایی و کانیهای سنگین در مقیاس

۱:۲۰,۰۰۰

بانضمام

نقشه واره ۱:۵۰۰۰ زمین شناسی و معدنی ناحیه

توسط

امیر مباحث

فرزاد ذری

شهریور ۱۳۷۰

سازمان زمین شناسی کشور
مرکز داده های زمین شناسی و موزه
کتابخانه

سازمان زمین شناسی کشور
مرکز داده های زمین شناسی و موزه
کتابخانه
شماره ثبت
کتاب
۱۱۸۲۱

صفحه	
۱	سپاسگزاری
۲	پیشگفتار
۳	فصل يك (کلیات
۳	۱-۱) محل و موقعیت جغرافیایی
۳	۱-۲) مطالعات قبلی
۴	۱-۳) طرح کنونی
۶	فصل دوم) زمین شناسی و آلتراسیون
۶	۱-۲) چینه شناسی و زمین شناسی
۶	۲-۱-۱) سنگهای قدیمی تر از کرتاسه
۷	۲-۱-۲) کرتاسه فوقانی
۷	۲-۱-۳) پالئوسن
۹	۲-۱-۴) الیگوسن
۱۶	۲-۲) آلتراسیون
۱۶	۲-۲-۱) آلتراسیون پروپلتيك
۱۷	۲-۲-۲) آلتراسیون پناسيك
۱۱۸	۲-۲-۳) آلتراسیون برستيك
۱۸	۲-۲-۴) آلتراسیون آرژيليك
۱۹	۲-۲-۵) آلتراسیون آلونیتی
۱۹	۲-۲-۶) آلتراسیون سیلیسی
۲۲	فصل سوم) اکتشافات چکشی
۲۷	۳-۱) نتیجه گیری
۲۸	فصل چهارم) ژئوشیمی
۲۸	۴-۱) نمونه برداری و آماده سازی
۲۸	۴-۲) تجزیه آزمایشگاهی نمونه ها
۲۹	۴-۳) حد تشخیص ها
۳۰	۴-۴) تعیین دقت نسبی آزمایشگاهی

سیاسگزاری :

در تدوین این نوشتار از زحمات و مساعدت های همکاران محترم بهره های بسیار برده شده

که بدینوسیله مراتب سپاسگزاری خود را ابراز میداریم.

۱- از آقای دکتر آقا نباتی معاونت وقت سازمان، آقایان مهندس ملاکپور و دکتر مومنزاده مسئولین

وقت طرح سراسری طلا، به جهت فراهم سازی امکان مطالعه

۲- از دانشجوی زمین شناسی دانشکده علوم مشهد آقای نوید خالقی بخاطر مشارکت فعال در برنامه ها

های صحرائی

۳- از آقایان حسین طاوسی و هوشنگ علاءالدینی که ما را در برداشت های صحرائی و آماده سازی نمونه ها

ها یاری دادند

۴- از شرکت چیم تک نماینده آزمایشگاه مین متال کشور چین به جهت تجزیه نمونه های ژئوشیمیائی

در حد بسیار قابل قبول

۵- از آقایان مهندس فرهاد بوذری و حسن باستانی که در تدوین نقشه ها و نوشتار مشارکت فعالی

را عهده دار بوده اند

۶- از آقای حسین جبرودی که ترسیم مرکبی نقشه زمین شناسی ناحیه را بعهده گرفتند.

۷- از قسمت کارتوگرافی و تایپ سازمان زمین شناسی که ترسیم مرکبی نقشه ها و تایپ این نوشتار را به

عهده داشته اند

و بالاخره از تمامی کسانی که در تدوین این نوشتار بنحوی شریکند و سهوا " نامشان ذکر نگردیده است.

پیشگفتار:

پیرو قرارداد منعقد بین سازمان زمین شناسی کشور و طرح سراسری طلا در مرداد ۱۳۶۹ ناحیه خوینرود در شمال غرب شهرستان اهر در شهریور و مهر ماه همان سال بمدت یکماه تحت مطالعات ژئوشیمیائی ، کانیهای سنگین و برداشت های زمین شناسی بمقیاس ۱:۵۰۰۰ قرار گرفت .

گرچه در قرارداد مذکور این وسعت ۶ کیلو متر مربع منظور گردیده بود ولی نگارندگان بدون تحمیل هر گونه بار مالی و بنابر مصلحت کاری این محدوده را به ۱۰/۸ کیلومتر مربع افزایش دادند .

اساساً "انتخاب چنین محدوده از طرف طرح بر پایه پیشنهاد و بازدید یکروزهائی است که آقای دکتر مومنزاده و دیگران در آذر ۱۳۶۶ از ناحیه خوینرود بعمل آورده اند .

نوشتار حاضر بر اساس بررسی و تحلیل ۱۳۲ نمونه ژئوشیمیائی و ۴۴ نمونه کانی سنگین و تعینبادهائی نمونه چکشی و سنگ سخت تدوین گردیده است . چنانچه از نتایج مشهودمی باشد علاوه بر تنوع کانی سازی ، پتانسیل طلا ، جیوه ، مس و ۰۰۰۰ در ناحیه محرز می باشد که در قالب نقشه های آنومالیها ارائه شده اند .

ضمن اینکه جهت دستیابی به اهداف نهائی یعنی کانسار ، پیشنهادات چندی ارائه شده است که الزاماً بطور سیستماتیک مد نظر خواهد بود .

فصل ۱- کلیات

۱-۱- محل و موقعیت جغرافیایی:

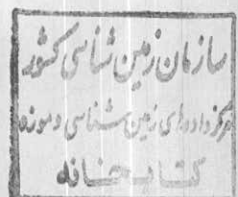
ناحیه مورد بررسی با وسعتی قریب به ۱۰/۸ کیلومتر مربع در پیرامون روستای خوینرود قرار دارد، که با راه خاکی در حدود ۳۲ کیلومتری به بخش ورزقان و این بخش نیز با جاده اسفالتی ۴۰ کیلومتری با اهر مرتبط می‌باشد.

خوینرود روستای نه چندان بزرگی است که اغلب سکنه آن در دهه گذشته به شهرها مهاجرت کرده بطوریکه اغلب منازل در حال اضمحلال آن مکان مناسبی برای ایجاد کمپ های زمین شناسی بنظر نمی‌رسد. اصولاً این ناحیه جزو مناطق مرتفع کوهستانی محسوب شده بنحویکه خوینرود در ارتفاع ۲۲۰۰ متری از سطح دریا قرار می‌گیرد، بدین لحاظ آب و هوای ناحیه با زمستانی طولانی و پر برف و تابستانی نسبتاً معتدل همراه است. ولی نفوذ ابرها از سمت شمال و تظاهر بصورت مه در این ارتفاعات حتی در طول تابستان نزول سریع درجه حرارت را در پی داشته و گاه با ریزش نزولات آسمانی توأم می‌باشد. بنا براین زمان عملیات محراثی در این ناحیه بیش از ۴ یا ۵ ماه در سال نخواهد بود. آب در اکثر رودخانه‌ها و آبراهه‌های ناحیه بطور دائمی جاریست بطوریکه نمونه برداری خصوصاً "کانیهای سنگین غالباً" بصورت خشک امکان پذیر نمی‌باشد.

آب مشروب کم و بیش بصورت چند چشمه در ناحیه متظاهر است که مظهر پر آبترین آنها در جوار خوینرود قرار دارد. در شمال ناحیه خصوصاً "نواحی مشرف به رودخانه ارس زمین‌ها غالباً" از درختان بلوط نه چندان تنومند پوشیده بوده که بعضاً "بطور مخفیانه جهت مصارف سوخت و تهیه ذغال مورد استفاده اهالی قرار می‌گیرد.

۱-۲- مطالعات قبلی:

ناحیه خوینرود به جهت وجود کالگاه‌های استخراج آسیاب های قدیمی و نیز حضور جیره بطور

طبیعی حداقل در دو دهه اخیر بارها مورد بازدید و واریسی بوده است که از کم و کیف

این مطالعات نوشتار چندانی در دسترس نیست مگر در دو مورد:

در نوشتار نخست که تحت عنوان "ارزیابی ذخائر معدنی شناخته شده منطقه (چهارگوش) اهر بر اساس اطلاعات موجود" در سال ۱۳۶۴ توسط مومنزاده و دیگران تدوین گردیده اشاره گذرا به طلا در ناحیه خوینرود دارد، در گزارش دیگری که طی بازدید یکروزه بوسیله مومنزاده و دیگران در آذر ماه ۱۳۶۶ تحت عنوان "معرفی طلا و جیوه خوینرود از دو دیدگاه معدنی و باستانشناسی" ارائه گردیده، کنکاش بیشتری در مورد آثار بجا مانده از قبل خصوصا "در دوره ساسانیان انجام پذیرفته که بررسیهای فعلی نیز بر پایه همین بازدید و پیشنهادات این نوشتار استوار می‌باشد.

۱-۳- طرح کنونی:

این طرح بر اساس قرارداد منعقد بین طرح سراسری طلا و سازمان زمین شناسی در وسعتی قریب به $10/8$ کیلو متر مربع در مهر ماه ۱۳۶۹ آغاز و بمدت یکماه عملیات صحرایی آن بمنظور شناخت پتانسیل معدنی خصوصا "عنصر طلا و با استفاده از روش نمونه برداری ژئوشیمیائی در مقیاس نیمه تفضیلی کاملاً" باز بمورد اجرا گذاشته شده که مزید بر آن در این فرصت، برداشت‌های لازم نیز جهت تهیه و ارائه نقشه وارّه زمین شناسی به مقیاس $1:5000$ در محدوده فوق‌الذکر به اتمام رسیده است که مراحل اجرایی این عملیات در شکل (۱) منعکس می‌باشد.

---

* - این مساحت در قرارداد منعقد، ۶ کیلومتر مربع پیش بینی گردیده بود، ولی بعلت ضرورت، نگارندگان این وسعت را بدون تحمیل هر گونه بار مالی به $10/8$ کیلومتر مربع ارتقاء داده‌اند.

برنامه ریزی

تهیه مدارک

طرح اکتشاف و زمین شناسی

نمونه برداری کانی سنگین	ژئوشیمی	چکشی	برداشت محرائی
آماده سازی	تجزیه به روش AA	آزمایشگاه	
کانی شناسی	داده	داده	تهیه نقشه زمین شناسی
نقشه (کیفی)	تحلیل آماری		
	نقشه (کمی)		
تحلیل	تحلیل	تحلیل	تحلیل

نتیجه گیری

پیشنهاد

شکل ۱- مراحل اجرایی ، مطالعات انجام شده در ناحیه خوپنرود

فصل دوم - زمین شناسی و آلتراسیون

۲-۱- چینه شناسی و زمین شناسی:

ناحیه خوینرود در ۴۳ کیلومتری شمال غرب اهر در محدوده چهار گوش ۱:۲۵۰،۰۰۰ اهربخشی از ناحیه آذربایجان (زون البرز - آذربایجان - "نبوی" ^۸) محسوب می‌شود. شاخص‌ترین ویژگی این ناحیه خصوصاً در رابطه با ناحیه مطالعاتی خوینرود ماگماتیسم پس از کرتاسه می‌باشد. سری سنگهای حاصل از این ماگماتیسم سطحی وسیع از ناحیه را در بر گرفته و در بسیاری موارد ماگماتیسم بر فرایندهای رسوبی برتری یافته‌اند.

از مهمترین نتایج ماگماتیسم فوق‌مملکردهای بعدی آن (محلولهای گرمایی) تشکیل ذخائر مهم فلزی میباشد بطوریکه فاز کمپرسیونی اواخر کرتاسه (لارامی) ^۵ و بدنبال آن فاز کششی (که نتیجه آن ولکانیسم شدید ائوسن است) و نیز مهمتر از بقیه حادثه تکتونیکی پیرنه (اؤوسن - الیگوسن) و نیز مراحل جدیدتر ماگماتیسم (پلیو کواترنر) در تکوین زمین شناسی و تشکیل ذخائر معدنی تاثیر بسزائی داشته‌اند. در توضیح زمین شناسی ناحیه خوینرود با توجه به مقیاس و محدوده ناحیه مطالعاتی جهت ارائه ایده کلی از وضعیت زمین شناسی سعی شده است به تناسب زمانی ولیتولوژیکی در ابتدا به مقیاس وسیعتری به زمین شناسی ناحیه اشاره شود و سپس مرتبط با آن سازندهای موجود در ناحیه مورد بررسی تشریح گردند:

۲-۱-۱- سنگهای قدیمتر از کرتاسه:

در ناحیه مطالعاتی هیچ بیرون زدگی از سنگهای قدیمتر از کرتاسه مشاهده نمی‌شود. در واقع در محدوده ۱:۲۵۰،۰۰۰ اهر نیز تنها بیرون زدگیهای بسیار محدودی از سنگهای دگرگونی قدیمتر از کرتاسه نشان داده شده است. مومن زاده ^۷ عقیده دارد که سنگهای قدیمتر از کرتاسه وسعتی بیش از این در چهارگوش اهر دارند و نیز معتقد است که توده آذرین گرانیتی شیور داغ و مینرالیزاسیون محور مزرعه - انجرد که

در نقشه ۰۰۰، ۲۵۰: ۱هر به سن الیگوسن نمایانده شده‌اند با توجه به اینکه سنگهای کرتاسه

مجاور آنها هیچگونه دگرگونی را تحمل نکرده‌اند سنی قبل از کرتاسه را دارا می‌باشند.

۲-۱-۲- کرتاسه فوقانی:

بطور کلی کرتاسه در ناحیه اهر از يك مجموعه ولکانیکی - رسوبی ضخیم تشکیل شده است. گاه

ولکانیسم زیر دریائی و رسوبات شیلی - آهکی (شیت کلبیر و کربنات صولفات) از نظر سنی معادل

و از نظر گسترش جغرافیائی بطور جانبی به یکدیگر تبدیل شده‌اند. سری ولکانیکی - رسوبی فوق

را يك سری سنگهای رسوبی کربناته ریفی و یا مارنی مربوط به سنونین می‌پوشاند. همزمان با

نهشته شدن (؟) سسیری رسوبی کربناته فعالیت ولکانیسم زیر دریائی موجب تشکیل گدازه و سنگ

های آذر آواری با ترکیبی بطور متناوب از بازیک تا اسید شده است .

در ناحیه مطالعاتی از مجموعه کرتاسه فوق تنها وسعت محدودی از رخساره رسوبی آن مشاهده

می‌شود ولکانیت های همراه با رخساره رسوبی در شمال ناحیه (خارج از محدوده مطالعاتی) در سطحی

(۶و۲)

وسیع در کنار لایه‌های آهکی گسترش یافته‌اند . سنگ آهک مذکور در ناحیه مطالعاتی توسط توده‌های

میکروموزونیتی و جریانهای آندزیتی و توف احاطه شده است . بعلاوه تحت تاثیر چند گسل

با امتدادهای شمال غرب - جنوب شرق ، شمال شرق - جنوب غرب نیز قرار گرفته‌اند . همچنین رگه‌های

سیلیسی نسبتاً " ضخیمی در آن نفوذ نموده‌اند . در سنگ آهک فوق آثاری از بقایای موجودات زنده

قابل تمیز است . مطالعات فسیل شناسی انجام شده بر روی واحد فوق در نواحی دیگر توسط افیلراد -

(۱۳و۴)

مختلف حاکی از سن کرتاسه پسین برای واحد فوق می‌باشد .

۲-۱-۳- پالئوسن:

(۱)

سنگهای ولکانوسدیمینت پالئوسن - ائوسن زیرین (سازند مجید آباد - باباخانی ، لسکوئیه ، ریو -)

در ناحیه اهر گسترش فراوانی دارند . ولکانیسم دریایی در این مقطع زمانی چه از نظر شدت و چه از

نظر گسترش وسعت بیشتری می‌باید به نحوی که ولکانیسم زیر دریائی بر تشکیل رسوبات برتری یافته

و بخش عمده‌ای از ناحیه را سنگهای ولکانوسدیمنتی تشکیل می‌دهند. این امر حاکی از فعالیت زبردیاری ولکانیکی در این ناحیه قبل از ولکا بیسم شناخته شده در ائوسن میانی تافوقانی (سازند کرج) می‌باشد.

تفاوت واضح سنگ‌شناسی مابین کرتاسه فوقانی و پالئوسن یکی از دلایل جهت تشخیص حد کرتاسه پسین و پالئوسن می‌باشد به نحوی که در اکثر نقاط تعیین این حد، در مقیاس سنگ‌شناسی انجام شده است. لیکن شواهد دیرینه‌شناسی در نواحی محور جاده اهر - تبریز حدود ۲۰ کیلومتری اهر و نیز ناحیه اهر گوشه داغ و برخی نواحی دیگر با توجه به فسیلهای موجود در توالی مارن و سیلت استون پالئوسن - ائوسن زیرین، مرز بین کرتاسه فوقانی و پالئوسن را مشخص کرده‌اند. هر چند دلیلی بر انقطاع کامل رسوبگذاری در حد پایانی کرتاسه و آغاز پالئوژن در دست نیست لیکن با باخانی و همکاران (۱) در برخی نواحی ناهماهنگی کم یا زیاد بین کرتاسه و پالئوژن و احتمالا "حتی نبود پالئوسن را متذکر شده‌اند.

در ناحیه خوینرود پالئوسن با چهره‌های ولکانیک، ظاهر شده است به نحوی که سنگهای آندزیتی و توف در ناحیه شمال و شرق روستای خوینرود گسترش یافته‌اند. هر چند کنناکت سنگهای آندزیتی با آهک کرتاسه گسله می‌باشد، اما در مقیاس وسیعتر با تعقیب این مرز خارج از ناحیه مطالعاتی (با توجه - به نقشه ۱:۱۰۰,۰۰۰ ورزقان) (۶) ملاحظه میشود که سنگهای آندزیتی بر روی کرتاسه قرار میگیرند، بعلاوه اگر ^{این}مرز اساسا "به سمت غرب دنبال گردد (خارج از محدوده مطالعاتی) در ۳ کیلومتری غرب روستای خوینرود و جنوب روستای ملوک در مرز سنگهای آندزیتی پالئوسن و آهک کرتاسه با ضخامت نسبتا "کمی از مارن، ماسه سنگ و سنگ آهک فسیل‌دار (متعلق به پالئوسن زیرین بر اساس اطلاعات موجود در نقشه ۱:۲۵۰,۰۰۰ اهر) (۲) مواجه خواهیم بود که احتمالا " فسیلهای موجود در این واحد، تنها فسیلهای پالئوسن موجود در محور اهر - تبریز (۲۰ کیلومتری اهر) مشابه باشند. بنابراین سن واحد آندزیت و توفی ناحیه مطالعاتی را میتوانیم پالئوسن فوقانی (احتمالا " تا ائوسن زیرین؟) در نظر بگیریم.

نمونه‌های متعددی از سنگ فوق مورد مطالعه پتروگرافی قرار گرفته است. (نتایج مطالعات سنگ‌شناسی در ضمیمه شماره یک پیوست گزارش است). سنگ اغلب بافت پورھیری داشته و فنوکریستها شامل: I - پلاژیوکلاز که عمدتا " شکل دار بوده و اکثرا " آغشتگی به مواد کلریتی دارند و گاه توسط

اپیدوت جانشین شده‌اند و در برخی نمونه‌ها نیز حاوی رگچه‌های کلسیتی میباشند.

II - کانیهای فرو منیزین (احتمالا "کلینوپیرکسن) که تقریبا "تنها آناری از آنها باقی مانده است.

در نمونه شماره ۱۲۰ پیروکسن‌های فوق‌طور وسیع‌توسط اورالیت (آمفیبول ثانویه) جانشین شده‌اند

به نحوی که گاهی مجموعه آمفیبولهای ثانویه تشکیل یک رگچه را داده‌اند و گاه نیز پیروکسن‌ها

توسط کلسیت جانشین شده‌اند. (در نمونه ۱۲۳).

کانیهای زمینه سنگ میکروولیت‌های پلاژیوکلاز، کانیهای رسی، مواد کلریتی، لکه‌های اپیدوتی

به همراه کلسیت میباشند. آلتراسیون سنگ موجب تشکیل کانیهای کلریتی، اپیدوت، کلسیت و

کانیهای رسی شده است به نحوی که نمونه شماره ۱۲۰ آندزیت کلریتیزه و اورالیتیزه و نمونه شماره

۱۲۳ آندزیت سرشار از کلریت و کلسیتیزه نام گرفته است.

دایک نفوذ کرده در سنگهای آندزیتی دارای بافت بطور جزئی پورفیرتیک عمدتا "میکرولیتیک میباشند.

کانیهای سنگ عمدتا "از میکروولیت‌های فلدسپات به همراه کانیهای رسی تشکیل شده است. فلدسپات

ها - علاوه بر آغستگی به مواد کلریتی به کانیهای رسی تجزیه شده‌اند. کلینو پیروکسن بصورت دانه‌های

عمدتا "بی شکل در جوار با فلدسپاتها مشاهده میشود. نام این سنگ پیروکسن آندزیت تعیین شده است.

۴-۲- الیگوسون :

ماگماتسیم در الیگوسون چهره‌ای تازه به خود میگیرد به نحوی که فعالیت آذرین که لاقل از کرتاسه در

سطحی وسیع از ناحیه اهر عموما "در محیط دریایی وجود داشته در این دوره بیشتر اختصاصات محیط‌های

کم عمق و خشکی را به خود میگیرد و به نحوی که توده‌های نفوذی میکرومونوزودیوریتی، نفیلین سنیتیتی،

گرانیتی و ... و خروجی‌های بصورت ایگنیمبریت، گنبد‌های ریولیتی، برشهای ولکانیکی داسیتی و ...

در این دوره تشکیل میشوند.

در ناحیه خوینرود نیز به پیروی از دیگر نواحی با مجموعه‌ای از سنگهای ولکانیکی - پلوتونیک الیگوسون

مواجه میباشیم که بخش وسیعی از منطقه مطالعاتی را تشکیل میدهند.

محدوده وسیعی در جنوب، شرق و جنوب شرق ناحیه را سری سنگهای میکرو مونزودیوریتی و معادل خروجی آنها لایت آندزیت ها (تراکی آندزیت ها) تشکیل می دهند. این مجموعه تحت تاثیر سیستم گسلی باروند جنوب شرق - شمال غرب، جنوب غرب - شمال شرق بوده و رایلهای متعدد آندزیتی و تراکی آندزیتی به تبعیت از روند گسل ها همراه با رگه های سیلیسی در آنها نفوذ نموده است. در تراکی آندزیت ها و میکرومونزودیوریت های جنوب شرق روستای خونرود آثار و بقایای فعالیتهای معدنکاری باستانی، گودال و حفر ترانشه (کارشادی)، وسایل بجا مانده معدنکاران پیشین (سندان و دستاس) مشاهده می شود.

در قسمتهائی از شرق و شمال شرق ناحیه و نیز ناحیه ای در شمال روستای خونرود سنگهای میکروگر-انودیوریت، واسیت و آندزیت داسیتی رخنمون دارند.

نمونه های متعددی از سنگهای فوق مورد مطالعه پتروگرافی قرار گرفته بر اساس شواهد مینرالوژیکی و بافتی و اطلاعات روی زمین مجموعه سنگهای فوق به دو گروه حدواسط (میکرومونزودیوریت - تراکی آندزیت) و اسید (میکروگرانودیوریت - داسیت) تقسیم بندی شده اند. که خود این دو گروه نیز در ارتباط با یکدیگر می باشند. به مجموعه فوق می بایست دایکهای نفوذی آندزیتی و تراکی آندزیتی را نیز اضافه نمود.

الف) میکرومونزودیوریت ها :

سنگ های با ترکیب میکرومونزودیوریت در جنوب غرب، غرب و شمال شرق ناحیه بصورت توده بظاهر مجزا از هم قرار گرفته اند.

- توده جنوب غرب ناحیه دارای بافت میکروپورفیریک - میکروکریستالین در زمینه سنگ می باشد. کانیهای تشکیل دهنده فنوکریستهای آن عبارتند از :

I- بلورهای پلاژیوکلاز با ترکیب شیمیایی متوسط تا اسید (حدود الیگوکلاز - آنوزین) اکثراً خرد شده و گاهی یوهدرال می باشند و قطر تقریبی آنها از چند دهم میلی متر تا ۱/۲ میلی متر می رسد و تبدیل

شدگی به اپیدوت فراوان، سرسیت و کلریت را دارند.

II - بلورهای آمفیبول (هورنبلند) و گاهی ترمولیت - اکتینولیت که نیمه شکلدار تا بیشکل بوده و تبدیل

شدگی آمفیبول به اپیدوت و کلریت بندرت مشاهده می‌گردد.

III - کانیهای مافیك كه اكثر " و يا تماما "ب" اپیدوف - کلریت تبدیل شده‌اند.

زمینه سنگ با بافت میکرو تا کریپتو کریستالین از میکروولیت های پلاژیوکلاز فراوان و بلورهائی از فلدسپات

آلكال (اورتوز) و کوارتزهای میکرو تا کریپتو کریستالین تشکیل شده است. کانیهای ثانویه و کانیهای

کدر در زمینه سنگ قابل رویت است.

کانیهای ثانویه عبارتند از کلریت، اپیدوت و تیغه‌های ریزرسیتی و کانیهای رسی. کانیهای فرعی نیز

کانیهای اویک اکسیدهای کدر آهن و بندرت آپاتیت و اسفن می‌باشند.

- توده غرب ناحیه بشدت تحت تاثیر سیستم گسلی قرار گرفته و محدوده خارجی آن نیز با سنگهای تراکسی

آندزیتی اطراف عموماً "گسله" می‌باشد. علاوه بر چند رگه سیلیسی در این توده آثار شدادی نیز مشاهده

می‌شود. بافت سنگ میکروپورفیریتیک - میکروکریستالین در زمینه سنگ می‌باشد.

کانیهای تشکیل دهنده فنوکریستها شامل:

I - بلورهای پلاژیوکلاز با ترکیب شیمیایی اسید تا متوسط (الیگوکلاز - آندزین) با شکل بلوری یوه-هدرال

تا ساب هدرال بوده. قطر تقریبی آنها در حدود از ۰/۸ میلی متر تا حداکثر ۳/۲ میلی متر می‌باشند

زوناسیون بندرت در برخی از بلورها مشاهده می‌گردد. آلتراسیون به کلریت - کربنات (کلسیت) و اپیدوت

وجود دارد و در حدود ۲۵ درصد تا ۳۰ درصد از حجم کل سنگ را تشکیل می‌دهد.

II - کانی مافیك كه تماما " آلتره و تجزیه شده می‌باشد و آلتراسیون آنها به کلریت فراوان، کربنات

(کلسیت) و بندرت به اپیدوت می‌باشد و احتمالاً "کانی اولیه آمفیبول (هورنبلند) بوده که تماماً " تجزیه

گردیده و شبهی از کانی اولیه آمفیبول باقی مانده است.

زمینه سنگ از بلورهای فلدسپات آلکالن (اورتوز) که به کانیه‌های رسی تبدیل شدگی دارند و بلورهای میکرولیتی پلاژیوکلاز و کوارتزهای بی شکل تشکیل گردیده است . کانیه‌های فرعی و اپاک و آپاتیت میباشند . به همراه این بلورها کانیه‌های ثانویه نظیر کلریت ، کربنات و کانیه‌های رسی در زمینه موجود است .

وجود کانیه‌های ثانویه کلریت و کلسیت ، اپیدوت و نیز کانیه‌های رسی حاکی از آلتراسیون نسبتاً شدید این سنگ است .

- توده شمال شرق ناحیه کمی بیشتر به سمت دیوریت پیش میرود به نحوی که مطالعه پتروگرافی نام میکرودیوریت را بر آن نهاده است . بافت این سنگ گرانولار و بطور جزئی پور فیرتیـک است . فلدسپات و آمفیبول مهمترین کانیه‌های اولیه آن هستند . پلاژیوکلازها عمدتاً "شکل دار و گاهی بصورت پور فیری با قطر ۲ میلی متر ملاحظه شده‌اند . فلدسپاتها به میزان قابل ملاحظه‌ای به کانیه‌های رسی و گاهی کانیه‌های میکائی تجزیه شده‌اند . فلدسپاتها اغلب توسط اپیدوت و کلسیت نیز جانشین شده‌اند . آمفیبول اولیه با رنگ سبز - قهوه‌ای و با دو سری کلیواژ وجود دارد . ظاهراً " آمفیبول مذکور از حواشی در حال تلاشی میباشد . آمفیبول ثانویه با رنگ سبز و پلئوکروئیک نسبتاً "مشخص که احتمالاً "حامل جانشینی اولیه میباشد در این سنگ وجود دارد . کانیه‌های ثانویه این سنگ عبارتند از کانیه‌های رسی ، اپیدوت ، اورالیت و مقادیری کم کلسیت ، کانیه‌های فرعی عبارتند از کانیه‌های اپاک و آپاتیت . سنگ مذکور تحت تاثیر آلتراسیون اپیدوتیزه و کائولینیتیزه قرار گرفته است . مطالعه کانی شناسی و بافتی سه توده میکرومونوزودیوریتی فوق حاکی از تشابه خوب سنگ شناسی سه توده فوق است . وجود بافت میکروپور فیری - میکروکریستالین در زمینه سنگ حاکی از سرد شدن ماگما در عمقی متوسط تا کن میباشد .

(ب) لاتیت آندزیت ها (تراکی آندزیت ها) :

سنگهای خروجی و نیمه خروجی در حد تراکی آندزیت با بافت پور فیری و پور فیرو کلاستیکـی محدود وسیعی در ربع جنوب شرقی ناحیه مطالعاتی را شامل میشوند . دایکهای متعدـد

آندزیتی و تراکی آندزیتی در این سری سنگها نفوذ نموده است . ترکیب کانی شناسی این دایکها تشابه کامل با سنگ میزبان دارد .

نتایج مطالعات پتروگرافی يك نمونه از سنگ فوق (نمونه شماره ۱۰۰) حاکی از بافت پورفیرتیک میکروولیتی در زمینه سنگ آلتزه می باشد . کانیهای تشکیل دهنده فنوکریست ها شامل:

I - بلورهای پلاژیوکلاز با ترکیب شیمیایی متوسط تا اسیدی (حدود آنذرین - الیگوکلاز) بلورها دارای فرم کریستالی ساب هدرال اکثرا "یوهدرال بوده و از حاشیه خرد شدگی و شکستگی در بلور - های پلاژیوکلاز مشاهده می گردد . قطر تقریبی این بلورها گاهی به ۳ میلی متر و اکثرا "در حدود ۱ تا ۱/۵ میلی متر می باشد و تبدیل شدگی به کانیهای ثانویه - اپیدوت و کلریت دارند .

II کانی مافیک احتمالا "آمفیبول بوده که تماما "به کلریت (بیشتر) و اپیدوت (کمتر) تجزیه شده اند و فقط اثری از کانیهای مافیک باقی مانده است .

زمینه سنگ از میکروولیت های پلاژیوکلاز و احتمالا " بلورهائی از فلدسپات آلکالن (اورتوز) و بلورهای میکرو تا کریپتو کریستالین کوارتز که نیمه شکل دار تا بی شکل هستند تشکیل گردیده است و کانیهای ثانویه اپیدوت و کلریت در زمینه سنگ پراکنده می باشند . کانیهای فرعی اپاک و بندرت بلورهای ریز سوزنی آپاتیت و احتمالا "لوکو کسن (؟) نیز مشاهده می شوند . نمونه شماره ۱۰۱ که از کنار يك گودال قدیمی معدنی برداشته شده است در واقع يك کریستال - لیتیک توف شیشه ای با ترکیب متوسط (احتمالا "حدود آندزیت تا تراکی آندزیت آلتزه شده به اپیدوت و کلریت) با بافت پورفیروکلاستیک کلاستیک و سیلیسفه شده در زمینه سنگ می باشد مقایسه کانی شناسی و بافتی میان سنگهای میکرو مونزو دیوریتی و لاتیت آندزیتی حاکی از تشابه بین این دو تیپ سنگ می باشد . و این نظریه را که احتمالا "هر دو آنها متعلق به يك منشاء هستند را تقویت می کند . در واقع پلوتونیزم نیمه عمیق و ولکانیزم نیمه تا خروجی صور مختلف يك ماگماتیزم واحد در يك دوره زمانی محدود و یا فاصله زمانی کم می باشند .

از دیگر مشخصات این سری سنگها نفوذ دایکها متعدد آندزیتی و تراکی آندزیتی در آنها می باشد. این دایکها عموماً "امتداد شمال غرب - جنوب شرق و یا شمال شرق - جنوب غرب - را دارند که این امتداد به پیروی از امتداد سیستم گسلهای موجود در منطقه است و در موارد متعددی نیز دایکها در زون گسلی تشکیل شده اند. ظاهراً "گسلها محل نفوذ دایکها را کنترل می کرده اند. دایکهای فوق در سنگهای قدیمتر (سنگهای آندزیتی پالئوسن) نیز نفوذ نموده اند (شرح پتروگرافی یک نمونه از آن که در آندزیت پالئوسن نفوذ کرده است قبلاً آمده است).

مطالعه پتروگرافی سنگهای دایکی حاکی از ترکیب در حد تراکی آندزیت با بافت پورفیرتیک وجود پلاژیوکلازهای آلتره (در حد آندزین تا الیگوکلاز) و کانیهای مافیک آلتره می باشد.

به نحوی که ترکیب کانی شناسی آنها مشابه با سنگهای تراکی آندزیتی میزبان می باشد.

ج) سنگهای میکروگرانودیوریتی :

سنگهای میکروگرانودیوریتی در بخشی از شمال غرب ناحیه و شمال روستای خوینرود گسترش یافته اند. بافت این سنگها پورفیریک با زمینه هولو کریستالین (نیمه عمیق) می باشد. پورفیرها شملی نامل:

- I - پلاژیوکلاز نیمه شکل دارگاهی دارای حواشی آلکالیک و اغلب با ساختمان زونه ای می باشد
- II - آمفیبول (هورنبلند) نیمه شکل دار ، گاهی تجزیه به اورالیت به همراه کانیهای اکسید آهن .
- کانیهای زمینه شامل کوارتز ، فلدسپات (با تجزیه شدید به کانیهای رسی) بارشد تسوام می باشند. کانی ثانویه کانیهای رسی و کانی فرعی ، کانیهای اپاک می باشد.

د) سنگهای داسیتی و آندزیت داسیتی :

سنگهای داسیتی بصورت گنبدھائی در وسعت نسبتاً محدودی در شمال غرب روستای خوینرود و نیز محدوده کوچکی در جنوب غرب ناحیه قرار گرفته اند. بافت این سنگها پورفیرتیک با زمینه میکروگرانولار می باشد.

پور فیرها شامل کانیهای :

I - پلاژیوکلاز عمدتا " شکل دار با تجزیه به کانیهای میکائی و نیز کانیهای سی رسی وجود دارد ، گاهی فلدسپاتها حاوی رگچه‌هایی از کانی اکسید آهن می‌باشند .

II - کانی فرومنیزین که بطور کامل توسط کلریت و اپیدوت جانشین شده است ، کانیهای زمینه شامل کانیهای کوآرتز و فلدسپات با رشد توأم می‌باشد . کانیهای ثانویه شامل کلریت ، اورالیت و کانی میکائی می‌باشد . مجموعه اطلاعات حاصل از مطالعات روی زمین (بر اساس نقشه زمینشناسی ۱:۵۰۰۰ خوینرود) مطالعات پتروگرافی و مطالعات انجام شده در کل ناحیه توسط افیراد دیگر (۷ و ۱۰) حاکی از ارتباط بین پلوتونیزم و ولکانیزم در کمپلکس ناحیه خوینرود می‌باشد . احتمالا " توده‌های میکرومونزودیوریتی از یک ماگمای (اولیه) در عمق متوسطی تشکیل شده‌اند . سنگهای با ترکیب در حد تراکی آندزیت که گاه خصوصیت خروجی و گاه خصوصیت نیمه خروجی دارند نیز در ارتباط مستقیم با توده‌های میکرومونزودیوریتی هستند .

قسمت های تفریق یافته ماگمای مونزونیتی بصورت نفوذیه‌های نیمه عمیق گرانودیوریتی و گنبد‌های (۱)
داسیتی جلوه نموده است .

دایکهای تراکی آندزیتی نیز احتمالا " در مراحل انتهائی شکل‌گیری سربهای تراکی آندزیت الیگوسن در آنها و نیز سنگهای قدیمتر نفوذ نموده اند . با توجه به عدم گسترش و یا احتمالا " کم (؟) (بر اساس اطلاعات موجود) دایکهای تراکی آندزیتی در سنگهای گرانودیوریتی و داسیتی و تشابه کانی شناسی دایکها با سنگهای میزبان تراکی آندزیتی نفوذ دایکها احتمالا " بفاصله کمی بعد از تشکیل سربهای تراکی آندزیتی الیگوسن و قبل از تشکیل سربهای اسیدی بوده است . بنا براین ماگماتیزم در این ناحیه دارای طیفی از حد واسط به سمت اسید ، نیمه عمیق به سمت خروجی می‌باشد و احتمالا " سربهای آذرین کمپلکس فوق متعلق به یک ماگمای حد واسط (در حد - (۱)
مونزونیتی) می‌باشند .

که طی دوره تکامل خود و تحت شرایط زمین‌شناسی منطقه (فاز کوهزائی پیرنه‌ای) موجب تشکیل

سری مختلف و مرتبط به هم سنگهای ناحیه شده است.

آخرین مراحل ماگماتیسیم نیز اثرات نسبتاً شدید آلتراسیون را بر روی سنگهای منطقه بجا گذاشته است. محلولهای هیدروترمال درجه حرارت پائین مراحل انتهائی تکامل ماگما روی سنگهای منطقه اثر نموده و موجب تشکیل کانیهای آلتره شده‌اند. کنترل‌کننده‌های فیزیکی مانند گسلها، جونیتها و ۰۰۰۰ عمل آلتراسیون را کنترل می‌کرده است. لازم به ذکر است که آلتراسیون سنگهای منطقه تنها وابسته به ماگماتیسیم الیگوسن نبوده و فرایندهای بعدی چون چرخه‌های آب گرم دوره‌های بعد نیز تحت کنترل گسلها تاثیر مستقیم در آلتراسیون داشته‌اند که در مبحث مربوط به آلتراسیون بیشتر در این باره صحبت خواهد شد.

۲-۲- آلتراسیون

از پدیده‌های شاخص مرتبط با کانی سازی در ناحیه مطالعاتی آلتراسیون می‌باشد، به نحوی که تقریباً تمامی سنگهای ناحیه تحت تاثیر پدیده آلتراسیون قرار گرفته و مجموعه‌ای از آلتراسیونهای پروپلتيك (خصوصاً کلریتی و اپیدوتی) آرژلیك، پتاسيك، آلونیتی، سیلیسی و سرسیتیک با زون بندی مشخصی تشکیل گردیده‌اند.

در جداول ضمیمه شماره ۲ نتیجه‌گیری از نحوه آلتراسیون در نمونه‌های سنگ برداشت شده طبق نتایج کانی‌شناسی از مطالعات پتروگرافی و نیز برداشت‌های ماکروسکوپی در سرزمین به پیوست این گزارش است.

۲-۲-۱- آلتراسیون پروپلتيك

در این ناحیه موجب تشکیل مجموعه‌ای از کانیهای کلریت، اپیدوت، کلسیت و زئولیت شده‌اند. در مواردی که میزان یلی از کانیهای کلریت، اپیدوت، زئولیت نسبت به دیگر کانیهای ثانویه افزایش میابند از اصطلاح آلتراسیون کلریتی، آلتراسیون اپیدوتی و یا آلتراسیون

زنویتی استفاده شده است . آلتراسیون پروپلتیک در این ناحیه وسعت زیادی را شامل میشود سنگهای آندزیتی پالتوس ، میکروموژوئودیوریتی و تراکی آندزیتی الیگوسن در نواحی شمال ، شمال شرق ، شرق و جنوب ناحیه بطور وسیع تحت تاثیر این نوع آلتراسیون قرار گرفته اند . آلتراسیون پروپلتیک بصورت پدیده ای وسیع دیگر انواع آلتراسیون (آرژیلیک ، پتاسیک ، آلونیت و ۰۰۰) را در بر میگردد ، بعلاوه زونهای آلتراسیون اپیدوتی و کلریتی نیز زون بندی مشخصی را در مجموعه پروپلیتی نشان میدهند . بگونه ای که در نواحی مرکزی ناحیه مطالعاتی (مرکز به سمت جنوب ، شرق و جنوب شرق) زونهای آلتراسیون اپیدوتی و پس از آن (بسمت خارج) زون کلریتی قرار گرفته اند (رجوع به نقشه زمین شناسی) . با توجه به اینکه آلتراسیون اپیدوتی و کلریتی در مجموعه پروپلتیک در مرکز سیستم قرار میگیرند ،

(۹)

آلتراسیون اپیدوتی و کلریتی راهنمای ما بسمت مرکز سیستم خواهند بود . شدت آلتراسیون نیز نسبتاً قوی بوده به نحوی که محلولهای ماگمایی یا گرمابی غنی از منیزیم ، آهن و کلسیم که در سری سنگهای آذرین ناحیه اثر نموده اند ، موجب تشکیل فراوان کانیهای ثانویه شده است . در درجه اول کانیهای مافیک (آمفیبول و پیروکسن) تحت تاثیر آلتراسیون قرار گرفته و تبدیل به کلریت و اپیدوت شده اند ، و در اغلب موارد بر اساس مطالعات پتروگرافی تنها شبهی از کانیهای مافیک باقی مانده اند . بلورهای پلاژیوکلاز نیز از هجوم عوامل آلتراسیون در امان نبوده اند ، بنحویکه در اغلب موارد از حاشیه تبدیل به اپیدوت و کلریت و کلسیت شده اند و در موارد متعددی نیز بطور کلی تجزیه گردیده اند در اغلب موارد به همپراه دانه های رسی نیز تشکیل شده اند .

۲-۲-۲. آلتراسیون پتاسیک :

در محدوده سنگهای داسیتی شمال روستای خونینرود ، بر اساس مطالعات پتروگرافی آلتراسیون پتاسیک تشخیص داده شد^۹ است . محلولهای غنی از K (پتاسیم) موجب رشد مجدد بیوتیت های

اولیه و تشکیل بیوتیت های نوظهور شده اند. آلتراسیون مذکور هر چند محدوده کوچکی را در سطح زمین شامل میشود لیکن با توجه به اینکه آلتراسیون پتاسیک در کانسارهای پسیورفیری (و نیز هیدروترمالی) در مرکز سیستم واقع شده و بخشی از ذخیره در آن قرار دارد راهنمای بسیار خوبی برای اکتشاف و دستیابی به مرکز سیستم خواهد بود. زون آلتراسیون فوق احتمالا تنها اثراتی از کلاک آلتراسیون پتاسیک توده نفوذی است که در عمق گسترش بیشتری یافته است.

۲-۲-۴. آلتراسیون سرستیک :

در برخی نمونه ها، بلورهای پلاژیوکلاز که اکثرا شکسته شده میباشد، تبدیل به سرسیت، کلریت و آرژیل میگرددند و گاهی کوارتزهای سیلیسیه نیز به همراه آنها تشکیل گردیده اند. وجود سرسیت همراه با کوارتزهای ثانویه ناشی از هیدرولیز پلاژیوکلازها حاکی از آلتراسیون سرستیک می باشد.

در اغلب نمونه ها در اثر شدت آلتراسیون و ادامه عمل هیدرولیز کانیهای سرسیتی نیز از بین رفته و کانیهای آرژلیک (آلتراسیون آرژلیک) حاصل میگرددند. به نحوی که در سطح زمین اثرات کمی از آلتراسیون سرسیتی باقی مانده است. لیکن با توجه به نمونه های محدودی که در آنها آلتراسیون سرستیک قابل تشخیص است، محدوده آلتراسیون سرسیتی بصورت هاله ای در قسمت داخلی زون پروپلتیک اطراف زون پتاسیک میباشد.

۲-۲-۴. آلتراسیون آرژیلیک:

آلتراسیون نوع آرژیلیک در قسمتهای غرب ناحیه مطالعاتی عموماً در محدوده سنگهای اسیدی (میکروگرانودیوریتی) گسترش یافته است. فلدسپاتها در اثر هیدرولیز شدید تبدیل به کانیهای رسی شده اند. احتمالا در عمق آلتراسیون فوق به آلتراسیون سرستیک ختم گردد.

۲-۲۵- آلتراسیون آلونیتی:

آلتراسیون آلونیتی محدوده وسیعی را در نواحی مرکزی ناحیه مطالعاتی و اطراف زونهای گسلی تشکیل میدهد. ارتباطی که بین آلتراسیون آلونیتی و گسلهای ناحیه مشاهده می‌شود حاکی از تاثیر گسلها بصورت کنترل کننده فیزیکی جهت تشکیل آلتراسیون آلونیتی میباشد. محلولهای گرمابی غنی از سولفات از طریق گسلهای ناحیه به سطح زمین نزدیک شده و در شرایط اکسیدان و در دمای کمتر از ۳۰۰°C موجب هیدرولیز سنگهای غنی از K, Al و تشکیل آلونیت شده‌اند. از آنجائیکه محدوده پایداری آلونیت با کائولینیت مرز مشترک دارد، عمدتاً در نواحی آلونیتی آلتراسیون آرژیلیک نیز مشاهده می‌شود.

۲-۲۶- آلتراسیون سیلیسی:

در جنوب غرب روستای خوینرود زون سیلیسی وسیعی در بالای زون آلتراسیون آلونیتی تشکیل شده است. در یک نقطه از زون مذکور آثار شدادی وجود دارد. از آنجائیکه آلتراسیون سیلیسی در کانسارهای پورفیری و کانسارهای گرمابی (عموماً همراه آلونیت) تشکیل میشود از اهمیت اکتشافی برخوردار است.

نتیجه گیری:

بطور کلی از مطالعه زونهای آلتراسیون در ناحیه خوینرود نتیجه‌گیری میشود که احتمالاً مجموعه آلتراسیون ناحیه قابل تفکیک به دو بخش خواهد بود:

- ۱- آلتراسیونهای ناشی از محلولهای عموماً "ماگمائی در محدوده‌ای وسیع
  - ۲- آلتراسیونهای ناشی از محلولهای عموماً "گرمابی در محدوده زونهای گسله
- آلتراسیون نوع اول بیشتر در ارتباط با ماگماتیسیم الیگوسن و آلتراسیون نوع دوم در ارتباط با چرخه‌های آب گرم الیگوسن و الیگوسن به بعد بوده است. آلتراسیون نوع اول موجب تشکیل زونهای آلتراسیون پروپلنتیک + سرستیک + پتاسیک + آرژیلیک + آلونیتی شده است. بخش

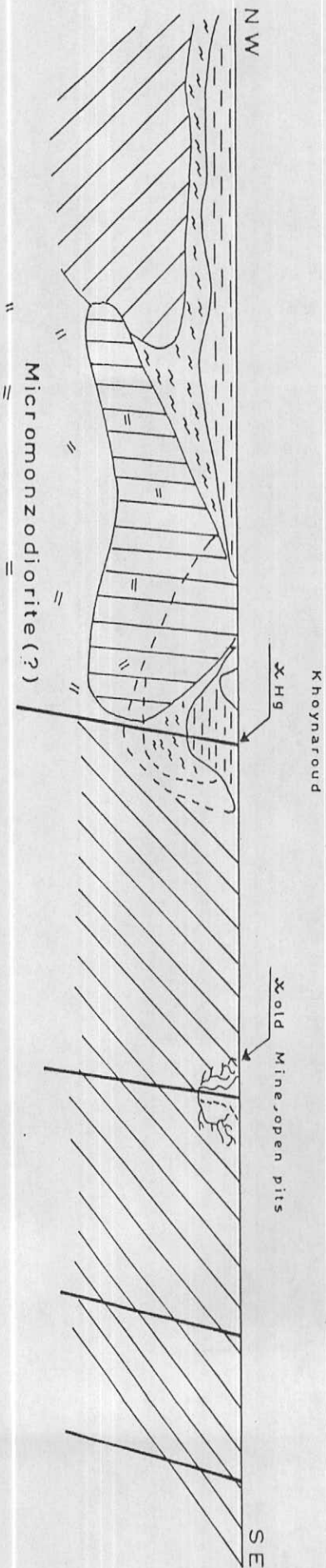
کوچکی از آلتراسیون پتاسیک که در حاشیه شمالی خوینرود قابل تشخیص است، راهنمای ما به سمت مرکز سیستم خواهد بود زون پتاسیک احتمالا "به سمت شمال غرب گسترش بیشتری یافته باشد". سیستم و نحوه زون بندی آلتراسیون فوق با توجه به دیگر شواهد روی زمین و نیز مطالعات ژئوشیمیائی قابل مقایسه با آلتراسیون ذخایر نوع پورفیری خواهد بود.

آلتراسیون نوع دوم موجب تشکیل زونهای آلتراسیون آلونیتی + سیلیسی + سرستیک + آرژیلیک شده است. این نوع آلتراسیون ناشی از چرخه های آب گرم و تحت کنترل فیزیکی گسلها بوده است. بدین نحو که آبهای سطحی از طریق گسلها و شکستگیها بطرف پائین به حرکت در آمده و تحت تاثیر حرارت آزاد شده از سنگهای منطقه تشکیل چرخه آب گرم را داده اند. محلولهای فوق هنگام بازگشت از طریق گسلها در نزدیک سطح زمین در شرایط اکسیداسیون بالا موجب تشکیل آلونیت شده اند. سیلیس محلول (حاصل آلتراسیون سرستیک و آرژیلیک در قسمتهای تحتانی سیستم) نیز در قسمت فوقانی زون آلونیتی بر اثر کاهش درجه حرارت و فشار بر جای گذاشته شده است.

سیستم و نحوه زون بندی آلتراسیون فوق قابل مقایسه با آلتراسیون ذخایر اپی ترمال خواهد بود. مقطعی از طرح آلتراسیون ناحیه مزبور در شکل ۱ نشان داده شده است.

Alteration related to porphyritic
copper mineralization??

Epitermal Alteration??

LEGEND

	Silicified zone		Sericitic Alt.		Micromonzodiorite (?)
	Alunitic Alt.		Potassic Alt.		
	Propylitic Alt.				
	Argillic Alt.				

شکل ۱ طرح آلتراسیون ناحیه خوینرود

فصل ۲- اکتشافات چکشی

همزمان با نمونه برداری ژئوشیمیایی، کانی‌های سنگین و نیز برداشت‌های زمین‌شناسی در محدوده مورد مطالعه آثار معدنی در مسیرهای پیمایش نیز مورد واریسی قرار گرفت. که حاصل عمل منتج به شناسائی تعدادی کار قدیمی و رگه‌های سیلیسی گردیده است. ضمن آنکه نمونه‌های چندی از این آثار بعنوان نمونه ژئوشیمیایی یا کانی سنگین (از باطله‌ها) جهت کم و کیف عناصر یا کانیهای موجود جمع‌آوری، که محل این آثار و شماره نمونه‌ها در نقشه ضمیمه منعکس میباشد. جزئیات بیشتر در مورد بعضی از این آثار بقرار زیر است.

نمونه ۱۰۲ :

محل این نمونه در ۸۰۰ متری جنوب شرقی روستای خوینرود و در نزدیک سه کار قدیمی (۵۰ متری) قرار دارد. بطور کلی سنگهای حواشی و اکناف نمونه آلتزه بوده که بشکل سیلیسی یا اپیدوتینی متجلی میباشد که بخشی از سیلیس گاه ژاسی شده یا بصورت بلورهای دندان سگی و رگچه‌هایی از کوارتز ملاحظه می‌گردند. در یک نمونه ژاسی مقادیر ۸ عنصر به روش جذب اتمی اندازه‌گیری شده که داده‌های بدست آمده بشرح زیر میباشد:

نمونه ۱۰۲ :	AU	Sb	Ag	Hg	Cu	Zn	Pb	As
	۰/۱۳	۸	۲۳/۶	۰/۲۴	۴۰۳۰	۳۹۵	۶۹۲	۲۷

ارقام فوق بر حسب گرم در تن میباشد.

همانطوریکه ملاحظه می‌گردد این نمونه واجد عنصر روی، سرب، خصوصاً مس میباشد طلا نیز چندین برابر مقدار زمینه محلی است.

نمونه ۱۰۷ :

این نمونه که از یک رگه سیلیسی در مجاورت دایک خروجی در ۴۷۰ متری جنوب نمونه قبلی برداشت شده بر خلاف نمونه قبل ظاهراً از هیچ عنصری غنی نمی‌باشد در هر صورت مقادیر اندازه‌گیری شده به گرم در تن عبارت است از :

نمونه ۱۰۷ :	Au	Sb	Ag	Hg	Cu	Zn	Pb	As
	۰/۰۳	۲	۰/۱۳	۰/۱۴	۲۸	۳۰	۴۲	۸

نمونه ۱۳۱ :

این نمونه از سنگهای کارگاه معدنی دهکده خوبنرود برداشت شده که بنا بر گفته اهالی از آن جیوه خالص استحصال می‌گردد. با بازدید که از این محل بعمل آمد جیوه خالص با چشم غیر مسلح دیده نشد ضمن آنکه تجزیه شیمیائی این نمونه (جذب اتمی) نیز مقدار چندانی برای این عنصر نشان نمی‌دهد. در هر صورت مقادیر ۸ عنصر اندازه‌گیری به گرم در تن در این نمونه عبارتست از :

نمونه ۱۳۱ :	Au	Sb	Ag	Hg	Cu	Zn	Pb	As
	۰/۰۲	۲/۱	۰/۳۹	۱/۳	۷۴	۷۸	۲۶	۹

علاوه بر نمونه فوق از باطله‌های اطراف کارگاه یک نمونه دیگر به روش کانی‌های سنگین برداشت که پس از آماده سازی با استپومیکروسکوپ تحت مطالعه کانی شناسی کانیهای سنگین قرار گرفت. نتیجه بررسی نشان میدهد که علاوه بر سایر کانیها این نمونه واجد پیریت، کانیهای مس و نیز جیوه بصورت خالص (Native Mercury) در حد d (کمتر از یک درصد) میباشد که بعد از تبدیل مقدار حجمی به وزنی از روابط مربوطه این میزان ۱۴ گرم در تن برآورد گردیده است.

مفید (ضمیمه شماره ۴) از نتایج جالب توجهی است که انگاره استخراج طلا را از ایمن

کارگاه مورد تأیید قرار می‌دهد.

نمونه های ۱۳۷، ۱۳۸ و ۱۳۹ :

این سه نمونه از باطله های سه گودال متوالی به فاصله کمتر از ۱۰ متر از هم و در ۷۸۰ متری

جنوب شرقی خوینرود یا ۷۰ متری شمال نمونه سنگ شماره ۱۰۲ برداشت گردید. داده های

بدست آمده از تجزیه این سه نمونه به روش جذب اتمی برای ۸ عنصر به گرم در تن به قرار زیر است :

	Au	Sb	Ag	Hg	Cu	Zn	Pb	As
۱۳۷ نمونه	۲/۹	۲/۵	۶	۴/۴	۳۵۵	۳۷۶	۹۷۹	۲۴
۱۳۸ "	۰/۰۷۴	۱/۵	۱/۸	۰/۱۰	۱۱۴	۱۹۶	۲۹۸	۲۵
۱۳۹ "	۰/۰۰۲	۱/۸	۰/۶۴	۰/۱۰	۶۹	۱۳۰	۶۴	۲۳

همانطوریکه ملاحظه می‌گردد مقدار طلا در نمونه سخت ۲/۹ گرم در تن اندازه‌گیری شده که

مقداریست قابل توجه ، ضمن آنکه در هر سه نمونه مقدار مس ، روی و سرب رابطه مستقیم

با میزان طلا نشان می‌دهد. در هر صورت با مشاهدات صحرائی احتمال می‌رود این گودال ها

تنها به جهت استخراج ماده معدنی حفر نگردیده بلکه در شستشوی طلا همچنان مورد استفاده

بوده است و از طرفی بعلت پائین بودن میزان عنصر جیوه در نمونه های فوق الذکر احتمال

ملغمه کردن طلا در این محل بعید بنظر میرسد .

نمونه ۱۴۰ :

در غرب گودال نمونه ۱۳۹ و بفاصله ۵ متری از آن سه گودال بشکل پلکانی ملاحظه میشود که

در سمت شرقی آن تراشهای به عرض ۲ و طول ۱۲ متر حفر شده است در زیر آخرین گودال تل

نسبتاً " بزرگی از باطله با ابعاد ۵×۳×۳ متر مشاهده می‌شود ضمن آنکه تمامی این آثار از گیاهان علفی پوشیده می‌باشند. از تل مذکور يك نمونه ژئوشیمیایی و يك نمونه کانی سنگین برداشت شده است ، داده های بدست آمده از تجزیه نمونه پتانسیل چندانى خصوصاً " برای طلا نشان نمی‌دهند حال آنکه در بررسی کانی شناسی ۸ دانه طلا با قطر متوسط ۲۵۰ میکرون شناسائی شده‌اند. در هر صورت نتایج حاصله از تجزیه این نمونه برای ۸ عنصر به روش جذب اتمی به گرم در تن بقرار زیر میباشد .

نمونه ۱۴۰ :	Au	Sb	Ag	Hg	Cu	Zn	Pb	As
	۰/۰۱۶	۱/۲	۰/۳۰	۰/۰۶	۱۲	۶۹	۱۰۸	۲۲

نمونه ۱۴۱ :

در ۸۰۰ متری ۶۰E روستای خوینرود و تقریباً "در بالای ارتفاعات روی سنگ‌های میکرو - مونزونیتی چند کار قدیمی به ابعاد مختلف و چند تل از باطله‌های از سنگ‌های سیلیسی و کوارتز در معرض دید میباشد. از دو تل شرقی‌تر يك نمونه ژئوشیمیایی و يك نمونه کانی سنگین برداشت گردیده است .

نتایج بدست آمده از تجزیه شیمیائی نمونه و بررسی کانی شناسی جالب توجه و امیدوار کننده بنظر میرسد بطوریکه در مطالعه کانی شناسی به روش کانیه‌های سنگین ۱۷۷ دانه طلا با قطر متوسط ۲۵۰ میکرون و در تجزیه شیمیایی ۳/۷ گرم در تن طلا اندازه‌گیری شد که هر دو مورد بیشترین مقدار شناخته شده طلا در تمامی نمونه‌های این ناحیه می‌باشد. به هر ترتیب داده‌های حاصله از تجزیه این نمونه به روش جذب اتمی بشرح زیر است :

نمونه ۱۴۱ :	Au	Sb	Ag	Hg	Cu	Zn	Pb	As
	۳/۷	۱/۴	۶/۹	۰/۱۶	۱۳۵۰	۱۵۵۰	۵۳۶۰	۱۱

همانطوریکه ملاحظه می‌گردد بعنوان قاعده‌ای تأیید شده با محاسبات همبستگی در این نمونه نیز میزان مس، روی، سرب رابطه تنگاتنگی را با مقدار طلا نشان میدهد، بنابراین و بنا بر آنچه گفته شد این محل بعنوان پر پتانسیل ترین مکان خصوصا "برای عنصر طلا میتواند مد نظر قرار گیرد

۳-۱ نتیجه گیری:

از آنچه در مورد اکتشافات چکشی بیان شد چنین استنباط می‌گردد وجود طلا و چیبوه بصورت طبیعی و سایر عناصر خصوصا مس و سرب روی در این محدوده محرز بوده ضمن آنکه گسترش و حدود نفوذ این عناصر با نمونه‌های ژئوشیمیائی و کانیهای سنگین قابل تعیین می‌باشد. بنابراین آثار معدنی که در این محدوده ملاحظه می‌شود به احتمال قریب به یقین حداقل به جهت استخراج طلا و طلا شویی احداث و مورد استفاده قرار داشته است.

فصل ۴- ژئوشیمی

۴-۱- نمونه برداری و آماده‌سازی :

در ناحیه خوینرود جمعا ۱۴۵ نمونه ژئوشیمیایی از رسوبات رودخانه‌ای و خاک برداشت که از این تعداد ۱۲۲ نمونه اصلی و بقیه جهت کنترل تجزیه‌های شیمیایی تکراری اند. نحوه جمع‌آوری نمونه‌ها بدین ترتیب است که ابتدا محل نمونه‌ها روی عکس‌های ۱:۲۰,۰۰۰ مشخص شده بطوریکه فاصله طولی برای هر دو نمونه حدود ۲۵۰ متر منظور شده است. از هر محل نمونه برداری که بعنوان ایستگاهی تلقی می‌گردد جمعا سه نمونه، یک نمونه از رسوبات رودخانه‌ای (Alluvium) و دو نمونه از طرفین نمونه قبلی و از سمت راست و چپ و از خالک‌های دامنه یا دامن رفت (Eluvium) برداشت شده بطوریکه با نگاه به سمت فراز رودخانه یا آبراهه‌ها نمونه‌های سمت راست و چپ در طرفین نمونه وسط قرار می‌گیرند ضمن آنکه باید توجه داشت بعلت عدم حضور مقاطع کامل خاک نمونه‌های مربوطه از روی سنگ‌ها در جمع‌آوری شده‌اند. در هر صورت از مواد مورد نظر با الگ ۸۰ - مش یک تیوپ حدود ۴۰ گرم در هر ایستگاه، سه نمونه فراهم گردید. این روش آماده‌سازی مستقیم روی زمین علاوه بر تهیه نمونه بصورت یکنواخت سبب کاهش آلودگی نمونه‌ها را در حد مطلوب فراهم ساختن و امکان خطا در ردیف و شماره گذاری را به صفر نزدیک می‌دارد.

۴-۲- تجزیه آزمایشگاهی نمونه‌ها :

قبل از ارسال نمونه‌ها به آزمایشگاه جذب اتمی با مطالعات توجیهی که روی ۱۰ نمونه بوسیله روش اسپکترومتری صورت گرفت چنین استنباط گردید در مرحله فعلی اندازه‌گیری هشت عنصر - Zn - Pb - Cu - Hg - As - Ag - Sb - Au با روش جذب اتمی بسنده خواهد بود و از آنجائیکه در حال حاضر حداقل اندازه‌گیری عناصر - Hg - As - Au با حد

تشخیص کم و دقت زیاد در ایران مقدور نمی‌باشد، بنابراین نمونه‌ها جهت برآورد مقاصد اخیر از طرف طرح طلا به آزمایشگاه مین متال کشور چین ارسال که آخرین سری اندازه‌گیری در اواخر تیر ماه ۱۳۷۰ دریافت شد.

۴-۳- حد تشخیص‌ها :

بر طبق اعلام آزمایشگاه کشور چین حد تشخیص ۸ عنصر اندازه‌گیری شده به گرم در تن در جدول ۱ منعکس گردیده است .

عنصر	حد تشخیص	عنصر	حد تشخیص
Ag	۰/۰۳	Hg	۰/۰۳
As	۰/۰۳	Pb	۱۵
Au	۰/۰۰۰۹	Sb	۰/۳
Cu	۳	Zn	۱۵

جدول ۱- نمایش حد تشخیص ۸ عنصر مورد اندازه‌گیری در نمونه‌های ژئو شیمیایی ناحیه خوینرود همانطوریکه ملاحظه می‌گردد ارقام ارائه شده برای این عناصر با استثنای سرب و روی بسیار در خور توجه می‌باشد گر چه حد تشخیص برای دو عنصر اخیر تا حدودی زیاد بنظر می‌رسد لیکن هنوز زمینه ناحیه‌ای فراتر از مقدار ۱۵ گرم در تن قرار می‌گیرد لذا در استفاده از داده های بدست آمده تشخیص و تعیین آنومالی‌های برای ایندو عنصر با اشکسال‌چندانی مواجه نخواهد بود.

۴-۴- تعیین دقت نسبی آزمایشگاهی :

همانطوریکه قبلاً ذکر گردید همراه با نمونه های اصلی از حدود ۱۰ درصد از نمونه ها ، با شماره های متفاوت نمونه های تکراری تهیه و به آزمایشگاه مین متال ارسال گردید . با محاسباتی که بوسیله روش تخمین میانگین روی داده های بدست آمده انجام شد توانائی و دقت این آزمایشگاه در حد نسبتاً " مطلوبی ارزیابی میگردد . به هر تقدیر بدون ذکر جزئیات محاسبات ، نتایج بدست آمده در جدول ۲ نمایانده شده است .

عنصر	Ag	As	Au	Cu
خطا: % +	۱۳/۴	۱۴/۵	۲۰	۴/۵
عنصر	Hg	Pb	Sb	Zn
خطا % +	۳۷/۵	۶/۲	۱۸/۷	۲/۵

جدول ۲- نمایش میزان خطا در نمونه های ناحیه خوینرود به روش تخمین خطای میانگین

۵-۴- خصلت توزیع عناصر :

با محاسباتی که روی داده ها و با استفاده از روش ترسیم منحنی های تجمعی روی کاغذ احتمالی (ساده یا لگاریتمی) انجام پذیرفت چنین استنباط گردید هر ۸ عنصر اندازه گیری در نمونه های خاک (a و b) و رسوبات رودخانه ای (o) خصلت توزیع لاگ نرمال دارند در جدول ۳ خصلت توزیع ۸ عنصر اندازه گیری شده به تفکیک منعکس میباشد .

عنصر نمونه	Ag	As	Au	Cu	Hg	Pb	Sb	Zn
خاک	لاگ نرمال	لاگ نرمال	لاگ نرمال	لاگ نرمال	لاگ نرمال	لاگ نرمال	لاگ نرمال	لاگ نرمال
رسوبات رودخانه ای	لاگ نرمال	لاگ نرمال	لاگ نرمال	لاگ نرمال	لاگ نرمال	لاگ نرمال	لاگ نرمال	لاگ نرمال

جدول ۳- نمایش خصلت توزیع ۸ عنصر اندازه گیری شده در نمونه ژئو شیمیایی ناحیه خوینرود

۶-۴- برآورد پارامترهای آماری :

در اینجا منظور از تعیین پارامترهای آماری محاسبه انحراف معیار (Standard Deviation) و میانگین (Mean) است که در تعیین مقدار زمینه محلی ، حد آستانه ای و نیز مقادیر گروه بندی آنومالی مورد استفاده قرار خواهد گرفت . برآورد این پارامترها با احتساب خصلت توزیع (جدول ۲) و بر اساس منحنی های نسبی جمعی روی کاغذ های احتمالی صورت پذیرفته است .

از آنجائیکه برداشت نمونه ها از دو ماده متفاوت یعنی خاک و رسوبات رودخانه ای انجام گردیده لذا پارامترهای فوق الذکر جهت هر سری از نمونه ها به جزء يك استثناء به تفکیک مورد محاسبه قرار گرفته اند .

بر اساس محاسبات انجام شده چنین استنباط می‌گردد که این پارامتر های آماری در مورد
 طلا در دو محیط متفاوت تفاوت چشمگیری نشان نداده بطوریکه میتوان محاسبات را برای این
 عنصر در هر دو محیط واحد انگاشت .

در هر صورت بدون ذکر جزئیات بیشتر منحنی های نسبی تجمعی ترسیم شده در ۱۵ شکل بعنوان
 ضمیمه شماره ۳ در انتهای نوشتار پیوست میباشد . چنانکه از این اشکال بر می‌آید مقادیر
 $\bar{X}$ و S از مقادیر نظیر نقاط ۵۰ و (۵۰ - ۸۴ و ۱۶ - ۵۰) درصد این منحنی مشخص گردیده‌اند
 یادآوری گردد این مقادیر بعد از تبدیل مقادیر لگاریتمی به حسابی از روابط مربوطه بدست آمده
 است .

بنابراین با در دست بودن مقادیر میانگین ($\bar{X}$) و انحراف معیار (S) در این ناحیه مقادیر
 کمتر از $\bar{X}+S$ بعنوان زمینه محلی (Local background) و مقادیر بین $\bar{X}+S$ تا
 $\bar{X}+2S$ جهت حد آستانه‌ای و مقادیر بین $\bar{X}+2S$ تا $\bar{X}+3S$ برای آنومالی ممکن و مقادیر
 بیش از $\bar{X}+3S$ بعنوان آنومالی احتمالی در نظر گرفته شده‌اند که نتایج بدست آمده در جداول ۴
 تا ۷ منعکس میباشند .

همانطوریکه ملاحظه میگردد در جداول ۴ و ۵ تعداد نمونه مورد محاسبه با دامنه تغییرات ، میانگین
 و انحراف معیار و در جداول ۶ و ۷ که منتج از دو جدول قبلی است مقدار زمینه محلی حد آستانه‌ای -
 (Threshold) ، آنومالی ممکن و احتمالی برای هر دو گروه از نمونه به تفکیک
 مندرج میباشد . در مورد طلا همانطوریکه اشاره شد محاسبات در نمونه های خاک و رسوبات رودخانه‌ای
 بطور واحد انجام شده که نتایج در جداول ۴ و ۵ درج میباشد . لازم به ذکر است در گروه بندی داده ها
 بعضی از ارقام ناهنجار در محاسبات منظور نگردیده لذا تفاوتی که در تعداد نمونه ها بکار رفته
 در جداول ۴ و ۵ و اشکال ضمیمه ۳ ملاحظه میشود ناشی از این امر میباشد .

---

* - جهت سهولت محاسبه ، عنصر جیوه در منحنی تجمعی بر حسب ppb میباشد که پس از تعیین
 انحراف معیار و میانگین مقادیر بعد از تبدیل ، بر حسب گرم در تن ترسیم شده‌اند .

عنصر	تعداد نمونه	دامنه	میانگین	انحراف معیار
Ag	۸۸	۰/۰۶ - ۳/۶	۰/۲۵	۰/۲۲
As	۸۸	۴ - ۱۴۰	۱۲	۶
Au	۱۳۲	۱/۴ - ۲۶۰۰	۶/۴	۵/۵
Cu	۸۸	۲۶ - ۶۲۰	۴۰	۱۱
Hg	۸۸	۰/۰۳ - ۱/۷	۶۶	۳۷
Pb	۸۸	۱۴ - ۷۴۲	۲۹	۱۲
Sb	۸۸	۰/۶ - ۵۶	۱/۳	۰/۶
Zn	۸۸	۶۶ - ۳۲۴	۱۰۰	۲۱

جدول ۴ - نتایج تحلیل های آماری ۸ عنصر اندازه گیری شده در نمونه های خاک ناحیه خویب رود.

مقادیر طلا بر حسب PPb بقیه عناصر به Ppm میباشد.

سازمان زمین شناسی کشور
مرکز داده های زمین شناسی و نمونه
تابخانه

عنصر	تعداد نمونه	دامنه	میانگین	انحراف معیار
Ag	۴۴	۰/۸-۳/۱	۰/۲۲	۰/۱۱
AS	۴۴	۴-۲۸۰	۱۲	۵
Cu	۴۴	۲۷-۲۱۸	۴۱	۱۴
Hg	۴۴	۰/۰۲-۲/۱	۰/۰۶۸	۰/۰۵۵
Pb	۴۴	۱۴-۳۸۲	۳۲	۱۴
Sb	۴۴	۰/۶-۲۴	۱/۳	۰/۵۵
Zn	۴۴	۷۸-۳۴۶	۹۵	۲۸

جدول ۵ - نتایج تحلیل‌های آماری ۷ عنصر اندازه‌گیری شده در نمونه‌های رسوبات رودخانه‌ای ناحیه خوینرود.

ارقام بر حسب گرم در تن میباشد.

عنصر	زمینه محلی	حد آستانه ای	آنومالی ممکن	آنومالی احتمالی
Ag	< ۰/۴۷	۰/۴۷ - ۰/۶۹	۰/۷۰ - ۰/۹۱	> ۰/۹۱
As	< ۱۸	۱۸ - ۲۴	۲۵ - ۳۰	> ۳۰
Au	< ۱۱/۴	۱۱/۴ - ۱۷/۴	۱۷/۵ - ۲۲/۹	> ۲۲/۹
Cu	< ۵۱	۵۱ - ۶۲	۶۳ - ۷۳	> ۷۳
Hg	< ۰/۱۰۳	۰/۱۰۳ - ۰/۱۴۰	۰/۱۴۱ - ۰/۱۸	> ۰/۱۸
Pb	< ۴۱	۴۱ - ۵۳	۵۴ - ۶۵	> ۶۵
Sb	< ۱/۹	۱/۹ - ۲/۵	۲/۶ - ۳/۱	> ۳/۱
Zn	< ۱۲۱	۱۲۱ - ۱۴۲	۱۴۳ - ۱۶۳	> ۱۶۳

جدول ۶ - نمایش مقادیر زمینه محلی ، حد آستانه‌ای و گروه بندی آنومالی های ۸ عنصر اندازه‌گیری شده در نمونه های خاک ناحیه خوینرود . مقادیر طلا بر حسب PPb و بقیه عناصر بر حسب PPM میباشد .

عنصر	زمینه محلی	حد آستانه ای	آنومالی ممکن	آنومالی احتمالی
Ag	< ۰/۳۳	۰/۳۳ - ۰/۴۴	۰/۴۵ - ۰/۵۵	> ۰/۵۵
As	< ۱۷	۱۷ - ۲۲	۲۳ - ۲۷	> ۲۷
Cu	< ۵۵	۵۵ - ۶۹	۷۰ - ۸۳	> ۸۳
Hg	< ۰/۱۲۳	۰/۱۲۳ - ۰/۱۷۹	۰/۱۸ - ۰/۲۳	> ۰/۲۳
Pb	< ۴۶	۴۶ - ۶۰	۶۱ - ۷۴	> ۰/۷۴
Sb	< ۱/۸۵	۱/۸۵ - ۲/۴	۲/۵ - ۲/۹	> ۲/۹
Zb	< ۱۲۳	۱۲۳ - ۱۵۱	۱۵۲ - ۱۷۹	> ۱۷۹

جدول ۷ - نمایش مقادیر زمینه ، حد آستانه‌ای و گروه بندی آنومالی های ۷ عنصر اندازه‌گیری شده در نمونه های رسوبات رودخانه‌ای ناحیه خوینرود . مقادیر بر حسب گرم در تن میباشد .

۴-۷- شرح نقشه های آنومالی ژئوشیمیائی

IV, III

جهت سهولت در نمایاندن آنومالی های مکشوفه ژئوشیمیایی دو نقشه بعنوان ضامتهای

این منظور در نظر گرفته شده اند. چنانچه مشهود است هر نقشه جهت انعکاس آنومالی ۴ عنصر بوده بنحویکه در نقشه شماره II مقادیر آنومالی عناصر مس، سرب، روی، چپوه، و در ضمیمه شماره III مقادیر طلا، نقره، آرسنیک و آنتیموان گنجانیده شده اند. انعکاس این مقادیر بر اساس دو عامل نوع ماده نمونه برداری و محل استقرار نمونه (راست، وسط، چپ) صورت پذیرفته ضمن آنکه بدلیلی که بعداً تشریح خواهد شد در هر نقشه تنها برای سه عنصر هاله آنومالی تعیین شده که در راهنمای نقشه ها مشخص میباشد. ضمناً یادآور میگردد، نقشه ضمیمه شماره II انعکاس دهنده نتایج آزمایشگاهی میباشد (نقشه مقداری).

۴-۸- تعبیر و تفسیر آنومالی :

در ناحیه خوینرود ۱۰ آنومالی از هاله لیتو ژئوشیمیایی ثانویه برای ۶ عنصر طلا، مس، سرب، روی، آنتیموان، آرسنیک جمعاً به وسعت قریب به ۱۱/۵ کیلو متر تعیین گردیده است. کوه وسیعترین و کوچکترین هاله به ترتیب به عنصر طلا، و آرسنیک تعلق دارد که در جدول ۸ مساحت هر یک از آنومالی ها به تفکیک ذکر شده اند.

عناصر	شماره آنومالی	مساحت (کیلومتر مربع)	عناصر	شماره آنومالی	مساحت (کیلومتر مربع)
Au	I	۳/۳	Zn	I	۱۰/۹
Cu	I	۲/۲	Zn	II	۰/۷
Cu	II	۰/۳	Zn	III	۰/۱
Pb	I	۰/۹	Sb	I	۱/۸
Pb	II	۰/۵	As	I	۰/۸

جدول ۸- وسعت آنومالیهای ژئوشیمیایی عناصر طلا، مس، سرب، روی، آنتیموان، آرسنیک در ناحیه

خوینرود به تفکیک.

در هر صورت جزئیات بیشتر در مورد آنومالی بدست آمده بقرار زیر میباشد .

Au - I

این هاله که بر مینای ۴۲ نمونه آنومالی نسبی ، ۳۵ احتمالی ۶۴ ممکن تعیین شده تقریباً " در قسمت میانی با وسعت نزدیک به ۳/۳ کیلومتر مربع در بین تمامی آنومالی های مکشوفه ژئوشیمیائی وسیع ترین بشمار می آید .

این هاله در بخش مرکزی در جهت جنوب و با گسترش شرقی غربی با آنومالیهای I, As- I, Sb - I, PbII, ZnII, Cu-II بطور معنی دار و ارزشمندی وابستگی نشان داده ضمن اینکه در همیمن محدوده اکثر کارهای قدیمی و رگه های سیلیسی مستقر میباشد . بنابر این چنین استنباط میگردد طلا در این محدوده پر پوشش یک کیلومتر مربعی از بیشترین پتانسیل برخوردار بوده بطوریکه میتواند بعنوان محدوده‌ای بسیار امید بخش جهت اکتشافات بعدی مد نظر باشد . بطور کلی هاله Au - I بر سنگ‌های آذرین خروجی یعنی لاتیت آندزیت های (تراکی آندزیت) اولیگوسن پوشش داشته که از نظر زایشی با معنی تلقی میگردد .

Cu-I

این هاله با مساحتی حتی قریب به ۲/۲ کیلو متر مربع بعد از آنومالی Au - I از نظر وسعت در مرتبه دوم بحساب میاید . این آنومالی که بر سنگ‌های نیمه عمیق (میکرو مونزونیت ها) بیشترین پوشش را داراست ، در ضلع جنوب غربی تا غرب با کمی تمایل بسمت شرق ملاحظه میشود که روستای خوبنرود در داخل آن قرار میگیرد . این آنومالی علاوه بر اینکه در بخش غربی بطور معنی دار با هاله های Pb-I و Zn-I همخوانی مطلوبی را نشان میدهد با هاله Au-I نیز در کمتر از ۱/۳ مساحتش واجد سطح مشترك است . چنین بنظر میرسد تنها بخش کمی از کانی سازی مس در این محدوده با طلا همراه باشد ضمن آنکه احتمال دارد در آینده مس که در محدوده این هاله مورد اکتشاف قرار گیرد بطور پراکنده و دانه‌ای باشد نه رگه‌ای .

: Cu-II

این هاله با وسعتی نه چندان گسترده (۰/۳ کیلو متر مربع) در محدوده کارهای قدیمی به همراه آنومالی $Pb-II, Zn-II, Sb-I, As-I ; Au-I$ ، ملاحظه میگردد .
بر خلاف آنومالی قبلی وابستگی شدیدی را طلا با این مجموعه ابراز میدارد . چنین بنظر میرسد مس همراه با سایر عناصر در این بخش به سنگهای ولکانیکی (خصوصاً "لاتیت" ، آندزیت ها) و رگه های سیلیسی تعلق داشته باشد که مطالعات تفصیلی احتمالاً "روشنگر این پدیده خواهد بود .

: Zn - I , Pb-I

همانطوریکه گفته شد این دو هاله با مساحتی یکسان (۰/۹ کیلو متر مربع) در سمت غربی و جنوب غربی هاله Cu-I قرار گرفته که با آن وابستگی کاملی را نمایان میدارند . ظواهر امر نشان میدهد که احتمالاً آنومالی $Zn - I, Pb-I$ از دیدگاه زایشی با آنومالیهای $Zn-II, Pb-II$ تفاوت خواهند داشت . بهر صورت بنظر میرسد که پدیده کارساز در انعکاس آنومالی $Cu - I$ در سطح زمین در مورد هاله های $Pb-I$ و $Zn - I$ نیز همچنان مصداق خواهد داشت .

: Zn-III , Zn- II , Pb- II

این هاله ها که در محدوده پرتانسیل طلا دار بخش مرکزی قرار میگیرند به ترتیب وسعتی قریب به ۰/۵ ، ۰/۷ و ۰/۱ کیلومتر مربع را دارند که کم و بیش با آنومالی های $As-I, Cu-II, Au-I$ ، $Sb - I$ ، وابستگی نشان میدهند . چنین بنظر میرسد این آنومالی ها با سنگهای ولکانیکی ناحیه در ارتباط باشند . در هر صورت این آنومالی ها خصوصاً " هاله $Zn - II$ تا حدود بسیار زیادی کارهای قدیمی این محدوده را فراگیر است .

: Ag , Hg

همانگونه که از نقشه های آنومالی بر می آید در این نقشه ها جهت نقره و جیوه اگر چه نمونه هایی بعنوان آنومالی مشخص شده اند ولی بعلت عدم تمرکز ، هیچ محدوده آنومالی برای این عنصر تعیین نگردیده است . با اینکه جیوه بر خلاف نقره در پاره ای از مکانها کم و بیش ممکن است تمرکز نشان دهد ولی بدلیل اینکه حضور جیوه بکشل طبیعی آن از نظر منشاء بر نگارندگان معلوم نبوده و این امکان وجود دارد بخشی از آنومالی های جیوه بواسطه طلا و استفاده از جیوه طبیعی در ناحیه متجلی باشند . و نظر باینکه غالب نمونه های آنومالی جیوه در حواشی کار قدیمی و مکانهای طلاشوئی متظاهر میگرددند و نیز با آنومالی جیوه کانی سنگین انطباق چندانی را نشان نمی دهند لذا جهت پرهیز از هر گونه تحلیل بدور از واقعیت نقش جیوه بصورت طبیعی آن در پتانسیل کانی سازی حداقل در محدوده یک کیلومتری طولادار - بخش مرکزی در حال حاضر با علامت سوال مطرح خواهد بود .

در مورد عنصر نقره نیز ، با وجود اینکه در محدوده آنومالی $I - AU$ در ۸ نمونه مقدار نقره در حد آنومالی تلقی میگردد ولی به لحاظ پراکندگی این نقاط و عدم تمرکز خاص ، محدوده ای - برای این عنصر نیز منظور نگردیده است .

۴-۹ - نتیجه گیری :

تعیین ۱۰ محدوده آنومالی هاله لیتوژئو شیمیایی ثانویه به مساحت نزدیک ۱۱/۵ کیلو متر مربع منتج از بررسی نمونه های ژئو شیمیایی ناحیه خوینرود که گسترده ترین و کم وسعت ترین آنومالی به ترتیب به عناصر طلا و آرسنیک تعلق دارد . ضمن آنکه بعد از طلا از نظر گسترش مس ، آنتیموان ، سرب و روی در دره های بعدی قرار دارند .

- چنین بنظر میرسد آنومالی ها به دو نوع کانی سازی متعلق باشند چنانکه ظواهر امر نشان میدهد که آنومالیهای بخش مرکزی احتما لا "به نوع رگه ای مربوط بوده ، بطوریکه قریب

به اتفاق کارهای قدیمی در همین محدوده قرار می‌گیرند. ضمن آنکه قسمت اعظم آنومالی
خصوصاً " ضلع شمال غربی ناحیه ممکن است به کانی سازی نوع پراکنده وابسته باشد.
- تمامی آنومالی‌ها به سنگهای آذرین وابستگی نشان داده است .
- با توجه به نقشه زمین شناسی و تکتونیک ناحیه : بنظر میرسد آنومالی‌ها بر هینر دو
گونه سنگهای خروجی و نفوذی پوشش داشته ضمن آنکه در محدوده هاله‌ها غالباً "گسل‌های بزرگ
متعددی در دو جهت معین ملاحظه می‌گردد که ممکن است کانی سازی رگه‌ای (اپی ترمال)
را تحت کنترل داشته باشد .
- در مورد جیوه و نقره بدلیل عدم داده‌های کافی یا تمرکز ، هیچگونه محدوده‌ای مشخص
نگردیده و این در حالیست که برای شناخت پتانسیل جیوه استفاده از روش کانیهای سنگین در
این مرحله از ضریب اطمینان بهتری برخوردار خواهد بود .
- بعلت وابستگی بسیار شدید و معنی‌دار سته عنصر طلا ، آرسنیک ، آنتیموان ، همراه با
مس سرب و روی در بخش مرکزی ، این محدوده يك کیلومتری در ارتباط با کانی سازی طلا در
مطالعات تفصیلی بعنوان مکان آغاز مورد تاکید بوده ضمن آنکه تعمیم به سایر آنومالی‌سی نیز
همچنان مورد نظر میباشد .

فصل ۵ - همبستگی ها

همبستگی آماری داده‌ها در روند شناخت بستگی ژنتیکی بین ۸ عنصر اندازه‌گیری شده طلا، آرسنیک، آنتیموان، نقره، مس، سرب، روی، جیوه و نیز تعبیر و تفسیر صحیح‌تر آنومالی بدست آمده انجام گردیده است. از آنجائیکه خلعت انتشار تمامی این عناصر با توجه به جدول ۲ الگاریتمی بنظر میرسند لذا از میان روش‌های متداول روش محاسباتی همبستگی رتبه‌ای اسپرمن (RS) انتخاب شده است و به لحاظ حصول به نتایج بهتر این محاسبات تنها روی داده‌های نمونه‌های خاک انجام گردیده است. بهر تقدیر بدون ذکر جزئیات، دست آورد محاسبات در جدول ۹ و شکل ۲ منعکس می‌باشد، که در جدول ۹ زوج عناصر مورد محاسبه، تعداد نمونه مورد عمل، درجه همبستگی (RS) و حد معنی دار بودن و در شکل ۱ ماتریس همبستگی در سطوح مختلف اطمینان نمایانده شده‌اند.

عنصر I	عنصر II	تعداد نمونه	درجه همبستگی (rs)	حد معنی دار بودن (%)	نوع همبستگی
Ag	As	۸۸	- ۰/۰۲۲	۹۹	فاقد و منفی
Ag	Au	۸۸	۰/۵۳۳	۹۹	بسیار شدید
Ag	Cu	۸۸	۰/۶۰۶	۹۹	بسیار شدید
Ag	Hg	۸۸	۰/۰۴۱	۹۰	فاقد
Ag	Pb	۸۸	۰/۶۹۸	۹۹	بسیار شدید
Ag	Sb	۸۸	- ۰/۰۷۳	۹۰	فاقد و منفی
Ag	Zn	۸۸	۰/۴۵۹	۹۹	بسیار شدید
As	Au	۸۸	۰/۲۵۴	۹۵ - ۹۸	نسبتاً شدید
As	Cu	۸۸	- ۰/۲۲۶	۹۵ - ۹۸	نسبتاً شدید منفی

نوع همبستگی	حد معنی دار بودن	درجه همبستگی (۲)	تعداد نمونه	عنصر	عنصر
فاقد	کمتر از	۰/۱۷۴	۸۸	Hg	As
بسیار شدید	بیش از ۹۹	۰/۳۸۸	۸۸	Pb	As
بسیار شدید	بیش از ۹۹	۰/۶۲۴	۸۸	Sb	As
بسیار شدید	بیش از ۹۹	۰/۳۶۶	۸۸	Zn	As
نسبتاً شدید	۹۵ - ۹۸	۰/۲۴۲	۸۸	Cu	Au
بسیار شدید	بیش از ۹۹	۰/۲۸۳	۸۸	Hg	Au
بسیار شدید	بیش از ۹۹	۰/۶۱۶	۸۸	Pb	Au
بسیار شدید	بیش از ۹۹	۰/۳۱۴	۸۸	Sb	Au
بسیار شدید	بیش از ۹۹	۰/۵۵۱	۸۸	Zn	Au
فاقد	کمتر از ۹۰	۰/۰۲۶	۸۸	Hg	Cu
نسبتاً شدید	۹۸ - ۹۹	۰/۲۶۰	۸۸	Pb	Cu
بسیار شدید منفی	بیش از ۹۹	-۰/۴۴۷	۸۸	Sb	Cu
بسیار شدید	بیش از ۹۹	۰/۳۲۶	۸۸	Zn	Cu
فاقد	کمتر از ۹۰	۰/۱۳۷	۸۸	Pb	Hg
فاقد	کمتر از ۹۰	۰/۱۶۰	۸۸	Sb	Hg
فاقد	کمتر از ۹۰	۰/۱۳۴	۸۸	Zn	Hg
بسیار شدید	بیش از ۹۹	۰/۳۵۱	۸۸	Sb	Pb
بسیار شدید	بیش از ۹۹	۰/۶۶۱	۸۸	Zn	Pb
بسیار شدید	بیش از ۹۹	۰/۳۰۴	۸۸	Zn	Sb

جدول ۹ - نتایج محاسبات همبستگی رتبه‌ای بین ۸ عنصر اندازه‌گیری شده در نمونه های خاک ، ناحیه خوبنرود.

Ag								
As	△							
Au	●	●						
Cu	●	▲	●					
Hg	○	○	●	○				
Pb	●	●	●	●	○			
Sb	△	●	●	▲	○	●		
Zn	●	●	●	●	○	●	●	
	Ag	As	Au	Cu	Hg	Pb	Sb	Zn

شکل ۲- ماتریس همبستگی ۸ عنصر اندازه‌گیری شده در نمونه های خاک ناحیه خوینرود

● همبستگی بسیار شدید مثبت در سطح اطمینان بیش از ۹۹ درصد

● همبستگی شدید مثبت در سطح اطمینان ۹۹ - ۹۸ درصد

● همبستگی نسبتاً شدید مثبت در سطح ۹۵ - ۹۰ درصد

○ فاقد همبستگی معنی‌دار (مثبت)

▲ همبستگی بسیار شدید منفی در سطح اطمینان بیش از ۹۹ درصد

▲ همبستگی نسبتاً شدید منفی در سطح اطمینان ۹۸ - ۹۵ درصد

△ فاقد همبستگی معنی‌دار (منفی)

۱-۵- تحلیل همبستگی ها :

چنانچه از جدول ۹ بر می آید ۲۷ زوج عنصری ، مورد محاسبه همبستگی رتبه‌ای قرار گرفته‌اند ، که ماتریس آن در شکل ۲ نشان داده شده است . همانطوریکه ملاحظه می‌گردد داده های بدست آمده را میتوان از زوایای متفاوت مورد ارزیابی قرار داده و مدلهای متفاوتی را از نحوه کانی سازی ارائه داد که با کسب داده های فزون تر در مراحل بعدی اکتشاف ممکن است این مدلها دستخوش تغییر و دگرگونی قرار گیرد . بهر صورت از داده های بدست آمده چنین استنباط می‌گردد که :

- نقره با عناصر طلا ، مس ، سرب و روی بطور معنی‌دار همبستگی بسیار شدید مثبت و با جیوه و آرسنیک فاقد همبستگی و با آنتیموان رابطه منفی و شدیدی را نمایان می‌دارد . این بدان معناست که احتمالاً " نقره مرتبط به فاز گرم بوده و با فاز سردتر که موجب کانی‌سازی آرسنیک و آنتیموان میباشد ارتباطی نخواهد داشت .

- آرسنیک و آنتیموان با کمی تفاوت کم و بیش رفتار مشابهی در مجموعه کانی سازی ناحیه نشان می‌دهند بطوریکه این دو عنصر در ارتباط منفی با کانی سازی مس میباشد .

- طلا تنها عنصری است که با ۷ عنصر دیگر در سطوح متفاوت همبستگی مثبت و معنی‌داری را متجلی می‌دارد گر چه بر خلاف تصور طلا با آرسنیک و مس در حد پائینی این وابستگی را نشان می‌دهد . شاید این بدان معناست احتمالاً "طلا در دو فاز گرم و سرد به ترتیب در ارتباط با مس و آرسنیک تشکیل گردیده که در صورت عدم اندازه‌گیری طلا در مرحله بعدی اکتشاف این دو عنصر را میتوان بعنوان ردیاب طلا مد نظر قرار داد .

- همانگونه که در شکل ۲ ملاحظه می‌گردد ، جیوه به غیر از طلا با ۷ عنصر دیگر فاقد هرگونه همبستگی بوده ، این پدیده نشان می‌دهد که احتمالاً "میتوان خاستگاه جیوه را به چند گونه مورد تفسیر قرار داد ، از آنجائیکه در مجموعه کانی سازی خوینرود جیوه تنها با طلا همبستگی دارد لذا

این احتمال وجود دارد که جیوه بصورت طبیعی جهت ملغمه طلا از خارج به ناحیه حمل شده باشد ولی چون در نمونه های کانی سنگین ، کانی سینابر در چند نمونه مورد شناسائی قرار گرفته است لذا علاوه بر احتمال قبل ، کانی سازی جیوه بصورت سینابر در این ناحیه نیز محرز میباشد . بنابراین با توجه به ماتریس همبستگی گرچه جیوه با طلا همبستگی نشان میدهد ، ولی چنانچه استنباط میگردد احتمالاً "کانی سازی جیوه بطور تجربیدی صورت پذیرفته یا حداقل با بخشی از طلا ناحیه همراهی می گردد .

- چنانچه ملاحظه میشود عنصر روی نسبت به سرب گرایش بیشتری را به کانی سازی مس نشان میدهد و این بدان معناست حداقل بخشی از کانی سازی سرب در فازهای سردتر به همراه آرسنیک و آنتیموان ملاحظه خواهد شد .

- عناصر سرب و روی بطور مطلوب و معنی داری حداکثر همبستگی را در بین عناصر دارا میباشند که به غیر از مس ، تواما " رفتار کم و بیش مشابه ای را نسبت به سایر عناصر نشان می دهند .

۵-۲ نتیجه گیری :

چنانچه ملاحظه شد حداقل سه فاز کانی سازی در ناحیه خوبنرود را میتوان بدین شرح در نظر داشت :

I - فاز کانی سازی گرم که اساس آن مس بوده و سایر عناصر نظیر طلا ، روی ، نقره ، و ۰۰۰ در رده های بعدی اهمیت قرار می گیرند . بسیار محتمل است این کانی سازی از نوع پورفیری باشد که مطالعات بعدی در این زمینه راه گشا خواهد بود .

II - فاز سرد که احتمالاً " کانی سازی این گروه از نوع رگه ای پیش بینی میگردد ، اساس این کانی سازی بر پایه آنتیموان ، طلا و آرسنیک به همراه سرب و تا حدودی روی میباشد و نقره در این گروه نقش چندانی را دارا نخواهد بود .

III کانی سازی جیوه که احتمالاً " جدا از دو نوع کانی سازی قبلی بوده و ارتباط آن با طلا چندان مشخص نمی باشد که احتمال می رود این نوع کانی سازی با گسل های ناحیه یا با رخساره ای مشخص در ارتباط باشد که در این صورت میتوان آنرا به آخرین فاز کانی زائی در ناحیه مرتبط دانست .

فصل ۶ - کانیهای سنگین

۱- ۶- نحوه برداشت و مطالعه :

همزمان با برداشت نمونه های ژئوشیمی و با شماره مشابه ۳۹ نمونه کانی سنگین از رسوبات رودخانه به حجم بیش از 3000^c و به اندازه دانه ای کوچکتر از ۲۰ مش برداشت (این نمونه ها روی کیسه با علامت A متمایز است) ، که پس از لاک شوئی (تغلیظ بلا آب) با بروموفرم ($D = 2/89$) بخش سنگین از سبک جدا و بعد از جدایش مغناطیسی به سه بخش (فراکسیون) تفکیک گردیده اند. که هر یک از سه فراکسیون که شامل کانیهای بدون خاصیت، خاصیت متوسط، با خاصیت شدید مغناطیسی با استریومیکروسکوپ (بینو کولر) مورد مطالعه کانی شناسی کانیهای سنگین قرار گرفته اند.

۲- ۶- نتیجه مطالعه کانیهای سنگین :

شناسائی ۳۷ کانی اعم از سنگ ساز یا معدنی دست آورد مطالعه ۳۹ نمونه رسوبات رودخانه. ای در ناحیه خوینرود میباشد که نام هر یک همراه با تعداد نمونه های حاوی کانی و نیز درصد کانی در کل نمونه ها در جدول ۱۹ نمایانده شده اند که مزید بر این جدول بخشی از نتایج حاصله در نقشه ضمیمه V و کل نتایج در پایان نوشتار ضمیمه شماره ۴ منعکس میباشد.

همانطوریکه در نقشه V ملاحظه میگردد علاوه بر نمایاندن قسمت اعظم کانیها ، بعلت عدم تمرکز یا ضرورت و تنها برای کانیهای طلا ، سرب ، جیوه ، محدوده آنومالی مشخص شده که جزئیات بیشتر به قراز زیر خواهد بود.

آنومالی - I - Au :

این آنومالی با وسعت $4/9$ کیلومتر مربع که بر مبنای ۲۷ نمونه طلا دار مشخص گردیده $1/3$ کیلو متر مربع بیش از آنومالی ژئوشیمیایی این عنصر وسعت دارد ولی کم و بیش از آن پیروی میکند که علت را میتوان در قدرت کار آیی روش کانیهای سنگین در تشخیص مقادیر کم دانست. در هر صورت میزان طلا در نمونه های کانی سنگین از ۱ تا ۱۶۴ دانسه و نوسان قطر بین ۷۵ تا ۱۴۰۰ میکرون میباشد با بررسی روی تک تک طلا ها در نمونه انجام شده قطر متوسط دانه های طلا در ناحیه خوینرود در حدود ۲۵۰ میکرون بر آورد می گردد که در جدول ۱۱ تعداد دانه های طلا در هر نمونه به تفکیک ذکر شده اند.

شماره نمونه	تعداد طلا (دانه)	شماره نمونه	تعداد طلا (دانه)	شماره نمونه	تعداد طلا (دانه)
۲۰۱ - A	۱۶۴	۲۱۲ - A	۲	۲۲۴ - A	۶
۲۰۲ - A	۲۱	۲۱۴ - A	۷	۲۲۷ - A	۳
۲۰۴ - A	۱	۲۱۶ - A	۲	۲۲۹ - A	۵
۲۰۵ - A	۱	۲۱۷ - A	۴	۲۳۰ - A	۱
۲۰۶ - A	۴	۲۱۸ - A	۱	۲۳۱ - A	۴
۲۰۷ - A	۲۳	۲۱۹ - A	۱۱	۲۳۳ - A	۱
۲۰۸ - A	۱۹	۲۲۰ - A	۲	۲۳۴ - A	۵
۲۰۹ - A	۱	۲۲۱ - A	۴	۲۳۷ - A	۱
۲۱۱ - A	۴	۲۲۲ - A	۳	۲۳۸ - A	۱

جدول ۱۱- تعداد دانه های طلا در ۲۷ نمونه کانی سنگین طلا دار، ناحیه خویبرود

با توجه به نقشه شماره I چنین ملاحظه میشود که هاله مشخص شده صرفاً بر سنگ های آذرین اعم از خروجی یا نفوذی پوشش داشته بطوریکه در تائید داده های ژئوشیمیایی احتمالاً طلا حداقل در دو خاستگاه متمرکز میباشد. نکته قابل توجه این است که حمل طلا در نمونه های کانی سنگین در حدود فاصل دو نمونه (در حدود ۲۵۰ متر) چندان زیاد نبوده (مقایسه دو نمونه A - ۲۰۱ و A - ۲۰۲) لذا میتوان پنداشت مقادیر طلا تعیین شده از سنگ مادر بعد از مسافت چندانی را نخواهد داشت.

کانی	تعداد نمونه واجد کانی	درصد از کل	کانی	تعداد نمونه واجد کانی	درصد از کل
Amphiboles	۳۹	۱۰۰	Jarosite	۲۷	۶۹/۲۳
Anatase	۳۹	۱۰۰	Leucoxene	۷	۱۷/۹۴
Apatite	۳۹	۱۰۰	Magnetite	۳۳	۸۴/۶۱
Arsenopyrite	۱	۲/۵۶	Malachite	۱	۲/۵۶
Barite	۳۸	۹۷/۴	Native- Mercury	۱	۲/۵۶
Brochantite	۱	۲/۵۶	Mn- Oxide	۹	۲۳/۱
Cerussite	۷	۱۷/۹۴	Molybdenite	۳	۷/۶۹
Chalcopyrite	۱	۲/۵۶	Phlogopite	۷	۱۷/۹۴
Cinnabar	۴	۱۰/۲۵	Pyrite-Oxidized	۳۹	۱۰۰
Corundon	۱	۲/۵۶	Pyromorphite	۵	۱۲/۸۲
Native Copper	۱	۲/۵۶	Pyrite	۳۸	۹۷/۴۵
Covelite	۱	۲/۵۶	Pyroxenes	۳۹	۱۰۰
Epidotes	۳۹	۱۰۰	Rutile	۱۱	۲۸/۲
Fe- Oxid	۲۹	۷۴/۳	sphen	۳۳	۸۴/۶
Galena	۸	۲۰/۵	Specularite	۲۸	۷۱/۷
Geothite	۱۰	۲۵/۶	Smithsonite	۱	۲/۵۶
Gold	۲۷	۶۹/۲۳	Wulfenite	۱۰	۲۵/۶۴
Hematite	۱۰	۲۵/۶	Zircon	۳۸	۹۷/۴۳
Ilmenite	۱۱	۲۸/۲			

جدول ۱۰ - اسامی ۳۷ کانی شناخته شده در نمونه های کانی سنگین ناحیه خویبرود

آنومالی Pb - I :

این هاله ۳/۴ کیلو متر مربعی بر اساس ۱۷ نمونه سرب دار اعم اولیه یا ثانویه مشخص گردیده که کانی اولیه گالن و ثانویه شامل ، سرزیت ، دیسکلوزویت ، پیرومورفیت ، ولفنیت میباشد.

هاله Pb-I کانیهای سنگین به دلایلی که در مورد طلا گفته شد وسیعتر از هاله شیمیایی Pb - I میباشد این هاله حداقل بر ۵۰ درصد سطح آنومالی I-Au کانی سنگین پوشش داشته ولی ارتباطی را با هاله I-Hg در نقشه V نمودار نمی‌دارد. در هر صورت این آنومالی نیز بمانند طلا با چنین تنوع رخساره سنگی در این وسعت محدود، بنظر میرسد به خاستگاهی واحد تعلق نداشته بلکه پدیده های سبب ساز بیش از آن خواهند بود.

آنومالی Hg - I :

علی رغم اینکه در نمونه های ژئو شیمیایی هاله مشخص برای نمونه های آنومالی عنصر جیوه بدلیل ذکر شده تعیین نگردید ولی ارتباط مکانی ۴ نمونه سینا بردار محدوده نه چندان پر وسعتی را (۰/۳۱ کیلو متر مربع) برای این کانی پیشنهاد میدارد. با توجه به نقشه زمین شناسی (ضمیمه شماره I) بنظر میرسد آنومالی I-Hg احتمالاً با بخش آلونیتی شده و نیز گسل های این محدوده در ارتباط باشند.

در هر صورت با وجود اینکه از نظر کیفی و کمی نمونه های سینا بردار چندان گسترده نمی‌باشند ولی در روند حضور جیوه حداقل بصورت کانی سینابر حائز اهمیت قلمداد میگردد.

لازم به ذکر است در نمونه A - ۲۰۱ سه مورد جیوه طبیعی ملاحظه شد ولی بعلت اینکه با مسنافت نسبتاً کمی از بزرگترین کار قدیمی شناسائی گردیده‌اند لذا محتمل است این جیوه‌ها از خارج ناحیه حمل و ارتباطی با کانی سازی جیوه نداشته باشند.

سایر کانی ها :

با توجه به جدول شماره ۱۰ و نقشه ضمیمه ۳۳ چینی ملاحظه میگردد که علاوه بر کانیهای که بعلت تمرکز مرتبط ، هاله های آنومالی بر ایشان منظور شد ، تنوع کانی سازی در نمونه ها جالب توجه بنظر میرسد ، گرچه تحلیلی خاص برای سایر کانی ها در حال حاضر مورد نظر نمیباشد ولی حضور گسترده کانیهای نظیر پیریت (پیریت اکسیده) ، اپیدوت ، باریت ، آپساتیمیت - جاروسیت و غیره در مراحل بعدی اکتشاف حائز اهمیت خواهند بود. که از این میان پیریت - (پیریت اکسیده) احتمالاً با حضور در تمامی نمونه ها (۱۰۰ درصد) نقش بارزتری بعهده خواهد داشت زیرا نتایج کانی سنگین بر خلاف آنومالی های ژئوشیمیایی حضور چندان گسترده ای از کانی مسدار خصوصاً کالکوپیریت را نشان نمیدهد. که حداقل برای این پدیده دو انگاره مرتب است بنحویکه یا کانی سازی مس در اعماق بیشتری از سطح حادث گردیده و کانیهای مسدار خصوصاً کالکوپیریت در معرض تخریب و جدایش از سنگ مادر قرار نگرفته اند یا اینکه مس یا شاید طلا اصولاً بصورت محلولهای جامد در کانی در کانی پیریت تمرکز یافته اند که در هر صورت در روند ارائه پاسخ مناسب در اینگونه موارد نیاز به بررسیهای جامع تر ضروری خواهد بود.

نتیجه گیری از بررسی کانیهای سنگین :

- شناسائی و معرفی ۳۷ کانی سنگ ساز و معدنی
- تأیید محدوده کانی سازی نمونه های ژئوشیمیایی در حدی بمراتب گسترده تر
- اثبات وجود طلا و سایر عناصر بصورت کانی
- تعیین بر اهمیت سه محدوده آنومالی طلا ، سرب و جیوه مجموعاً "به مساحت ۸/۶ کیلومتر مربع

- اثبات کانی سازی جیوه در سطح ناحیه توسط نمونه های سینا بردار

فصل ۷- نتیجه گیری کلی و پیشنهادات

۷-۱- نتیجه گیری کلی :

از مفاد آنچه که گفته شد چنین برمی آید حداقل پتانسیل طلا از ایامی دور که با قدمتی در حدود ۲ هزار سال (مومزاده و دیگران^۷) در ناحیه خوینرود مورد شناسائی و احتمالاً "بهره برداری بوده است . مطالعات فعلی ضمن تائید پتانسیل طلا ، به تازه‌ایی در این محدوده ۱۰/۸ - کیلو متر دست آزید که اعم آن عبارت از :

I - تهیه نقشه وارّه زمین شناسی به مقیاس ۱،۵۰۰۰ و تعیین محدوده آلتراسیون ها در حد امکانات و مقدرات .

II - شناسائی و تعیین مکان تمامی کارهای قدیمی در صور مختلف ، افزون بر آنچه که تاکنون گزارش شده .

III - نمایانند ابعاد وسیعتر و متنوع تر کانی سازی افزون بر طلا، در قالب ارائه ۱۱/۵ کیلو متر مربع هاله ژئوشیمیائی ثانوی و ۸/۶ کیلو متر مربع آنومالی نمونه های کانی سنگین

IV - تعیین محدوده طلا دار و نمایانند پدیده زایشی طلا و تعلق آن حداقل به دو فاز کانی سازی .

V - معرفی ۳۷ کانی سنگ ساز یا معدنی در چهار چوب بررسی کانیهای سنگین که از نظر زایشی با اهمیت تلقی خواهند شد .

VI - شناخت پتانسیل کانی سازی چپوه حداقل بصورت کانی سینابر در این محدوده

VII - پیش بینی و تفکیک حداقل سه فاز کانی زائی سرد، گرم و چپوه با استفاده از روش همبستگی رتبه‌ای .

VIII - و بالاخره از مجموعه هر آنچه که گفته شد و بفرض آنکه توده های آذرین اعم از خروجی یا نفوذی

به ماگمائی واحد منسوب باشد دو عامل عمق تشکیل و تقدم و تاخیر نفوذ در تنوع رخساره سنگی

این ناحیه نقش سازنده از دیدگاه معدنی و با توجه به آنومالی های مکشوفه این استنباط وجود دارد که بخش مسدار به گونه اولیه و پراکنده در اولین تزریق یعنی در میکروگرنودیوریت ها، یا معادل خروجی آنها (داسیت آندزیت یا داسیت) بیشترین تمرکز را داشته، که در دومین نفوذ سنگهای آذرین، میکرو مونزونیت ها متجلی می گردند.

ضمن آنکه رگه های سیلیسی که در مترادف بیرونی آنها یعنی لاتیت آندزیت و تراکی آندزیت ملاحظه میشود غالباً "طلادار" بوده به همین سبب آثار و بقایای کارهای قدیمی بیشتر در همین محدوده مستقر میباشد. گفتنی است که این رگه ها بعد از استقرار توده های آذرین و تحت عوامل و شرایط بعدی تشکیل شده اند. که متعاقب این پدیده ها تحت عملکرد عوامل تکتونیکی و با ایجاد گسل احتمالاً "بخارات جیوه در زون آلتیره (خصوصاً "آلونیتی") در آخرین مرحله به قسمت های بالاتر راه یافته که منجر به کانی سازی جیوه بشکل خالص آن یا سینابر در امتداد این گسل ها گردیده است که احتمالاً "مستقل از صور قبل باید مورد ارزیابی قرار گیرد.

بهر تقدیر در روند اثبات مطالب گفته شده نیاز به بررسی پتروژنز سنگهای آذرین این ناحیه میباشد که در عملیات تعقیبی قابل اعمال خواهد بود.

۲-۷. پیشنهادات

با توجه به آنچه گفته شد، گرچه آنومالیهای متعدد و متنوعی از عناصر اندازه گیری شده و مطالعات کانی سنگین در ناحیه، خوبنرود، شناسائی او معرفی گردید ولی تلاش سلیدن به اهداف نهائی یعنی کانسار مطالعات تعقیبی و تکمیلی بدون کم و کاست مورد لزوم خواهد بود که پیشنهادات زیر به همین منظور ارائه میگردد:

۱- مطالعات ژئو فیزیکی :

این روش بدو گونه در ناحیه قابل اعمال است :

- قبل از شروع مرحله تفصیلی ، جهت تائید و تعیین عمق آنومالیهای ژئو شیمیایی به مقیاس نیمه تفصیلی باز انجام شود .

- در مقیاس تفصیلی در تمام یا بخشی از محدوده مورد بررسی همزمان با مطالعات تفصیلی ژئو شیمیایی اجرا گردد .

۲- مطالعات ژئو شیمیایی :

گرچه ادامه مطالعات ژئو شیمیایی در مقیاس تفصیلی خواهد بود، لیکن با احتساب عوامل نیاز ه هزینه ، زمان در سه مرحله با رعایت اولویت ها قابل انجام است .

- اکتشاف در محدوده ائی یک کیلومتری یعنی سطحی که آنومالیهای طلا ، آنتیموان ، آرسنیک به همراه مس سرب ، روی بر هم پوشش دارند اجرا گردد، که در اینصورت کشف احتمالی کانسار بصورت رگه ائی بیشتر مد نظر خواهد بود .

- یا اینکه هم وسعت با بزرگترین محدوده طلا دار یعنی $4/9$ کیلو متر اعم از هاله ژئو شیمیایی یا کانی سنگین اکتشاف انجام گیرد که در اینصورت طلا و کانیهای همراه حداقل به فـرم آزاد یا شکل محلولهای جامد و پراکنده مورد نظر می باشد .

- در صورتیکه علاوه بر طلا ، اکتشاف مس در ابعاد دانه های پراکنده (احتمالا " پورفیری) مورد درخواست باشد در اینصورت تمام وسعت هم پوشش آنومالیهای مکشوفه به وسعتی بیش از ۶ کیلو متر مربع مد نظر میباشد .

بدیهی است که دامنه عملیات ژئو فیزیکی نیز هماهنگ با برداشتهای ژئو شیمیایی قابل اجرا خواهد بود .

۳- نقشه زمین شناسی :

در روند تحلیل ها و نیز کنترل ساختمانی کانسار احتمالی نیاز به تهیه نقشه دقیق زمین شناسی ، معدنی و ساختمانی به مقیاس ۱:۲۰۰ یا ۱:۱۰۰۰ میباشد که وسعت این نقشه بستگی به محدوده برداشتهای ژئوشیمیایی و ژئوفیزیکی خواهد داشت.

۴- نقشه توپوگرافی :

در اجرای مفاد سه بند پیشین ، هم مقیاس با نقشه زمین شناسی و هم وسعت با سایر عملیات نقشه توپوگرافی مورد نیاز خواهد بود. بدیهی است تهیه این نقشه مقدم بر سایر عملیات میباشد.

۵- هزینه ها :

نظر به نوسان قیمت ها و نامشخص بودن زمان اجرا و نیز وسعت محدوده مورد نظر اظهار عقیده در مورد هزینه ها چندان صحیح بنظر نمی رسد ، ضمن آنکه با نرخ فعلی برداشتهای ژئوشیمیایی به انضمام تهیه گزارش بدون احتساب هزینه های آزمایشگاهی کیلو متری پنج میلیون و پانصد هزار ریال (۵،۵۰۰،۰۰۰ ریال) برآورد میگردد که در صورت لزوم و اجراء اخذ فهرست بها از کارشناسان ذیر بط جهت تدوین بودجه نهائی بدیهی خواهد بود.

کتابنامه :

- ۱- باباخانی ، لسکوئید، ریو (۱۹۸۰) ، شرح نقشه زمین شناسی چهارگوش اهر (۱:۲۵۰،۰۰۰) - سازمان زمین شناسی کشور
- ۲- باباخانی ، لسکوئید ، ریو نقشه زمین شناسی چهارگوش اهر (۱:۲۵۰،۰۰۰) سازمان زمین شناسی کشور
- ۳- مهدوی ، م، ع (۱۳۶۵) : گزارش زمین شناسی منطقه اهر (ورقه ۱:۱۰۰،۰۰۰) - سازمان زمین شناسی کشور
- ۴- پور لطیفی ، علی (۱۳۶۷) : گزارش زمین شناسی معدن سونگون (منطقه اهر) - سازمان زمین شناسی کشور
- ۵- خسرو تهرانی، خسرو درویشزاده ، علی (۱۳۶۳): زمین شناسی ایران- انتشارات وزارت آموزش و پرورش
- ۶- مهرپرتو ، م (در دست تهیه): نقشه زمین شناسی ۱:۱۰۰،۰۰۰ و رزقان - سازمان زمین شناسی کشور
- ۷- مومنزاده ، مرتضی (۱۳۶۴) : ارزیابی ذخائر معدنی شناخته شده منطقه (چهارگوش) اهر - سازمان زمین شناسی کشور
- ۸- نبوی ، م، ح (۱۳۵۵) : دیباچه ای بر زمین شناسی ایران- سازمان زمین شناسی کشور
- ۹- کریم پور، م، ح (۱۳۶۸) : زمین شناسی اقتصادی کاربردی - انتشارات جاوید مشهد
- ۱۰- تدین اسلامی، ا، (۱۳۵۹) : استفاده از روشها و محاسبات آماری در ژئوشیمی کاربردی
- ۱۱- مومن زاده ، مرتضی و دیگران (۱۳۶۶) : معرفی طلا و جیوه خوینرود از دو دیدگاه و معدنی بیاستان شناسی (شمال غرب اهر) .

ضمیمه شماره یک

نتایج سنگ‌شناسی نمونه های سنگ ناحیه خوینرود

" بسمه تعالی "

مطالعه میکروسکوپی ۱۶ عدد مقطع سنگ شناسی

زمین شناس : آقایان : آزر و مباشر (طرح طلا)

مطالعه کننده : مهوش داوری

شماره نمونه : ۱۰۰

شماره سریال : ۹۴۰۰

اسم سنگ : سنگ ولکانیکی تراکی آندزیتی دگرسان شده (اپیدوتیزه و کلریتیزه شده)

بافت : پورفیریٹیک - میکرولیتی در زمینه سنگ و آلتسه میباشد .

کانیهای تشکیل دهنده : فنوکریست ها شامل :

۱ - بلورهای پلاژیوکلاز با ترکیب شیمیایی متوسط تا اسیدی (حدود آندزین) تا الیگوکلاز

بلورها دارای فرم کریستالی ساب هدرال اکثرا " یوهدرال بوده و از حاشیه خردشدگی و شکستگی

در بلورهای پلاژیوکلاز مشاهده میگردد . قطر تقریبی این بلورها گاهی به ۳ میلیمتر و اکثرا "

در حدود ۱ تا ۱/۵ میلیمتر میباشد و تبدیل شدگی به کانیهای ثانویه اپیدوت و کلریت دارند .

۲ - کانی مافیک احتمالا " آمفیبول بوده که تماما " به کلریت (بیشتر) و اپیدوت (کمتر)

تجزیه شده اند و فقط اثری از کانیهای مافیک باقی مانده است .

۳ - زمینه سنگ از میکرولیت های پلاژیوکلاز و احتمالا " بلورهایی از فلدسپات آکالن (اورتوز)

و بلورهای میکروتاکریپتو کریستالین کوارتز که نیمه شکل دار تا بیشکل هستند تشکیل گردیده

است و کانیهای ثانویه اپیدوت و کلریت در زمینه سنگ پراکنده میباشد .

۴ - کانیهای ثانویه : اپیدوت - کلریت و اکسیدهای کدر آهن است .

۵ - کانی فرعی : اپاک و بندرت بلورهای ریز سوزنی آپاتیت است و احتمالا " لوکوکسین

است .

شماره نمونه : ۱۰۵

شماره سریال : ۹۴۰۴

اسم سنگ : سنگ ولکانیکی با ترکیب لاتیت آندزیتی دگرسان شده (اپیدوتیزه شده)

بافت : پورفیریتیک - میکرولیتی در زمینه سنگ میباشد .

کانیهای تشکیل دهنده : فنوکریست ها شامل :

۱ - بلورهای پلاژیوکلاز شامل بلورهای درشت تخته ای با ترکیب شیمیایی متوسط تا اسید (حدود آندزین تا الیگوکلاز) با قطر تقریبی در حدود ۲ / ۲ تا ۱ / ۵ میلیمتر بوده و فرم کریستالی آنها یوهدرال تا ساب هدرال بوده و گاهی در برخی از بلورها شکستگی در حاشیه آنها مشاهده میگردد . آلتراسیون به اپیدوت فراوان بطوریکه گاهی برخی از بلورها تماما " بسه اپیدوت تجزیه شده اند و کلریت مشاهده میگردد .

۲ - احتمالا " بلورهایی از فلدسپاتهای پتاسیم دار (اورتوز) قابل رویت است که به آرژیل (کانی رسی) تبدیل شدگی دارند .

۲ - احتمالا " بلورهایی از آمفیبول ؟ موجود بوده که تماما " به اپیدوت تجزیه شده اند و فقط اثری از شکل بلوری کانی مشخص است (از کانی اولیه باقی مانده است .

۴ - زمینه سنگ با بافت میکرولیتی از میکرولیتهای فراوان پلاژیوکلاز و فلدسپاتهای پتاسیم دار (اورتوز) همراه با کانیهای ثانویه نظیر اپیدوت فراوان - کلریت کانی رسی تشکیل گردیده است . کوارتزهای ثانویه (میکروکریستالین تا کریپتوکریستالین) در زمینه سنگ موجود است .

۵ - کانیهای ثانویه : اپیدوت فراوان - کلریت - کانی رسی (آرژیل) و اکسیدهای کدر آهن است .

۶ - کانی فرعی : اپاک - آپاتیت (به میزان خیلی کم) و اسفن اکسیده شده (لوکوکسن) موجود است .

۷ - احتمالا " ممکن است کانی آلونیت موجود باشد که به دلیل کریپتوکریستالین ویی شکل بودن آن که ممکن است با کوارتز اشتباه گردد فقط با علامت سوال و احتمالا " بیان میگردد .

شماره نمونه : ۱۰۱

شماره سریال : ۹۴۰۱

اسم سنگ : کریستال لیتک توف شیشه ای با ترکیب متوسط (احتمالاً حدود آندزیت تا تراکسی آندزیت آلتیره شده به اپیدوت - کلریت)

بافت : پورفیروکلاستیک - کلاستیک و سیلیسیفیه شده در زمینه سنگ می باشد .

کانیها : پورفیروکلاست ها شامل :

۱ - بلورهای درشت پلاژیوکلاز با ترکیب شیمیایی اسید تا متوسط (حدود آندزین تا الیگوکلاز)

بلورها اکثراً " شکسته شده و قطر تقریبی آنها در حدود ۰/۸ میلیمتر تا ۲/۲ میلیمتر می باشد

و تبدیل شدگی به اپیدوت و در بلورها بیشتر از آلتراسیون به کلریت مشاهده می گردد .

۲ - قطعات سنگی که اکثراً " دارای ترکیب ولکانیکی می باشد .

۳ - زمینه سنگ کلاستیک بوده و از میکرولیت های پلاژیوکلاز و فلدسپات های پتاسیم دار (اورتوز)

و کوارتزهای سیلیسیفیه شده (شیشه دو تریفیه شده) و کوارتزهای میکروکریپتوکریستالین تشکیل

گرفته است . اپیدوت و کلریت و کانیهای رسی (آرژیل) که از تجزیه به فلدسپاتها بوجود آمده

در زمینه سنگ مشاهده می گردد .

۴ - کانیهای مافیک تماماً " آلتیره شده اند و هیچ اثری از کانیهای مافیک در سنگ مشاهده نمی گردد

و فشط شبهی از آنها باقی مانده است و آلتراسیون فراوان به اپیدوت (بیشتر) و کلریت دارند .

۵ - کانیهای ثانویه : اپیدوت - کلریت - آرژیل و اکسیدهای کدر آهن است .

۶ - کانی فرعی : اپاک - بلورهای آپاتیت با شکل بلوری منظم و اسفسن (لوکوکسن)

احتمالاً " ممکن است وجود داشته باشد .

شماره نمونه : ۱۰۴

شماره سریال : ۹۴۰۳

اسم سنگ : سنگ گریستال توفی سیلیسیفیه شده با ترکیب متوسط دگرسان شده (سر سیتیزه آرژیل و کلریتیزه شده)

بافت : پورفیر و کلاستیک - کلاستیک و آتره شده در زمینه سنگ میباشد .
کانیهای تشکیل دهنده : فنوکلاست ها و فنوکریست ها شامل بلورهای درشت پلاژیوکلاز میباشد با ترکیب شیمیایی متوسط تا اسید (حدود آندزین تا الیگوکلاز) بلورها اکثرا " شکسته شده و قطر تقریبی آنها اکثرا " در حدود چند میلیمتر $0/7$ و $0/6$ میلیمتر و بندرت به $1/5$ میلیمتر میرسد و تبدیل شدگی به سریسیت و کلریت و آرژیل دارند و گاهی سیلیسیفیه شده اند زمینه سنگ کلاستیک و آتره بوده و از میکروولیت های پلاژیوکلاز و فلدسپات های پتاسیم دار و کانیه های ثانویه فراوان نظیر سریسیت و آرژیل و کوارتزهای سیلیسیفیه شده (شیشه دوتریفیه شده) تشکیل گردیده است .

- کانیه های ثانویه : سریسیت بصورت تیغه های ریز سوزنی مشاهده میگردد . کانی رسی (آرژیل) کلریت و اکسیدهای کدر آهن میباشد .

کانی فرعی : اپاک احتمالا " اسفسن (لوکوکسن) ؟ میباشد .

- احتمالا " ممکن است کانی آلونیت ؟ موجود باشد که بدلیل ریز بودن و کریپتوکریستالیسیته بودن کانی فقط با علامت سوال بیان میگردد .

شماره نمونه : ۱۰۶

شماره سریال : ۹۴۰۵

اسم سنگ : کریستال توف سیلیسیفیه شده و دگرسان شده به اپیدوت فراوان و کلریت (با ترکیب

حدود تراکی آندزیتی (

بافت : پورفیریتیک - میکروتاکریپتوکریستالین در زمینه سنگ میباشد .

کانیهای تشکیل دهنده : فنوکریست ها شامل :

۱ - بلورهای پلاژیوکلاز با ترکیب شیمیایی اسید تا متوسط (الیگوکلاز آندزین) فرم کریستالی آنها یوهدرال تا ساب هدرال و گاهی شکسته شده میباشد . تبدیل شدگی به اپیدوت فراوان - کلریت و سریسیت دارند .

۲ - بندرت قطعات سنگی با ترکیب ولکانیکی موجود است .

۳ - زمینه سنگ کلاستیک و میکروتاکریپتوکریستالین از میکروولیتهای پلاژیوکلاز و فلدسپاتهای پتاسیم دار (اورتوز) و کوارتزهای میکروتاکریپتوکریستالین همراه با کانیهای ثانویه نظیر اپیدوت و کلریت تشکیل گردیده است . کانی رسی که از آلتراسیون فلدسپاتها بوجود آمده در زمینه سنگ موجود است .

۴ - کانیهای ثانویه : اپیدوت فراوان - کلریت - سریسیت - کانی رسی - آرژیل و اکسیدهای کدر آهن میباشد .

۵ - اپاک و بندرت آپاتیت است .

شماره نمونه : ۱۰۸

شماره سریال : ۹۴۰۶

اسم سنگ : سنگ ولکانیکی با ترکیب تراکی آندزیتی اکسیده و کربناتیزه شده .

بافت : پورفیریتیک - شیشه ای در زمینه سنگ میباشد .

کانیهای تشکیل دهنده : فنوکریست ها شامل

۱ - بلورهای درشت تخته ای پلاژیوکلاز با ترکیب شیمیایی متوسط تا اسید (حدود آندزین تا

الیگوکلاز (قطر تقریبی برخی از این پلاژیوکلاز گاهی بزرگتر از ۳ میلیمتر میباشد • یوهدرال تا ساب هدرال بوده و تبدیل شدگی به کربنات (کلسیت) و بندرت به سریسیت - کلریت و اپیدوت دارند و گاهی سیلیسیفیه شده اند •

۲ - بلورهای از کانپهای مافیک که تماما " به کربنات (کلسیت) - کلریت و اپیدوت تبدیل شدگی دارند و فقط آثار و شهبی از بلورهای اولیه باقی مانده است • بندرت تیغه های میکائی آلتره و اکسیده شده نیز قابل رویت میباشد •

۳ - زمینه سنگ : زمینه سنگ از شیشه - کوارتزهای سیلیسیفیه شده (شیشه دوتریفیه شده) و میکرولیتتهایی از پلاژیوکلاز و فلدسپات های آکالن (اورتوز) آرژیله شده به همراه کانپهای ثانویه تشکیل گردیده است •

اکسیدهای کدر آهن در زمینه سنگ قابل رویت است •

کوارتزهای زمینه اکثرا " کریپتوکریستالین تا میکروکریستالین بی شکل بوده و احتمالا " ثانویه میباشد •

۴ - کانپهای ثانویه : کربنات (کلسیت - کلریت - اپیدوت و اکسیدهای کدر آهن (مانیتیت و - هماتیت میباشد) •

۵ - کانی فرعی : آپاتیت و کانی اپاک میباشد •

شماره نمونه : ۱۰۳

شماره سریال : ۹۴۰۲

اسم سنگ : سنگ ولکانیکی با ترکیب حدود تراکیتی تا تراکی آندزیتی (اپیدوتیزه - کلریتیزه) و اکسیده شده و آرژیله شده

بافت : پورفیریتیک - میکرولیتی و جریانی در زمینه سنگ میباشد •

کانیهای تشکیل دهنده : فنوکریست ها شامل :

- ۱- بلورهای پلاژیوکلاز با ترکیب شیمیایی اسیدی (حدود الیگوکلاز) شامل کریستالهای درشت یوهدرال تا ساب هدرال بوده و قطر تقریبی آنها در حدود $2/5$ میلیمتر تا چند ده-میلیمتر ($0/5$ میلیمتر) میباشد . تبدیل شدگی به اپیدوت - کلریت و کانیهای رسی (آرژیل) و بندرت به تیغه های ریز سریستی دارند . و در حدود 15% و در سنگ قابل رویت میباشد .
- ۲- کانیهای مافیك تماما " آلتزه شده اند (به اپیدوت و کلریت تبدیل شدگی دارند) .
- ۳- زمینه سنگ با بافت میکروولیتی و جریانی از میکروولیت های پلاژیوکلاز فراوان و بلورهای از فلدسپات آلکالن (اورتوز) تشکیل گردیده است . کریستال های ریز کریپتو کریستالین تا میکرو کریستالین بیشکل در زمینه سنگ قابل رویت است . گاهی کوارتزهای درشت تر از زمینه سنگ با شکل بلوری بیشکل مشاهده میگردد .

- ۴- کانیهای ثانویه : اپیدوت - کلریت - کانیهای رسی (آرژیل) تیغه های ریز سریستی و اکسیدهای کدر آهن (دانه های مانیتیتی و همتیتی) میباشد .
- ۵- کانی فرعی : اپاک و بندرت تیغه های ریز آپاتیتی است .

شماره نمونه : ۱۰۹

شماره سریال : ۹۴۰۷

اسم سنگ : سنگ ولکانیکی با ترکیب لاتیت آندزیت کوارتز دار (کلریتیزه شده)

بافت : پورفیریتیک - میکرو کریستالین تا کریپتو کریستالین در زمینه سنگ میباشد .

کانیهای تشکیل دهنده : فنوکریست ها شامل :

- ۱- کریستال های پلاژیوکلاز با ترکیب شیمیایی متوسط (حدود آندزین) و بندرت الیگوکلاز (شامل کریستال های درشت تخته ای بطوریکه قطر تقریبی برخی از پلاژیوکلازها بیشتر از 3 میلیمتر

میباشد • تبدیل شدگی جزئی به اپیدوت - کلریت - تیغه های ریز سریستی و کانیهای رسی

(آرژیل) دارند • و در حدود % ۲۵ تا % ۳۰ در سنگ موجود میباشد •

۲ - احتمالا " بلورهایی از فلدسپات آکالن (اورتوز) بندرت^{که} به کانیهای رسی (آرژیل)

تبدیل شدگی دارند مشاهده میگردند •

۳ - کانیهای مافیک که اکثرا " و یا تماما " به اپیدوت - کلریت تبدیل شده اند •

۴ - زمینه سنگ : زمینه سنگ با بافت میکروتاکریپتوکریستالین از میکرولیتهای پلاژیوکلاز

فراوان و بلورهایی از فلدسپات آکالن (اورتوز) و کوراترها و میکروتاکریپتوکریستالین تشکیل

گردیده است •

کانیهای ثانویه و کانیهای کدر در زمینه سنگ قابل رویت است •

۵ - کانیهای ثانویه : کلریت - اپیدوت - تیغه های ریز سریستی و کانیهای رسی میباشد •

۶ - کانی فرعی : اپاک - اکسیدهای کدر آهن و بندرت آپاتیت و اسفن میباشد •

شماره نمونه : ۱۱۰

شماره سریال : ۹۴۰۸

اسم سنگ : سنگ ولکانیکی با ترکیب متوسط بشدت کربناتیزه کلرینتیزه و اکسیده شده میباشد •

(احتمالا " ترکیب آندزیتی است)

بافت : پورفیروکلاستیک - آتره شده میباشد • میکرولیتی در زمینه سنگ میباشد •

کانیهای تشکیل دهنده : پورفیروکلاست ها شامل

۱ - بلورهای پلاژیوکلاز با ترکیب شیمیایی متوسط (حدود آندزین) بلورهای اکثرا " از حاشیه

شکسته شده و گاهی یوهدرال میباشد • تبدیل شدگی فراوان به کربنات (کلسیت) دارند و قطر

تقریبی برخی از بلورهای پلاژیوکلاز گاهی به ۲/۵ میلیمتر نیز میرسد •

۲- کانیهای مافیک تماما " آلتزه شده به کربنات و کلریت میباشد و فقط آثار و بقایای

از آنها باقی مانده است و احتمالا " گاهی مافیک آمفیبول ؟ ممکن است باشد .

۳- قطعات لیتیکی احتمالا " ممکن است در سنگ قابل رویت باشد که ترکیب ولکانیکی

دارند و با زمینه اصلی سنگ همگین کامل دارند .

۴- ماتریکس سنگ از میکرولیتهای فراوان پلاژیوکلاز و کوارتزهای سیلیسیفیه شده (شیشه

دوتریفیه شده و شیشه همراه با کانیهای ثانویه نظیر کلسیت فراوان تشکیل گردیده است

و اکسیدهای کدر آهن در ماتریکس سنگ مشاهده میگردد . اکثر کانیها در این سنگ آغشتگی به

اکسیدهای کدر آهن پیدا کرده اند .

۵- کانیهای ثانویه : کلسیت فراوان - کلریت - بندرت سریسیت و اکسیدهای کدر آهن میباشد .

اکسیدهای کدر آهن یا در حاشیه بلورها مشاهده میگردد و یا بصورت دانه های مانیتیتی و گاهی

هماتیتی قابل رویت هستند .

۶- کانی اپاک : کانی فرعی میباشد .

شماره نمونه : ۱۱۱

شماره سریال : ۹۴۰۹

اسم سنگ : سنگ آذرین میکرومونزونیت تا میکرومونزودیوریت آلتزه شده (کربناتی

و کلریتیزه شده)

بافت : میکروپورفیریتیک - میکروکریستالین در زمینه سنگ میباشد .

کانیهای تشکیل دهنده : فنوکریست ها شامل :

۱- بلورهای پلاژیوکلاز با ترکیب شیمیایی اسید تا متوسط (الیگوکلاز آندزین) - بلورها

اکثرا " از حاشیه شکسته شده و دفرمه شده اند و گاهی بصورت یوهدرال مشاهده میگردد و قطر

تقریبی آنها در حدود از چند دهم میلیمتر تا ۱/۵ میلیمتر میباشد . و تبدیل شدگی به سربسیت کربنات (کلسیت) و کلریت دارند و بندرت به اپیدوت نیز تجزیه گردیده اند .

۲- کانیه‌های مافیک شامل تیغه‌های ریز میکایی (به میزان ۳٪) و بلورهای آمفیبول ؟ احتمالاً " بوده که تماماً " به کلریت و کربنات و کانیه‌های میکایی تجزیه گردیده اند و فقط آثار و بقایایی از آنها باقی مانده است .

۳- زمینه سنگ : از بلورهای فلدسپات آلکالن (اورتوز) فراوان و گاهی با فاسیس اسفرولیتی مشاهده میگردند که تبدیل شدگی به کانیه‌های رسی (آرژیل) دارند و پلاژیوکلازهای میکروولیتی در زمینه سنگ موجود است . و کانیه‌های ثانویه نظیر کلریت و سربسیت در زمینه سنگ موجود است .

۴- کوارتزهای نیمه شکل دار تا بیشکل بمیزان حداکثر ۴٪ - ۳٪ موجود است .

۵- کانیه‌های ثانویه : کربنات (کلسیت) - کلریت - سربسیت و کانیه‌های رسی (آرژیل) میباشد و بندرت اپیدوت میباشد .

۶- کانی فرعی : اپاک میباشد .

شماره نمونه : ۱۱۲

شماره سریال : ۹۴۱۰

اسم سنگ : میکرومونوزودیوریت آلتزه شده (اپیدوتی شده)

بافت : میکروپورفیریتیک - میکروکریستالین در زمینه سنگ میباشد .

کانیه‌های تشکیل دهنده : فنوکریست ها شامل :

- ۱- بلورهای پلاژیوکلاز با ترکیب شیمیایی متوسط تا اسید (حدود الیگوکلاز - آندزین) اکثر " خرد شده ، شکسته شده و گاهی یوهدرال میباشد و قطر تقریبی آنها از چند دهم میلیمتر تا ۱/۲ - میلیمتر میرسد و تبدیل شدگی به اپیدوت فراوان - سربسیت و کلریت دارند .
  - ۲- بلورهای آمفیبول (هوزیلند) و گاهی ترمولیت - اکتینولیت موجود است که نیمه شکل دار تا بیشکل بوده و تبدیل شدگی آمفیبول به اپیدوت و کلریت بندرت مشاهده میگردد .
  - ۳- کانیه‌های مافیک که اکثر " و یا تماماً " به اپیدوت - کلریت تبدیل شده اند .
- زمینه سنگ : زمینه سنگ با بافت میکروتاکریپتوکریستالین از میکروولیت‌های پلاژیوکلاز فراوان و

بلورهایی از فلدسپات آلکالن (اورتوز) و کوارتزهای میکروتاکریپتوکریستالین تشکیل

گردیده است • کانیهای ثانویه و کانیهای کدر در زمینه سنگ قابل رویت است •

۵- کانیهای ثانویه : کلریت - اپیدوت - تیغه های ریز سریسیتی و کانیهای رسی میباشد •

۶- کانی فرعی : اپاک - اکسیدهای کدر آهن و بندرت آپاتیت و اسفن میباشد •

شماره نمونه : ۱۱۳

شماره سریال : ۹۴۱۱

اسم سنگ : سنگ آذرین نیمه عمیق با ترکیب میکروموزودپوریت تا میکرودیوریتی •

بافت : میکروپورفیریتیک - میکروکریستالین در زمینه سنگ میباشد •

کانیهای تشکیل دهنده : فنوکریست ها شامل :

۱- بلورهای پلاژیوکلاز با ترکیب شیمیایی اسید تا متوسط (الیگوکلاز آندزین) با شکل

بلوری یوهدرال تا ساب هدرال بوده و قطر تقریبی آنها از ۰/۵ میلیمتر تا ۳/۲ میلیمتر میرسد •

و تبدیل شدگی به اپیدوت و کلریت دارند • و گاهی به کانیهای رسی تجزیه گردیده اند •

۲- کانیهای مافیک تماما " آلتزه شده اند به اپیدوت و کلریت و هیچ آثار و بقایایی از کانیهای

مافیک مشاهده نمیگردد •

۳- زمینه سنگ با بافت میکروکریستالین از بلورهای فلدسپات آلکالن (اورتوز) که به کانیهای

رسی تبدیل شدگی دارند و میکروولیتهای پلاژیوکلاز همراه با کوارتزهای میکروکریستالین

نیمه شکل دار تا بیشکل و کانیهای ثانویه نظیر اپیدوت تشکیل گردیده است •

۴- کانیهای ثانویه : اپیدوت کلریت - کانی رسی میباشد •

۵- کانی فرعی : اپاک میباشد •

شماره نمونه : ۱۱۵

شماره سریال : ۹۴۱۲

اسم سنگ : میکروموزودپوریت آلتزه شده (کلریتیزه و کربناتیزه)

بافت : میکروپورفیریتیک - میکروکریستالین در زمینه سنگ میباشد •

کانیهای تشکیل دهنده : فنوکریست ها شامل :

بلورهای پلاژیوکلاز با ترکیب شیمیایی اسید تا متوسط (الیگوکلاز آندزین) با شکل بلوری

یو هدرال تا ساب هدرال بوده و قطر تقریبی آنها در حدود از $3/2$ میلیمتر (حداکثر) تا حداقل چند دهم میلیمتر ($0/8$ میلیمتر) میباشد . زوناسیون بندرت در برخی از بلورها مشاهده میگردد .

آلتراسیون به کلریت - کربنات (کلسیت) و اپیدوت موجود است . و در حدود 25% تا 30% از حجم کل سنگ را تشکیل میدهند .

- کانی مافیک که تماما " آلترو و تجزیه شده میباشد و آلتراسیون آنها به کلریت فراوان - کربنات (کلسیت) و بندرت به اپیدوت میباشد و احتمالا " کانی اولیه آمفیبول (هورنبلند) بوده که تماما " تجزیه گردیده و فقط شبهی از کانی اولیه آمفیبول باقی مانده است .

- زمینه سنگ از بلورهای فلدسپات آکالن (اورتوز) که به کانیهای رسی (آرژیل) تبدیل شدگی دارند و بلورهای میکروولیتی پلاژیوکلاز و کوارتزهای بی شکل تشکیل گردیده است .
بهمراه این بلورها کانیهای ثانویه نظیر کلریت ، کربنات و کانیهای رسی در زمینه سنگ موجود است .

کانیهای ثانویه : کلریت - کربنات (کلسیت) ، اپیدوت و کانیهای رسی (آرژیل) است
کانی فرعی : اپاک و آپاتیت میباشد .

شماره نمونه : ۱۱۶

شماره سریال : ۹۴۱۳

اسم سنگ : میکرومونوزودیوریت کوارتزدار (کلریتیزه شده)

بافت : پورفیریتیک تا میکروپورفیریتیک و میکروولیتی تا میکروکریستالین در زمینه سنگ
میباشد .

کانیهای تشکیل دهنده : این سنگ از نظر ترکیب کانی شناسی و سنگ شناسی شبیه نمونه ۱۱۵ -

میباشد . فنوکریست ها شامل بلورهای پلاژیوکلاز با ترکیب شیمیایی اسید تا متوسط (الیگوکلاز)

آندزین) میباشد . فرم کریستالی آنها یوهدرال تا ساب هدرال بوده و گاهی در برخی از بلورها شکستگی در حاشیه پلاژیوکلازها قابل رویت است . قطر تقریبی آنها از حداکثر $2/8$ میلیمتر

تا چند دهم میلیمتر (۰/۷ میلیمتر) است و آلتراسیون به سریسیت - کربنات (کلسیت) کلریت و اپیدوت در آنها مشاهده میگردد . و کانیهای مافیک تماما " آلتزه شده اند (به کلریت - کربنات و اپیدوت) و هیچ اثری از آنها باقی نمانده و فقط در برخی نواحی شبیهی از احتمالا " بلورهای آمفیبول موجود است . و زمینه سنگ در این مقطع از بلورهای فلدسپات آلکالن (اورتوز) فراوان که به کانیهای رسی (آرژیل) تبدیل شدگی دارند و میکرولیتهای پلاژیوکلاز و کوارتزها بی شکل (در حدود ۱۰٪ - ۸٪) به همراه کلریت در زمینه سنگ تشکیل گردیده است .

- کانیهای ثانویه : کلریت - کربنات (کلسیت) اپیدوت - کانی رسی (آرژیل) میباشد .

- کانی فرعی : اپاک و آپاتیت میباشد .

شماره نمونه : ۱۱۷

شماره سریال : ۹۴۱۴

اسم سنگ : سنگ ولکانیکی با ترکیب تراکی آندزیتی کوارتز دار بشدت اپیدوتیزه .

بافت : پورفیریتیک و میکروکریستالین در زمینه سنگ میباشد .

کانیهای تشکیل دهنده : فنوکریست ها شامل : بلورهای درشت پلاژیوکلاز با ترکیب شیمیایی اسید تا متوسط (الیگوکلاز - آندزین) بلورها تحت تاثیر فشارهای تکتونیکی خرد شده شکسته شده (میلونیتی شده) میباشند و تبدیل شدگی به سریسیت و اپیدوت فراوان و کلریت کم دارند . و قطر تقریبی این بلورها در حدود ۲/۳ میلیمتر تا چند دهم میلیمتر میباشد .

و در حدود ۱۵٪ تا ۲۰٪ از حجم سنگ را شامل میگردند که در زمینه ای میکروکریستالین و تکتونیزه که از بلورها فلدسپات آلکالن (اورتوز) فراوان میکرولیتهای پلاژیوکلاز همراه با کوارتزهای نیمه شکل دار تا بیشکل تشکیل گردیده مشاهده میگردند .

شماره نمونه : ۱۱۸

شماره سریال : ۹۴۱۵

اسم سنگ : سنگ آذرین نیمه عمیق اسیدی احتمالا " سنگ آذرین میکروگرانودیوریتی (کلریتیزه)

بافت : میکروپورفیریتیک و میکروکریستالین و گاهی میکروگرافیکی در زمینه سنگ میباشد .

کانیهای تشکیل دهنده : فنوکریست ها شامل بلورهای پلاژیوکلاز با ترکیب شیمیایی اسید

تا متوسط (اکثرا " حدود الیگوکلاز) با فرم کریستالی اکثرا " یوهدرال تا ساب هـ درال

و زوناسیون در برخی از بلورها مشاهده میگردد و در ۱۵٪ تا ۲۰٪ از حجم کلی سنگ را تشکیل

میدهند و بندرت به سرسیت و کربنات و گاهی به اپیدوت تجزیه گردیده اند که در زمینهای

مشاهده میگردند که از کوارتزهای میکروکریستالین نیمه شکل دار تا بیشکل فراوان در حدود ۲۵٪

تا ۳۰٪ میباشد که گاهی بصورت گرافیکی (کوارتز - فلدسپاتی) قابل رویت میباشد . بهمراه

بلورهای کوارتز کریستالهایی از فلدسپاتهای پتاسیم دار (اورتوز) و بلورهایی از پلاژیوکلازهای

اسید قابل رویت است . کانیهای مافیک موجود در این مقطع عبارتند از بلورهای آمفیبول

(هورنبلند) است . که به کلریت تجزیه گردیده اند و یا بوسیله بیوتیت جانشین گردیده اند

و تیغه های بیوتیتی است که به کلریت اکثرا " تبدیل شدگی دارند .

کانیهای ثانویه : کلریت - اپیدوت کم و کانی رسی (کائولینیت) سرسیت کم - کربنات

(کلسیت) بندرت و اکسیدهای کدر آهن میباشد .

کانی فرعی : اپاک میباشد . / خ .

بافت : پور فیرتیک با زمینه میکروگرانولار

پورفیرها : ۱- فلدسپات (پلاژیوکلاز) ، عمدتاً " شکل دار تا حدی تجزیه به کانیهای

رسی و کانیهای میکائی نشان میدهد .

۲- کانی فرومنیزین (آمفیبول) با جانشینی بطور کامل توسط کلریت موجود است . گاهی

این جانشینی توسط مقادیری اسفن و اپیدوت نیز صورت گرفته است .

۳- کوارتز ، بندرت بصورت میکرو فنوکریست ملاحظه گردید .

کانیهای زمینه : کوارتز ، فلدسپات بارشد توام ملاحظه شد . فلدسپاتها به کانیهای

رسی تجزیه شده اند .

کانیهای ثانویه : کلریت ، اپیدوت ، کانیهای فرعی : کانیهای رسی ، کانیهای میکائی

کانیهای فرعی : کانیهای اپاک

نام : (میکرو) تونالیت

69.KH.120

(9417 .C)

بافت پورفیرتیک

پورفیرها : ۱- پلاژیوکلاز عمدتا " شکل دار ، با آغشتگی به مواد کلریتی و با تجزیه —ه

کانیهای میکائی و مقادیری کانیهای رسی موجود است .

۲- کانی فرومنیزین (احتمالا " پیروکسن) که بنحوی وسیع و بطور کامل احتمالا " توسط

اورالیت جانشین شده است .

کانیهای زمینه : میکروولیت های پلاژیوکلاز ، کانیهای رسی ، مواد کلریتی ، لکه های اپیدوتی

زمینه را تشکیل داده اند .

نکات قابل ذکر ، a وجود مناطقی نسبتا " وسیع متشکل از رشد مجدد بلورهای آمفیبول

ثانویه (اورالیت) که ملاحظه گردید . b وجود مناطقی شامل کلریت ، اپیدوت با حواشی

از آمفیبول ثانویه که موجود است این مجموعه کانیهای گاهی مشخما " حفرات موجود در سنگ را پر

کرده اند .

گاهی مجموعه آمفیبولهای ثانویه تشکیل یک رگچه را داده اند .

کانیهای ثانویه : مواد کلریتی و کانیهای میکائی ، کانیهای رسی ، اپیدوت ، اورالیت .

کانیهای فرعی : کانیهای اپاک

نام : آندزیت کلریتیزه و اورالیتیزه

69.KH.121

(9418 .C)

بافت : گرانولار بطور جبرزتی پورفیرتیک

کانیها : فلدسپات (پلاژیوکلاز) عمدتا " شکل دار و گاهی بصورت پورفیر ، قطر ۲ میلیمتر
ملاحظه شد .

فلدسپاتها بمیزان قابل ملاحظه به کانیهای رسی و گاهی کانیهای میکائی تجزیه شده اند .
فلدسپاتها اغلب توسط اپیدوت و کلسیت نیز جانشین شده اند .

۲ - آمفیبول (ثانویه) با رنگ سبز و پلئوکروئیک نسبتا " مشخص ملاحظه شد ، آمفیبول مذکور
احتمالا " حاصل جانشینی پیروکسن اولیه میباشد .

۳ - آمفیبول اولیه با رنگ سبز - قهوه ای و با دو سری کلیواژ ملاحظه شد . ظاهرا " آمفیبول
مذکور از حواشی در حال تلاش میباشد .

نکات قابل ذکر a تجمعاتی از کانیهای اپیدوت که اغلب موجود است b کوارتز
که گاهی ملاحظه شد .

کانیهای ثانویه : کانیهای رسی ، اپیدوت ، اورالیت ، مقادیری کم کلسیت
کانیهای فرعی : کانیهای اپاک آپاتیت

نام : میکرو دیوریت تجزیه شده (اورالیتیزه ، اپیدوتیزه کائولینیتزه)

69.KH. 122

(9419.C)

حجم کلی سنگ متشکل از کربنات میباشد ، گاهی کوارتز و نیز بندرت فلدسپات .

بصورت ناخالصی موجود است . احتمالا " در سنگ آهکی مذکور آثار موجود
زنده موجود میباشد .

نام : سنگ آهک

مقطع بد تهیه شده است .

69. KH.123
(9420.c)

بافت : پورفیرتیک

پورفیرها : ۱ - پلاژیوکلاز عمدتاً " شکل دار ، اکثراً " حاوی مواد کلریتی موجود است .

پلاژیوکلاز ها گاهی توسط اپیدوت جانشین شده اند و در برخی نقاط نیز حاوی رگچه های

کلسیتی میباشند .

۲ - کلینوپیروکسن بصورت بقایایی مشاهده شد . ظاهراً " پیروکسن ها توسط کلسیت جانشین

شده اند .

کانیهای زمینه : کلریت بمیزان فراوان به همراه کلسیت عمدتاً " زمینه را تشکیل داده اند .

کانیهای فلد سپاتیک بصورت جزائری توسط کلریت و کلسیت احاطه شده اند . کلسیت بمسورت

رگچه هایی نسبتاً " موازی اغلب ملاحظه گردید .

نکات قابل ذکر ، a وجود قطعه (سنگی) که با تمرکز شدید کانیهای اکسید آهن مشخص

میشود . حداکثر قطر آن ۴ میلیمتر میباشد بلورهای فلد سپات در زمینه ای اکسیده قرار

گرفته اند . حفرات موجود در این قطعه توسط کلریت پر شده است .

b وجود یک قطعه (سنگی ؟) با قطر ۱ میلیمتر میباشد . پورفیرهای پلاژیوکلاز این قطعه

در زمینه آفانتیک قرار گرفته اند در این زمینه حفراتی کروی شکل ملاحظه میشود که توسط کلریت

پرسیده اند (بافت شیشه ؟) c فراوانی دانه های اسفن - لوکوکسن ؟

کانیهای ثانویه : کلریت کلسیت ، لوکوکسن ، اپیدوت

کانیهای فرعی : کانیهای اپاک

نام : آندزیت سرشار از کلریت و نیز گلسیتیزه

69.KH.124

(9421.C)

بافت : لطمه جزئی پورفیرتیک عمدتا " میکرولیتیک

کانیها : سنگ عمدتا " از میکرولیت ها تالت های فلدسپات به همراه کانیهای کلینوپیروکسن تشکیل شده است . فلدسپات ها علاوه بر آغستگی به مواد کلریتی به کانیهای رسی تجزیه شده اند کلینوپیروکسن بصورت دانه هایی عمدتا " بی شکل در جوار بافلدسپاتها مشاهده میشود

نکته قابل ذکر : a فراوانی کلریت در نمونه میباشد ، کلریت ها گاهی در معیت با کلسیت و -

گاهی در معیت با کانیهای فلدسپاتیک و گاهی در معیت با کانیهای کوارتز فلدسپات ظاهر

شده است . نکته قابل ذکر دیگر ، b تجمع بلورهای شکل دار اپیدوت میباشد ، که ملاحظه شد

قطر این تجمع حدودا " ۱ میلیمتر میباشد . رگچه های ظریف سیلیسی ملاحظه گردید .

کانیهای ثانویه : کلریت ، اپیدوت ، کلسیت ، کانی رسی

کانیهای فرعی : کانیهای اپاک

نام پیروکسن آندزیت

69.KM.125

(9422.C)

بافت : پورفیرتیک

پورفیرها : ۱ - پلاژیوکلاز عمدتا " نیمه شکل دار با تجزیه به کانیهای رسی و نیز کانیهای

میکائی ملاحظه شد . پلاژیوکلازها گاهی دارای حواشی آکالیک میباشد .

۲ - بیوتیت قهوه ای موجود است .

۳ - کوارتز ملاحظه گردید .

کانیهای زمینه : کانیهای کوارتز - فلدسپات (با تجزیه به کانی رسی) به همراه لکه های بیوتیت زمینه سنگ را تشکیل داده اند .

نکته قابل ذکر رشد مجدد بلورهای بیوتیت میباشد که گاهی موجود است . در واقع دو نوع بیوتیت اولیه b بیوتیت نوظهور وجود دارد .

کانیهای ثانویه : کانی رسی ، کانی میکائی

نام : داسیت بیوتیتیزه

69.KH.126

(C . 9423)

بافت : پورفیرتیک بازینه آفانتیک

پورفیرها : ۱ . پلاژیوکلاز ، نیمه شکل دار تا شکل دار با تجزیه جزئی به کانیهای میکائی و گاهی کانیهای رسی ملاحظه شد .

۲ - کانی فرومنیزینی (بیوتیت) که بطور کامل توسط کلریت و کانیهای اپاک جانشین شده است .

۳ - کانی فرومنیزین (آمفیبول) که عمدتاً " توسط کلریت جانشین شده است .

۴ - کوارتز بندرت بصورت پورفیر موجود است .

کانیهای زمینه : کانیهای کوارتز فلدسپات (با تجزیه به کانی رسی) به همراه مواد کلریتی به همراه دانه های ریز کانی اپاک زمینه را تشکیل داده اند .

کانیهای ثانویه : کلریت ، مقادیری کانی رسی و کانی میکائی

کانیهای فرعی : کانی اپاک زیرکن ، آپاتیت

لازم به تذکر است دفعتاً " منطقه ای متشکل از يك سنگ نیمه ولکانیک متشکل از فلدسپات و مواد کلریتی ملاحظه شد . قطر این آنکلاو ۲ میلیمتر میباشد .

نام : داسیت احتمالاً تا داستیک آندزیت

69.KH.127

(9424.C)

بافت : عمدتا " گرانولار - نیمه عمیق

کانیها : ۱- پلاژیوکلاز تا عمدتا " نیمه شکل دار با تجزیه به کانیهای رسی و با جانشینی توسط

اپیدوت موجود است . احتمالا " پلاژیوکلازها گاهی به زئولیت نیز تجزیه شده اند . ظاهرا "

برخی از پلاژیوکلازها به آلکالی فلدسپات نیز تجزیه شده اند .

۲- هورنبلند که به احتمال قوی توسط اورالیت و مقادیری اسفن جانشین شده است .

نکات قابل ذکر : فراوانی آمفیبول ثانویه (اورالیت) که گاهی مشخما " با فاسیس سوزنی

ظاهر شده است .

گاهی کوارتز با رشد توام موجود است تجمعات کوارتز به همراه اپیدوت گاهی ملاحظه شد .

کانیهای ثانویه : اپیدوت ، اورالیت ، کانی رسی

کانیهای فرعی : کانیهای اپاک

نام : (میکرو) دیوریت تجزیه شده (اورالیتیزه و اپیدوتییزه)

69.KH.128

(9425.C)

بافت : پورفیرتیک با زمینه آفانتیک

پورفیرها : ۱- پلاژیوکلاز ، نیمه شکل دار تا شکل دار با تجزیه جزئی به کانیهای رسی و با جانشینی

بطور وسیع توسط بلورهای شکل دار اپیدوت ملاحظه شد .

۲- کانی فرومنیزین (آمفیبول) که گاهی به کلریت و اپیدوت تجزیه شده است .

کانیهای زمینه : زمینه با بافتی دانه ریز و عمدتا " فلدسپاتیک قطعات (Patch) مانند

کوارتز اغلب ملاحظه می‌گردد .

نکات قابل ذکر : فراوانی بلورهای اپیدوت که عمدتاً " بخرج فلدسپاتها تشکیل شده اند علاوه

بر آن لکه هایی با ترکیب اپیدوت گاهی در زمینه مشاهده گردید .

کانیهای ثانویه : اپیدوت ، کلریت

کانیهای فرعی : کانیهای اپاک

نام : داسیت اپیدوتیزه ← میکرو دیوریت تا میکروه مونزو دیوریت ؟

69.KH.129

(9426.e)

بافت : پورفیرتیک با زمینه آفانتیک

پورفیرها : ۱ . پلاژیوکلاز عمدتاً " نیمه شکل دار و با تجزیه به کانیهای رسی و میکائی ملاحظه

شد .

۲ - کانی فرومنیزین با جانشین بطور کامل (توسط کلریت و کلسیت موجود است گاهی ایسِن

جانشین توسط کلریت و کانیهای گروه سیلیس صورت گرفته است .

کانیهای زمینه : زمینه عمدتاً " فلدسپاتیک (با تجزیه به کانی رسی) به همراه مقادیر

مواد کلریتی میباشد .

کانیهای ثانوی : کلریت ، کلسیت ، کانیهای رسی ، کانیهای میکائی ، کانیهای گروه سیلیس

کانیهای فرعی : کانیهای اپاک ، آپاتیت

نام : (تراکی) آندزیت

بافت : پورفیریتیک با زمینه میکروگرانولار

پورفیرها : پلاژیوکلاز ، عمدتا " شکل دار با تجزیه به کانیهای میکائی و نیز کانیهای رسی بخصوص از حواشی ملاحظه شد . گاهی فلدسپات ها حاوی رگچه هایی از کانی اکسید آهن میباشد .

۲- کانی فرومنیزین بطور کامل توسط کلریت و اپیدوت جانشین شده است .

۳- کانی فرومنیزین که ظاهرا " بطور کامل توسط اورالیت مقادیری کلریت و اپیدوت جانشین شده است .

کانیهای زمینه : کانیهای کوارتز فلدسپات با رشد توأم ملاحظه شد .

کانیهای ثانویه : اپیدوت ، کلریت ، اورالیت ، کانی رسی ، کانی میکائی

کانیهای فرعی : کانیهای اپاک

نام : داسیت احتمالا " تا داسیتیک آندزیت ← (میکروسونزودپوریت)

بافت : پورفیریتیک با زمینه کریستالین (نیمه عمیق)

پورفیرها ۱- پلاژیوکلاز عمدتا " شکل دار با ساختمان زونه ای ملاحظه شد فلدسپاتها اکثرا " از حواشی الکالیک و به کانیهای رسی تجزیه شده اند . تجزیه بره ای از فلدسپاتها به کانیهای رسی بطوری وسیع صورت گرفته است . فلدسپاتها اغلب توسط اپیدوت جانشین شده اند .

۲- فلدسپات (آلکالیک) با تجزیه شدید به کانی رسی موجود است .

۳- هورنبلند عمدتا " نیمه شکل دار ملاحظه شد .

۴- کانی فرومنیزین پاجانشینی بطور کامل توسط کلریت و اپیدوت موجود است .

کانیهای زمینه ، کانیهای فلدسپات با تجزیه کانی رسی و جانشینی توسط اپیدوت ، بندرت کوارتز ، مواد کلریتی (حاصل جانشینی کانی اولیه) زمینه را تشکیل داده اند . نکات قابل ذکر : a فراوانی اپیدوت b فراوانی کانی رسی بعنوان کانی ثانویه c آپاتیت های نسبتاً درشت .

کانیهای ثانویه : اپیدوت ، کانی رسی ، کلریت

کانیهای فرعی : آپاتیت ، کانیهای اپاک

نام : (میکرو) مونزو دیوریت تجزیه شده (اپیدوتیتیزه و کائولینیزه)

69.KH. 135
(9431 .C)

بافت : پورفیرتیک با زمینه کریستالین (نیمه عمیق)

پورفیرها : ۱ - پلاژیوکلاز ، عمدتاً " شکل دار با تجزیه به کانیهای میکائی و کانیهای رسی ملاحظه شد . فلدسپات دارای حواشی آلکالیک میباشد .

۲ - کانی فرومنیزین (آمفیبول) با جانشینی بطور کامل توسط کلریت و اپیدوت ملاحظه شده

۳ - بیوتیت بمقدار کم با تجزیه به کلریت موجود است .

کانیهای زمینه : زمینه شامل رشد توام بلورهای فلدسپات - (کوارتز) میباشد فلدسپات ها به کانیهای رسی تجزیه شده اند ، کوارتز بصورت مجموعه هایی با رشد توام اغلب موجود است

کانیهای ثانویه : کانیهای رسی ، کلریت اپیدوت

کانیهای فرعی : کانیهای اپاک

نام : (میکرو) کوارتز دیوریت

یافت : پورفیریتیک با زمینه آفانتیک

پورفیرها : ۱ - پلاژیوکلاز ، عمدتاً " شکل دار با تجزیه به آکالی فلد سپات ملاحظه شد .

۲ - بیوتیت قهوه ای ملاحظه شد .

۳ - کانی فرومنیزین با جانشین بطور کامل توسط کلسیت و مقادیری کلریت موجود است .

۴ - کوارتز ملاحظه شد . گاهی کوارتزها با رشد توأم ظاهر شده اند .

کانیهای زمینه : زمینه آفانتیک و با تجزیه کانیهای رسی مشخص میشود .

نکته قابل ذکر : وجود مناطقی با ترکیب کلسیتی و حداکثر با قطر ۴ میلیمتر میباشد .

کانیهای ثانویه : کانیهای رسی ، کلسیت ، کلریت

کانیهای فرعی : آپاتیت ، کانیهای اپاک

نام : داسیت ← تراکی آندزیت

بافت : پور فیرتیک با زمینه هولوکریستالین (نیمه عمیق)

پورفیرها : (۱) پلاژیوکلاز ، نیمه شکل دار تا شکل دار ، گاهی دارای حواشی آلکالیک و اغلب با ساختمان زونه‌ای ملاحظه شد .

(۲) آمفیبول (هورنبلند) ، نیمه شکل دار ، گاهی تجزیه به اورالیت به همراه کانیه‌های

اکسید آهن موجود است .

کانیه‌های زمینه : کوارتز- فلدسپات (با تجربه شدید به کانیه‌های رسی) با رشد توأم ملاحظه شد .

کانیه‌های ثانوی : کانیه‌های رسی ،

کانیه‌های فرعی : کانیه‌های اپاک

نام : (میکرو) گرانودیوریت

69 . Kh . 134

(9430 . C)

بافت : پورفیرتیک با زمینه شیشه‌ای (پرلیتی) با تبلور مجدد .

پورفیرها : (۱) فلدسپات ، عمدتاً " نیمه شکلدار ، که به نحوی قابل ملاحظه به مواد کلریتی +

کانی اکسید آهن آغشته‌گی پیدا کرده است . ظاهراً " فلدسپات‌ها توسط کربنات نیز چانشین شده‌اند

(۲) کانی فرومنیزین که عمدتاً " توسط کانیه‌های اکسید آهن چانشین شده است .

کانیه‌های زمینه : زمینه مشخصاً " بافت پرلیتی داشته که به کانیه‌های کوارتز- فلدسپات تبلور مجدد

یافته است . زمینه سنگ بنحوی وسیع به مواد کلریتی و گاهی مواد کلریتی به‌مراه

کانی اکسید آهن آغشته‌گی پیدا کرده است .

نام : سنگ ولکانیک اسیدی

ضمیمه شماره ۲

جداول تعیین آلتراسیونها در نمونه های سنگ سخت ناحیه خوینرود
با استفاده از نتایج کانی شناسی و سنگ شناسی

شماره نمونه	نام سنگ	کانیهای اصلی سنگ	کانیهای حاصله از آلتراسیون	نحوه آلتراسیون کانیه	نوع آلتراسیون
۱	تراکی آندزیت (دگرسران)	پلاژیوکلاز (آندزین)، آمفیبول، فلدسپات آلکالی (اورتوز)	اپیدوت و کلریت، اکسید کدر آهن	آمفیبول بیشتر به کلریت و کمتر به اپیدوت تجزیه شده از حاشیه خردشدگی در پلاژیوکلازها داریم. پلاژیوکلاز بتدیل شدگی به کانیهای ثانویه، اپیدوت و کلریت دارند.	پروپلتيك ؟ Propylitic
۲	آندزیت تاتراکی آندزیت (کریستال لیتیك)	پلاژیوکلاز (آندزین) تا الیگوکلاز (اورتوز) میکروولیت های پلاژیوکلاز کوارتز	اپیدوت - کلریت کانیهای رسی (آرژیل) اکسیدهای کدر آهن	پلاژیوکلازها بتدیل شدگی به اپیدوت و کلریت دارند. کانیهای مافیک تماما "آلتره شده و آلتراسیون به اپیدوت (بیشتر) و کلریت دارند اپیدوت و کلریت و آرژیل از تجزیه فلدسپاتها بوجود آمده اند.	اپیدوتيك
۳	تراکیت تا تراکی آندزیت (اکسید وارژیله شده) اپیدوتیزه و کلریتیزه	پلاژیوکلاز (الیگوکلاز) میکروولیت های پلاژیوکلاز اورتوز - کوارتز	اپیدوت - کلریت آرژیل - اکسیدهای کدر آهن (دانه های مانیتیتی و هماتیتی)	کانیهای مافیک تماما "آلتره شده به اپیدوت و کلریت پلاژیوکلازها به اپیدوت و کلریت و آرژیل تبدیل شده اند و بندرت به سرسیت	اپیدوتی ؟ کلریتی ؟ پروپلتيك ؟
۴	سنگ کریستال توفی (دگرسران)	پلاژیوکلاز (آندزین) تا الیگوکلاز (اورتوز)	سرسیت - کلریت و آرژیل - اکسیدهای کدر آهن آلونیت ؟	پلاژیوکلازها اکثرا "شکسته شده و بتدیل شدگی به سرسیت و کلریت و آرژیل دارند و گاهی سیلیسیفیه شده اند. زمینه سنگ آلتره بوده و از میکرو - لیت های پلاژیوکلاز و فلدسپاتهای پتاسیم دار و کانیهای ثانویه فراوان نظیر سرسیت و آرژیل و کوارتز تشکیل شده.	آرژیلیك پیشرفته Argillic

شماره نمونه	نام سنگ	کانیهای اصلی سنگ	کانیهای حاصله از آلتراسیون	نحوه آلتراسیون کانیه	نوع آلتراسیون	
۵	۱۰۵	سنگ ولکانیکی با ترکیب لاتیت آندزیت (دگر سان)	پلاژیوکلاز (آندزین تا الیگوکلاز) اورتو - آمفیبول	اپیدوت - کلریت آرژیل (کانی رسی) آلونیت - کوارتز - ثانویه	آلتراسیون به اپیدوت فراوان بطوریکه برخی از بلورها تماما " به اپیدوت تجزیه شده اند. تمام بلورهای آمفیبول به اپیدوت تجزیه شده و فقط اثری از شکل بلوری باقی مانده است.	اپیدوتیک آلونیتی ؟
۶	۱۰۶	کریستال توف سیلیسیفیه (دگر سان) شده به اپیدوت فراوان و کلریت با ترکیب حدود تراکی آندزیت	پلاژیوکلاز (الیگوکلاز) آرژیل - ارتوز - کوارتزهای میکروتا کریپتو کریستالین میکروولیت های پلاژیوکلاز	اپیدوت فراوان کلریت - سرسیت - کانیه های رسی - اکسیدهای کدر آهن	پلاژیوکلازها تبدیل شدگی به اپیدوت فراوان کلریت و سرسیت دارند فلدسپاتها به کانیه های رسی آلتره شده اند.	اپیدوتیک
۷	۱۰۸	سنگ ولکانیکی با ترکیب تراکی آندزیتی (اکسیده و کربناتیزه شده)	پلاژیوکلاز (آندزین تا الیگوکلاز) - ارتوز	کلسیت - کلریت اپیدوت و اکسیدهای کدر آهن (منیتیت - و هماتیت) - میکا - کوارتز	میکروولیت های از پلاژیوکلاز و فلدسپات - الکلان آرژیله شده به همراه کانیه های ثانویه تشکیل شده است بلورهای مافیک تماما "به کربنات کلریت و اپیدوت تبدیل شده اند و فلدسپات های الکلان آرژیلی شده اند	پروپلنتیک ؟

شماره نمونه	نام سنگ	کانیهای اصلی سنگ	کانیهای حاصله از آلتراسیون	نحوه آلتراسیون کانیها	وع آلتراسیون	
۸	۱۰۹	سنگ ولکانیکی با ترکیب لاتیت آندزیت کوارتزدار (کلریتیزه)	پلاژیوکلاز (آندزین) و بندرت الیگوکلاز اورتوز؛	کلریت - اپیدوت کلریت تیغه های ریز سرستی و کانیهای رسی	پلاژیوکلازها تبدیل شدگی جزئی به اپیدوت، کلریت تیغه های ریز سرستی و کانیهای رسی دارند و در حدود ۲۵ تا ۳۰ درصد وجود دارند. احتمالا بلورهای از فلدسپات آلکالی (اورتوز) بندرت به کانیهای رسی تبدیل شدگی دارند کانیهای مافیک که تماما "یا اکثرا" به اپیدوت و کلریت تبدیل شده اند.	کلریتی ؟ آرژیلیک ؟
۹	۱۱۰	سنگ ولکانیکی متوسط (کربناتیزه و کلریتیزه و اکسید شده) آندزیت؛	پلاژیوکلاز (آندزین) آمفیبول؛	کلسیت زیاد و کلریت اکسیدهای کدر آهن بندرت سرسیت	پلاژیوکلازها تبدیل شدگی فراوان به کلسیت دارند کانیهای مافیک تماما "آلتره شده به کربنات و کلریت میباشد (احتمالا) آمفیبول"	پروپلتيك کلریتی ؟
۱۰	۱۱۱	میکرو مونزونیت تا میکرومونزدیوریت (آلتره شده) کربناتیزه و کلریتیزه	پلاژیوکلاز (الیگوکلاز) آندزین - اورتوز کوارتزهای نیمه شکلدار تا بی شکل، تیغه های ریز میکرو آمفیبول به پلاژیوکلاز میکروولیتی	کلسیت - کلریت سرسیت - آرژیل و بندرت اپیدوت کانیهای میکائی	بلورها تبدیل شدگی به سرسیت، کربنات (کلسیت) و کلریت دارند و بندرت به اپیدوت تجزیه شده اند کانیهای مافیک شامل تیغه های ریز میکائی به میزان ۳ درصد و بلورهای آمفیبول به میزان ۳ درصد و بلورهای آمفیبول به که تماما "به کلریت کربنات و کانیهای میکائی تجزیه شده اند بلورهای فلدسپات آلکالی (اورتوز) به کانیهای رسی (آرژیل) تبدیل میشوند.	پروپلتيك کلریتی ؟

شماره نمونه	نام سنگ	کانیهای اصلی سنگ	کانیهای حاصله از آلتراسیون	نحوه آلتراسیون کانی	نوع آلتراسیون
۱۱	میکرومونزودیوریت آلتره شده (اپیدوتی شده)	پلاژیوکلاز (آندزین الیگوکلاز) آمفیبول (هورنبلند) و گاهی ترمولیت و اکتینولیت اورتوز	کلیت - اپیدوت - تیغهای ریز سرسیتی و کانیهای رسی.	پلاژیوکلازها تبدیل شدگی به اپیدوت فراوان سرسیت و کلیت دارند تبدیل شدگی آمفیبول به اپیدوت و کلیت بندرت مشاهده میشود. کانیهای مافیک که اکثرا "یا" تماما "به اپیدوت و کلیت تبدیل شده اند.	اپیدوتیک
۱۲	سنگ آذرین نیمه عمیق (میکرومونزودیوریت - میکرودیوریت)	پلاژیوکلاز (الیگوکلاز) آندزین، ارتوز، کوارتز میکرو کریستالین میکروولیت های پلاژیوکلاز و کوارتز	اپیدوت - کلیت کانی رسی	پلاژیوکلازها به اپیدوت و کلیت و کانیهای رسی تبدیل شده و کانیهای مافیک تماما "آلتره شده اند به اپیدوت و کلیت و هیچ آثاری از آنها دیده نمی شود. بلورهای ارتوز به کانیهای رسی تبدیل شدگی دارند.	پروپلتیک ؟
۱۳	میکرومونزودیوریت آلتره شده (کلیتیزه و کربناتیزه شده)	پلاژیوکلاز (الیگوکلاز) تا آندزین (ارتوز - آمفیبول، کوارتز بی شکل میکروولیت های پلاژیوکلاز.	کلیت - کربنات - اپیدوت - کانیهای رسی (آرژیل)	ارتوز به آرژیل تبدیل شده کانی مافیک تماما آلتره و تجزیه شده آلتراسیون آنها به کلیت فراوان، کلسیت و بندرت به اپیدوت میباشد و احتمالا "کانی اولیه هورنبلند بوده که تماما "تجزیه شده بلورهای پلاژیوکلاز به کلیت و کلسیت و اپیدوت تجزیه شده.	کلیتی پروپلتیک

شماره نمونه	نام سنگ	کانیهای اصلی سنگ	کانیهای حاصله از آلتراسیون	نحوه آلتراسیون کانیهای	نوع آلتراسیون	
۱۴	۱۱۶	میکرو مونزو دیوریت کوارتزار (کلریتیزه شده)	پلاژیوکلاز (الیگوکلاز تا آندزین) ، اورتوز ، کوارتز بی شکل میکروولیت های پلاژیوکلاز	کلریت - کربنات کلسیت (کلسیت) - اپیدوت کانیهای رسی (آرژیل)	پلاژیوکلاز به سرسیت کلسیت ، کلریت و اپیدوت آلتره شده و کانیهای مافیک تماما "به کلسیت کلریت و اپیدوت آلتره شده اورتوز به کانیهای رسی تبدیل شده"	پروپلتیک ؟ کلریتی ؟
۱۵	۱۱۷	سنگ ولکانیکی با ترکیب آندزیتی کوارتزار (به شدت اپیدوتیزه)	پلاژیوکلاز (الیگوکلاز تا آندزین) ، اورتوز میکروولیت های پلاژیوکلاز همراه کوارتزهای نیمه شکلدار تابی شکل	سرسیت - اپیدوت و کلریت	پلاژیوکلازها (میلونیتی شده) تبدیل شدگی به سرسیت و اپیدوت - فراوان و کلریت کم دارند	پروپلتیک ؟ سرسیتیک ؟
۱۶	۱۱۸	سنگ آذرین نیمه عمیق اسیدی میکروگرانودیوریتی (کلریتیزه)	پلاژیوکلاز (اکثرا) الیگوکلاز کوارتز میکروکریستالین اورتوز ، هورنبلند	کربنات ، گربنات اپیدوت کم ، کلریت کانی رسی (کائولینیت) کلسیت و بندرت اکسیدهای کدر آهن	پلاژیوکلازها بندرت به سرسیت و کربنات و گاهی به اپیدوت تجزیه شده اند . کانیهای مافیک عبارتند از هورنبلند که به کلریت تجزیه شده اند یا بوسيله بیوتیت جانشین گردیده اند و تیغه های بیوتیتی است که به کلریت اکثرا تبدیل شدگی دارند .	کلریتی ؟ پروپلتیک ؟
۱۷	۱۱۹	میکروتونالیت	پلاژیوکلاز آمفیبول با جانشینی کامل توسط کلریت کوارتز فلدسپات	کلریت - اپیدوت اسفن و لوکوکسن کانیهای رسی کانیهای میکائی فلدسپات	آمفیبول توسط کلریت کاملا "جانشین شده است . فلدسپاتها تا حدی تجزیه به کانیهای رسی و کانیهای میکائی نشان میدهند .	آلونیتی ؟ کلریتی ؟ پروپلتیک ؟

ردیف	شماره نمونه	نام سنگ	کانیهای اصلی سنگ	کانیهای حاصله از آلتراسیون	نحوه آلتراسیون کانیهای	وع آلتراسیون
۱۸	۱۲۰	آندزیت کلریتیزه و اورالیتیزه	پلاژیوکلاز - کانی فرومنیزین احتمالا "پیروکسن	مواد کلریتی و کانیهای میکائی، کانیهای رسی اپیدوت، اورالیت	پلاژیوکلازها به کانیهای میکائی و مقادیری کانیهای رسی تبدیل شده اند پیروکسن به اورالیت تبدیل شده اپیدوت با حواشی از آمفیبول ثانویه که موجود است. این مجموعه کانیها مشخصا "حفرات" موجود در سنگ را پر کرده اند و گاهی مجموعه آمفیبولهای ثانویه تشکیل یک رگچه را میدهند.	کلریتی Choloritic
۱۹	۱۲۱	میکرودیوریت تجزیه شده اورالیتیزه اپیدوتیزه و کائولینیتزه	فلدسپات (پلاژیوکلاز) پیروکسن - آمفیبول کوارتز به مقدار خیلی کم.	کانیهای رسی - اپیدوت اورالیت و مقادیری کلسیت	فلدسپاتها بطور قابل ملاحظه به کانیهای رسی و گاهی کانیهای میکائی تجزیه شده اند و گاهی توسط اپیدوت و کلسیت جانشین شده اند. آمفیبول اولیه ظاهرا "از حواشی در حال تلاشی است." آمفیبول ثانویه از اورالیتیزاسیون پیروکسن	رژلیک ؟ روپلتیک ؟
۲۰	۱۲۲	سنگ آهک	کربنات - گاهی کوارتز و بندرت فلدسپات	—	—	روپلتیک ؟

شماره نمونه	نام سنگ	کانیهای اصلی سنگ	کانیهای حاصله از آلتراسیون	نحوه آلتراسیون	نوع آلتراسیون	
۲۱	۱۲۳	آندزیت (سرشار از کلسیتیزه آهن کلینوپیروکسن بصورت بقایائی مشاهده میشود)	پلاژیوکلاز (شکلدار) کانیهای فلدسپاتیک کانیهای اکسید آهن کلینوپیروکسن بصورت بقایائی مشاهده میشود	کلریت - کلسیت - لوکوکسن - اپیدوت	پلاژیوکلازها گاهی توسط اپیدوت جانشین شده اند و در برخی نقاط حاوی رگچه های کلسیتی میباشند ظاهر را "پیروکسن ها توسط کلسیت جانشین شده اند کانیهای فلدسپاتیک بصورت جزایری توسط کلریت و کلسیت احاطه شده اند کلسیت بصورت رگچه های نسبتا " موازی اغلب ملاحظه گردید.	کلریتی ؟
۲۲	۱۲۴	پیروکسن آندزیت	میکرولیت ها ثنا تالت های فلدسپات به همراه کانیهای کلینوپیروکسن	کلریت - اپیدوت کلسیت - کانی رسی	فلدسپاتها علاوه بر آغستگی به مواد کلریتی به کانیهای رسی تجزیه شده اند رگچه های ظریف سیلیسی مشاهده گردید. کلریت ها گاهی در معیت با کلسیت و گاهی در معیت با کانیهای فلدسپاتیک و یا کانیهای کوارتز فلدسپات ظاهر میشود	کلریتی ؟
۲۳	۱۲۵	داسیت (بیوتیتزه)	پلاژیوکلاز (نیمه شکلدار) بیوتیت قهوه ای - کوارتز فلدسپات	کانی رسی - کانی میکائی بیوتیت ثانویه	پلاژیوکلازها عمدتا " به کانی رسی و میکائی تبدیل شده اند فلدسپاتها به کانی رسی تبدیل شده اند	رزیلی تاسیک Potassic ؟
۲۴	۱۲۶	داسیت (احتمالا " تا داسیتیک - آندزیت)	پلاژیوکلاز (نیمه شکلدار تا شکلدار) " آمفیبول که عمدتا " توسط کلریت جانشین شده کوارتز	کلریت - کانیهای میکائی مقادیری کانی رسی	کانیهای فرمونیزین (بیوتیت) بطور کامل توسط کلریت و کانیهای و پاک جانشین شده اند. پلاژیوکلازها با تجزیه جزئی به کانیهای میکائی و کانیهای رسی ملاحظه میشود. کانیهای کوارتز فلدسپات به کانیهای رسی تجزیه شده اند. آمفیبول توسط کلریت جانشین شده است.	کلریتی ؟

شماره نمونه	نام سنگ	کانیهای اصلی سنگ	کانیهای حاصله از آلتراسیئون	نحوه آلتراسیئون	نوع آلتراسیئون	
۲۵	۱۲۷	میکرودیوریت تجزیه شده (اور الیتیزه و اپیدوتیزه)	پلاژیوکلاز عمدتاً نیمه شکلدار هورنبلند کوارتز	اور الیت (آمفیبول ثانویه) اپیدوت - کانی رسی زئولیت	پلاژیوکلاز با تجزیه به کانیهای رسی و یا جانشینی توسط اپیدوت موجود است. احتمالاً "پلاژیوکلاز گاهی به زئولیت و یا به آلکالی فلدسپات تجزیه شده اند و هورنبلند به احتمال قوی توسط اور الیت و مقادیری اسفن جانشین شده است.	پروپلتیک زئولیتی
۲۶	۱۲۸	میکرودیوریت تا میکرومونزدیوریت داسیت اپیدوتیزه	پلاژیوکلاز نیمه شکل دار تا شکلدار آمفیبول کوارتز	اپیدوت کلریت	پلاژیوکلاز با تجزیه جزئی به کانیهای رسی و یا جانشینی وسیع توسط بلورهای شکلدار اپیدوت. کانی فرومنیزین (آمفیبول) که گاهی به کلریت و اپیدوت تجزیه شده است.	اپیدوتیک
۲۷	۱۲۹	تراکی آندزیت	پلاژیوکلاز عمدتاً نیمه شکل دار کانی فرومنیزین کانیهای فلدسپاتیک	کلریت - کلسیت کانیهای رسی کانیهای میکائی کانیهای گروه سیلیس	پلاژیوکلاز با تجربه به کانیهای رسی و میکائی ملاحظه شد کانیهای فلدسپاتیک به کانیهای رسی تجزیه شده اند کانی فرومنیزین با جانشینی بطور کامل توسط کلریت و کلسیت و کانیهای گروه سیلیس	پروپلتیک
۲۸	۱۳۰	میکرو گرانودیوریت	پلاژیوکلاز نیمه شکل دار تا شکلدار نیمه شکلدار کوارتز - فلدسپات	کانیهای رسی اور الیت کانیهای اکسید آهن	آمفیبول هورنبلند گاهی به اور الیت به همراه کانیهای اکسید آهن تجزیه شده فلدسپات شدیداً "به کانیهای رسی تجزیه شده است.	آرژیلیک پیشرفته

شماره نمونه	نام سنگ	کانیهای اصلی سنگ	کانیهای حاصله از آلتراسیون	نحوه آلتراسیون	نوع آلتراسیون	
۲۹	۱۳۲	احتمالا " داسیت اتا داسیتیک آندزیت میکرومونزودیوریت	پلاژیوکلاز عمدتا " شکلدار کانیهای فرومنیزین کوارتز فلدسپات	اپیدوت کلریت اورالیت کانی میکائی	گاهی فلدسپاتها حاوی رگچه‌های از کانی اسید آهن میباشند. کانی فرومنیزین بطور کامل توسط کلریت و اپیدوت جانشین شده‌اند. پلاژیوکلاز به کانیهای رسی و میکائی تجزیه شده (بخصوصاً: حواشی)	پروپلتیک
۳۰	۱۳۳	میکرومونزودیوریت تجزیه شده (اپیدوتیزه و کائولینیتیزه)	پلاژیوکلاز عمدتا " شکلدار (با ساختمان زونه) - فلدسپاتها کانی فرومنیزین با جانشینی کامل توسط کلریت و اپیدوت موجود است هورنبلند عمدتا " نیمه شکلدار	اپیدوت فراوان کانی رسی فراوان کلریت	فلدسپاتها اکثرا " از حواشی آلکالیک و به کانیهای رسی تجزیه شده‌اند. تجزیه از فلدسپاتها به کانیهای رسی بطور وسیع صورت گرفته فلدسپاتها اغلب توسط اپیدوت و بندرت کوارتز جانشین شده‌اند. فلدسپات آلکالیک با تجزیه شدید به کانی رسی موجود است.	اپیدوتیک ؟ آرژیلیک
۳۱	۱۳۴	سنگ ولکانیک اسیدی	فلدسپات عمدتا " نیمه شکلدار کانیهای فرومنیزین	کربنات اکسید آهن	فلدسپات به مواد کلریتی بعلاوه اکسید آهن آغشته شده و ظاهرا " فلدسپاتها توسط کربنات جانشین شده‌اند. کانی فرومنیزین توسط کانیهای اکسید آهن جانشین شده‌اند. بافت پرلیتی به کانیهای فلدسپات تبلور مجدد یافته است زمینه سنگ به نحوی وسیع به مواد کلریتی و گاهی مواد کلریتی به همراه کانی اکسید آهن آغشتهگی پیدا کرده است.	پروپلتیک ؟

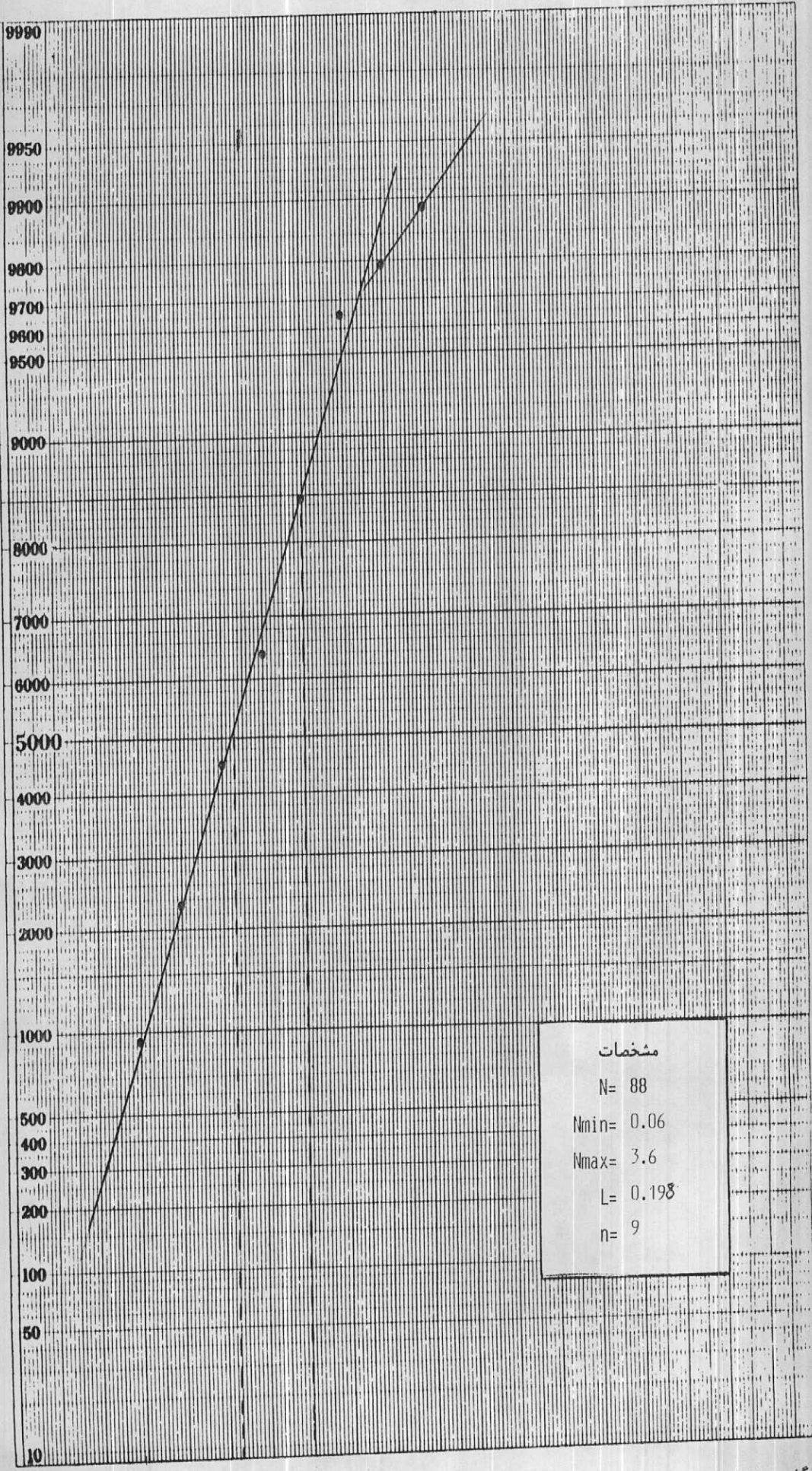
شماره نمونه	شماره نمونه	نام سنگ	کانیهای اصلی سنگ	کانیهای حاصله از آلتراسیون	نحوه آلتراسیون	نوع آلتراسیون
۳۲	۱۳۵	میکرو کوارتز دیوریت	پلاژیوکلاز عمدتاً " شکل دار کانی فرومنیزین (آمفیبول) فلدسپات کوارتز با رشد توام بیوتیت	کانیهای رسی کلریت اپیدوت	پلاژیوکلاز با تجزیه به کانیهای میکائی و کانیهای رسی دیده میشود. بیوتیت به مقدار کم با تجزیه به کلریت موجود است. فلدسپاتها به کانیهای رسی تجزیه شدهاند. کانی فرومنیزین آمفیبول با جانشینی کامل به سیله کلریت و اپیدوت	آرژیلیک متوسط
۳۳	۱۳۶	داسیت - تراکی آندزیت	پلاژیوکلاز بیوتیت قهوه‌ای کوارتز (گاهی با رشد توام)	کانیهای رسی کلسیت کلریت	پلاژیوکلاز با تجزیه به آلکالی فلدسپات کانی فرومنیزین با جانشینی کامل توسط کلسیت و مقادیری کلریت	آرژیلیک متوسط

ضمیمه شماره ۳

منحنی های درصد نسبی جمعی ۸ عنبر اندازه گیری شده در

نمونه های خاک و رسوبات رودخانه های ناحیه خوین رود

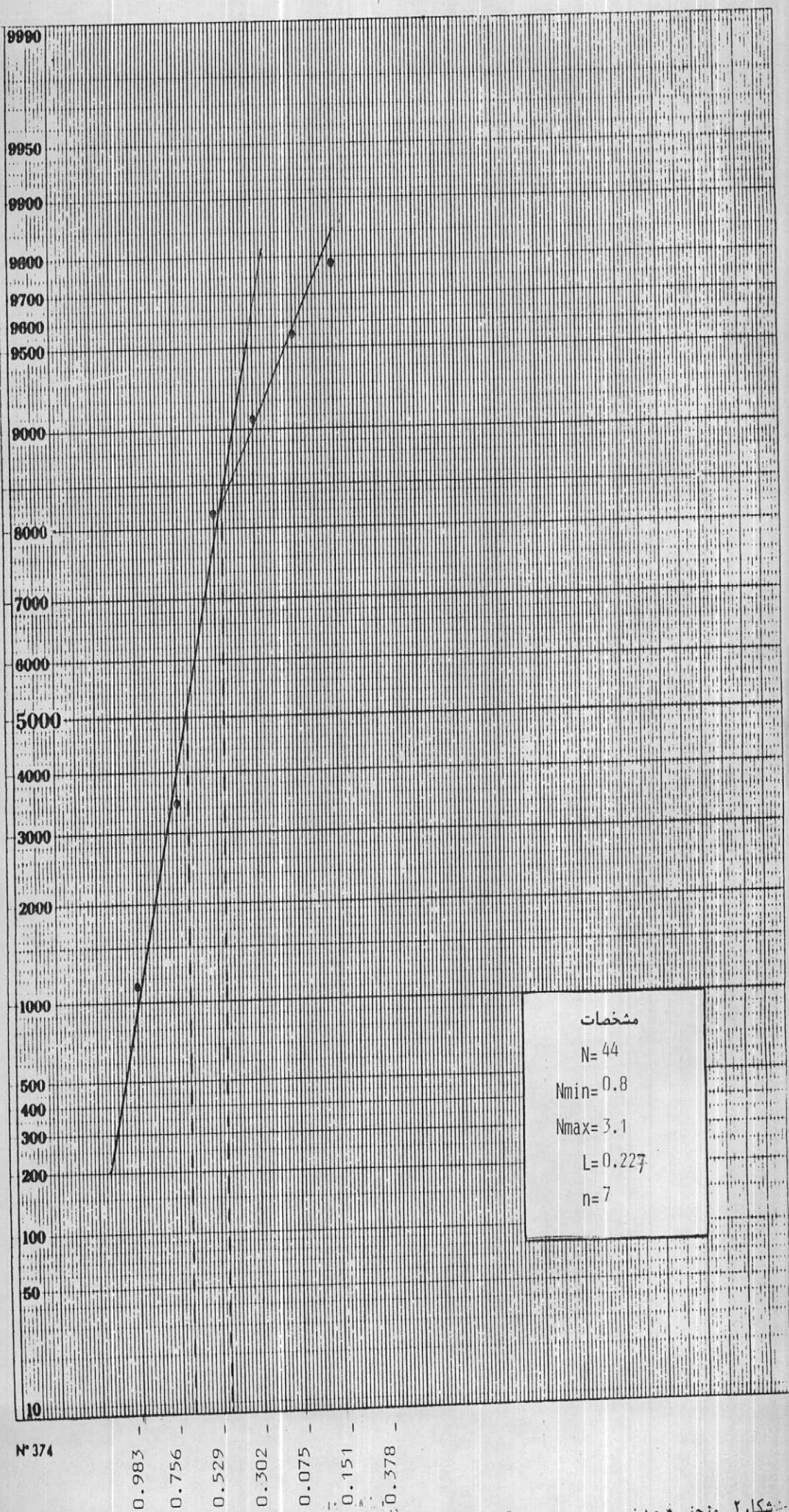
مشخصات
 N = 88
 Nmin = 0.06
 Nmax = 3.6
 L = 0.198
 n = 9

N° 374

1.122 -
 0.924 -
 0.726 -
 0.528 -
 0.330 -
 0.132 -
 0.065 -
 0.0263 -
 0.01315 -

لگاریتم فاصله

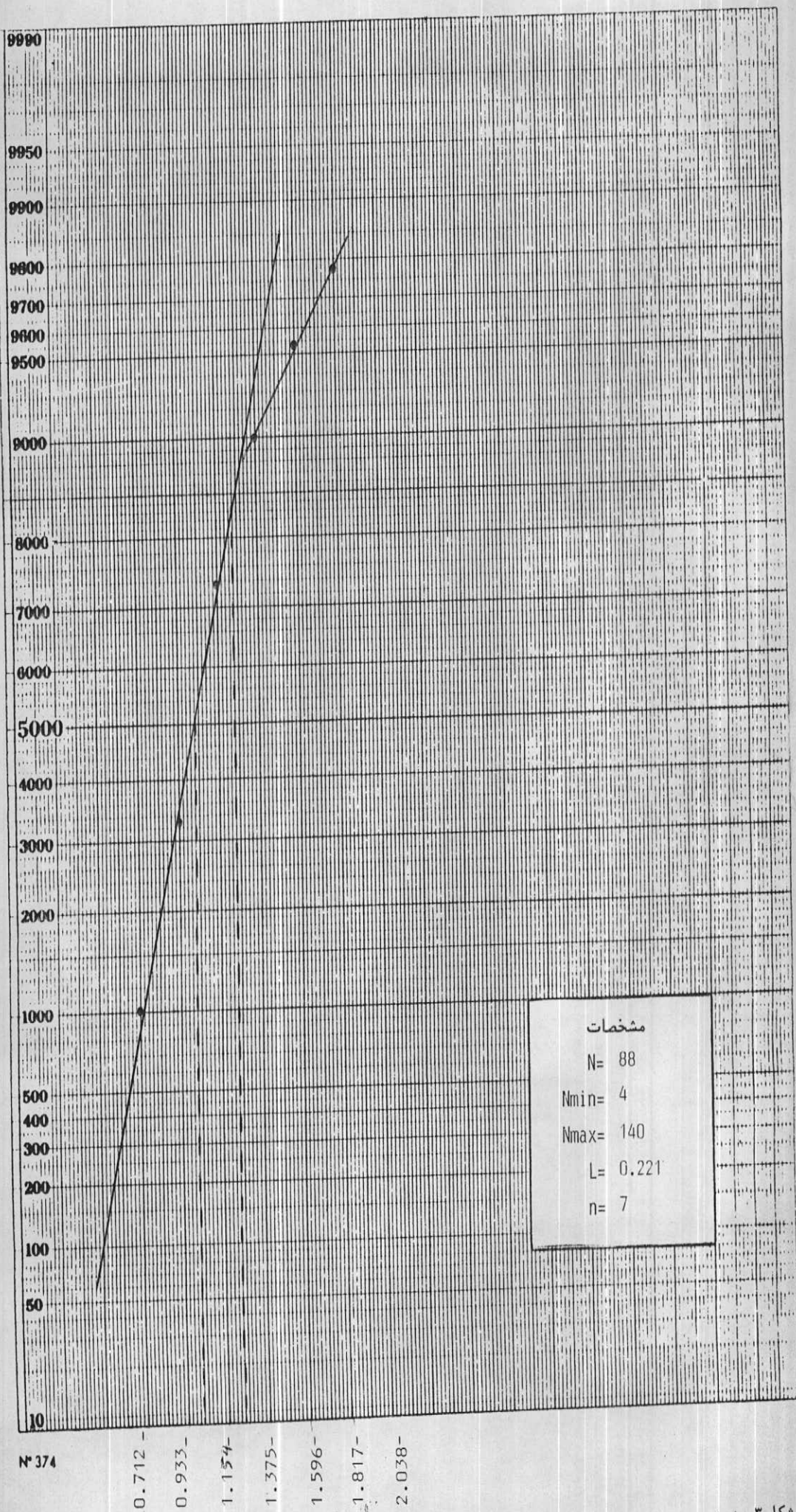
شکل ۱- منحنی درصد نسبی جمعی عنصر نقره در نمونه های خاک ناحیه خوینرود

№ 374

شکل ۲ - متخنی درصد نسبی جمعی عنصر نقره در نمونه های رسوبات رودخانه ای ناحیه خوینرود

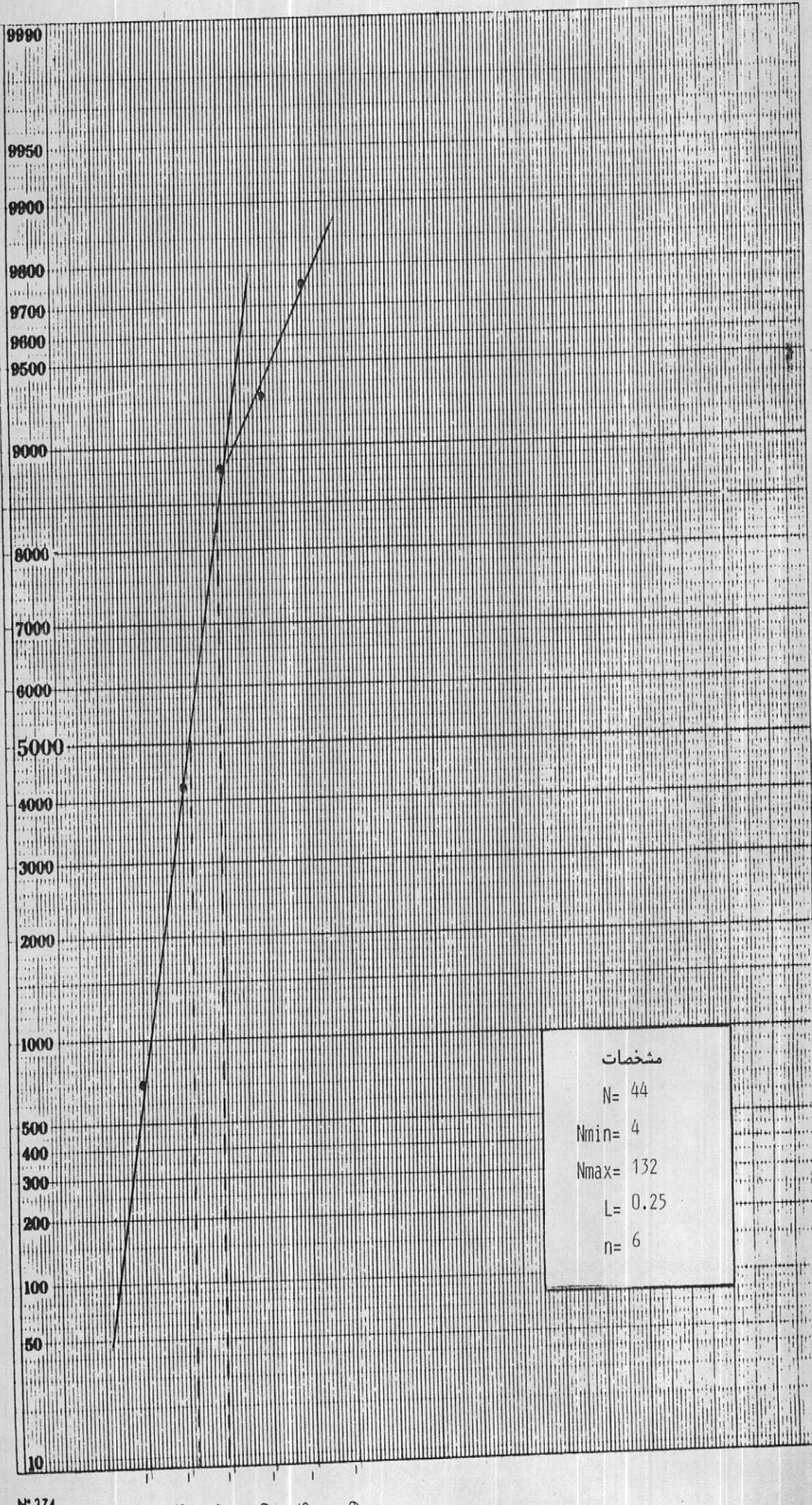

№ 374

شکل ۳- منحنی درصد نسبی جمعی عنصر آرسنیک در نمونه های خاک ناحیه خویبرود

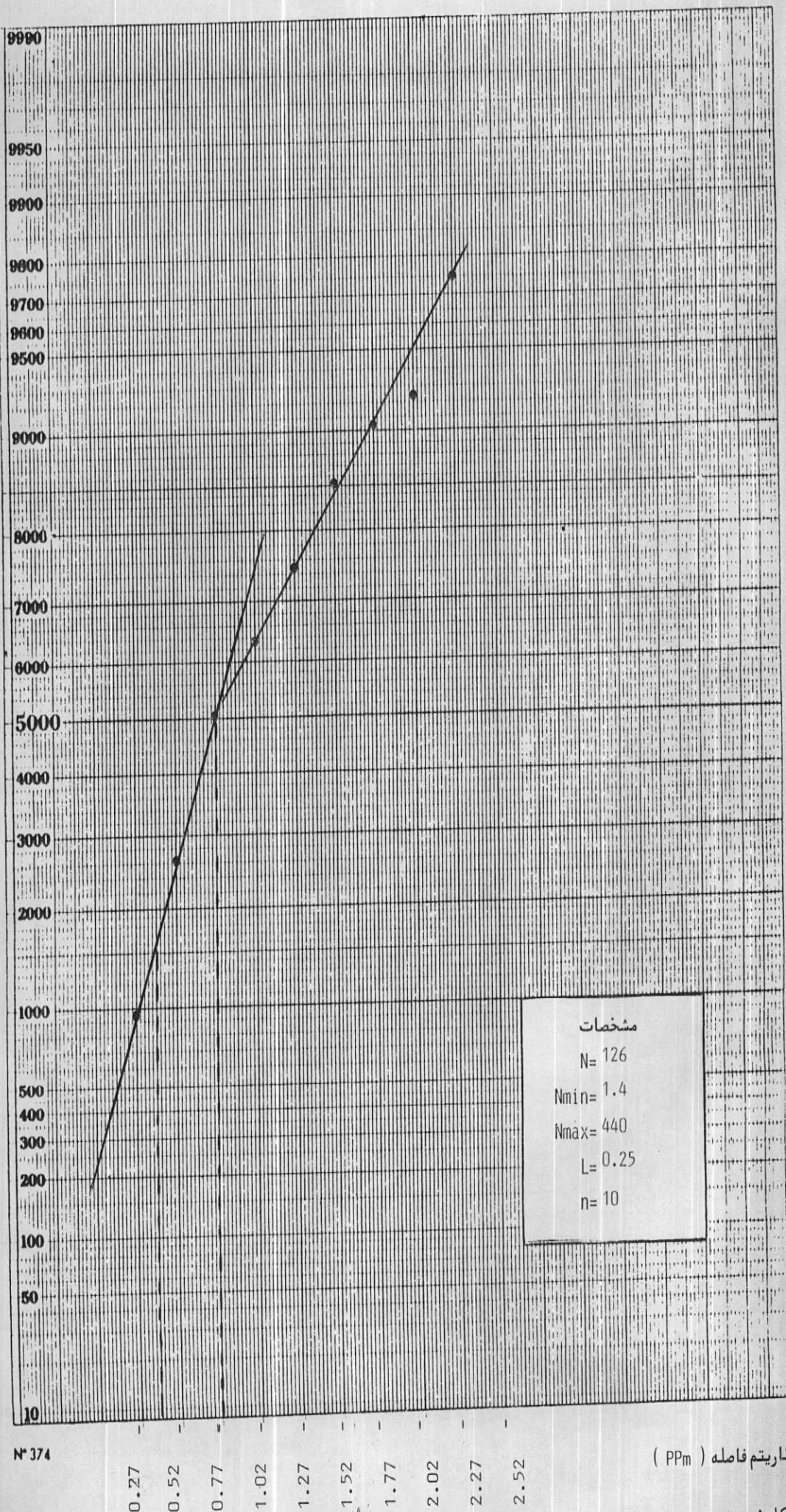

مشخات
 $N = 44$
 $N_{min} = 4$
 $N_{max} = 132$
 $L = 0.25$
 $n = 6$

№ 374

شکل ۴- منحنی درصد نسبی جمعی عنصر آرسنیک در نمونه های رسوبات رودخانه ای ناحیه خوینرود.

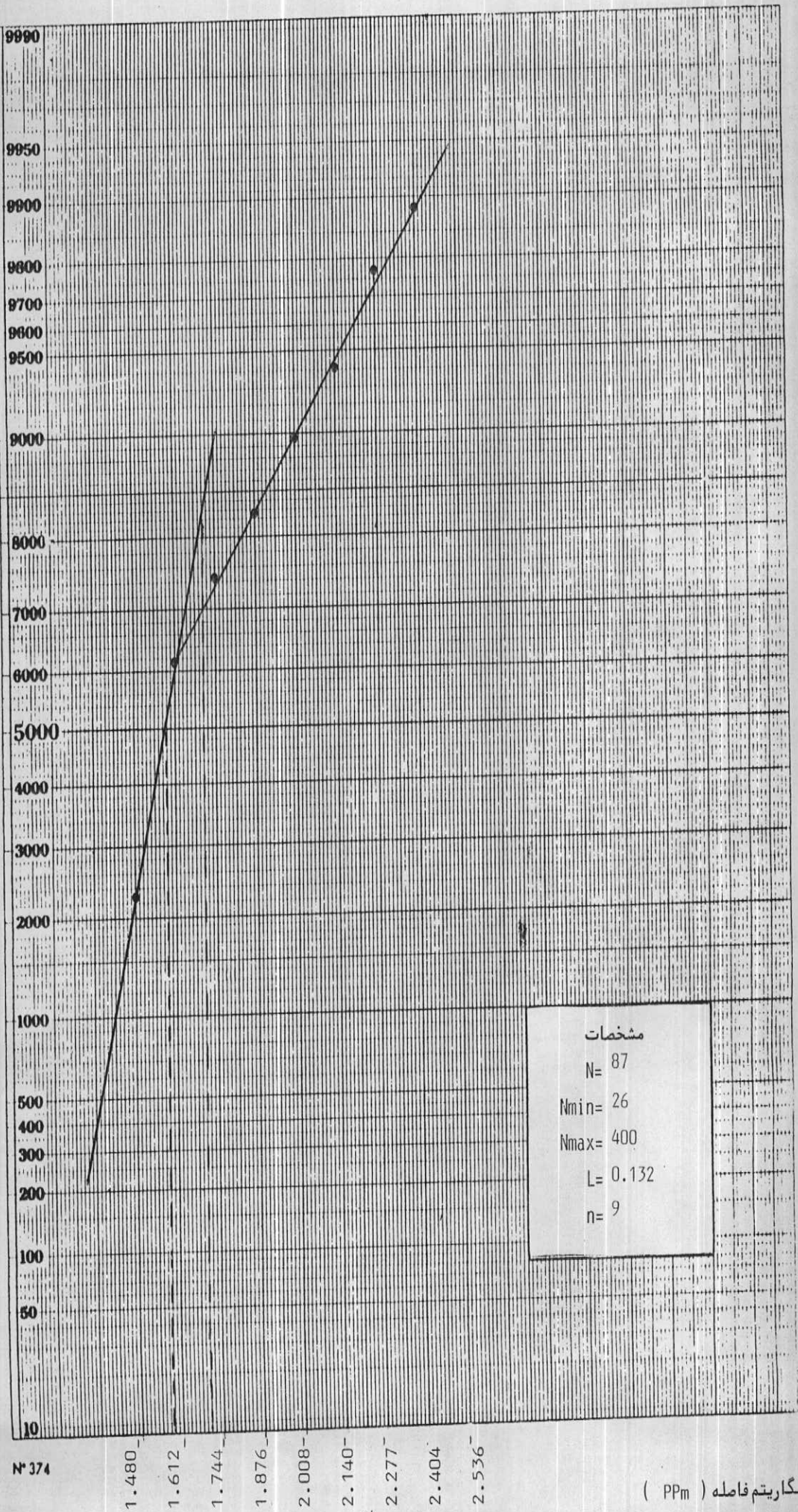

№ 374

لگاریتم فاصله (PPm)

شکل ۵- منحنی درصد نسبی جمعی عنصر طلا در نمونه های خاک و رسوبات رودخانه ای ناحیه خوینرود.

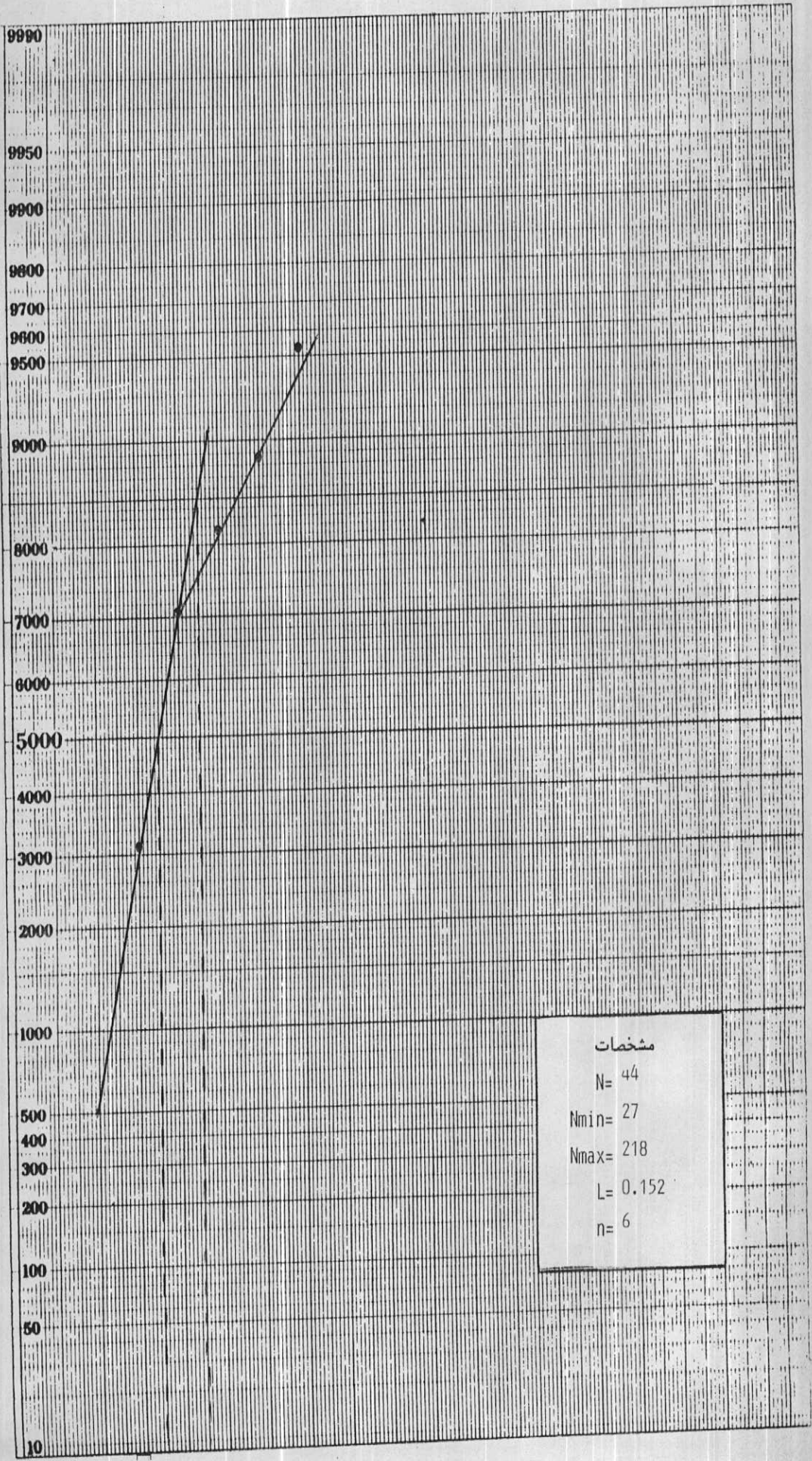

№ 374

لگاریتم فاصله (PPM)

شکل ۶- منحنی درصد نسبی جمعی عنصر مس در نمونه های خاک ناحیه خوبنرود.

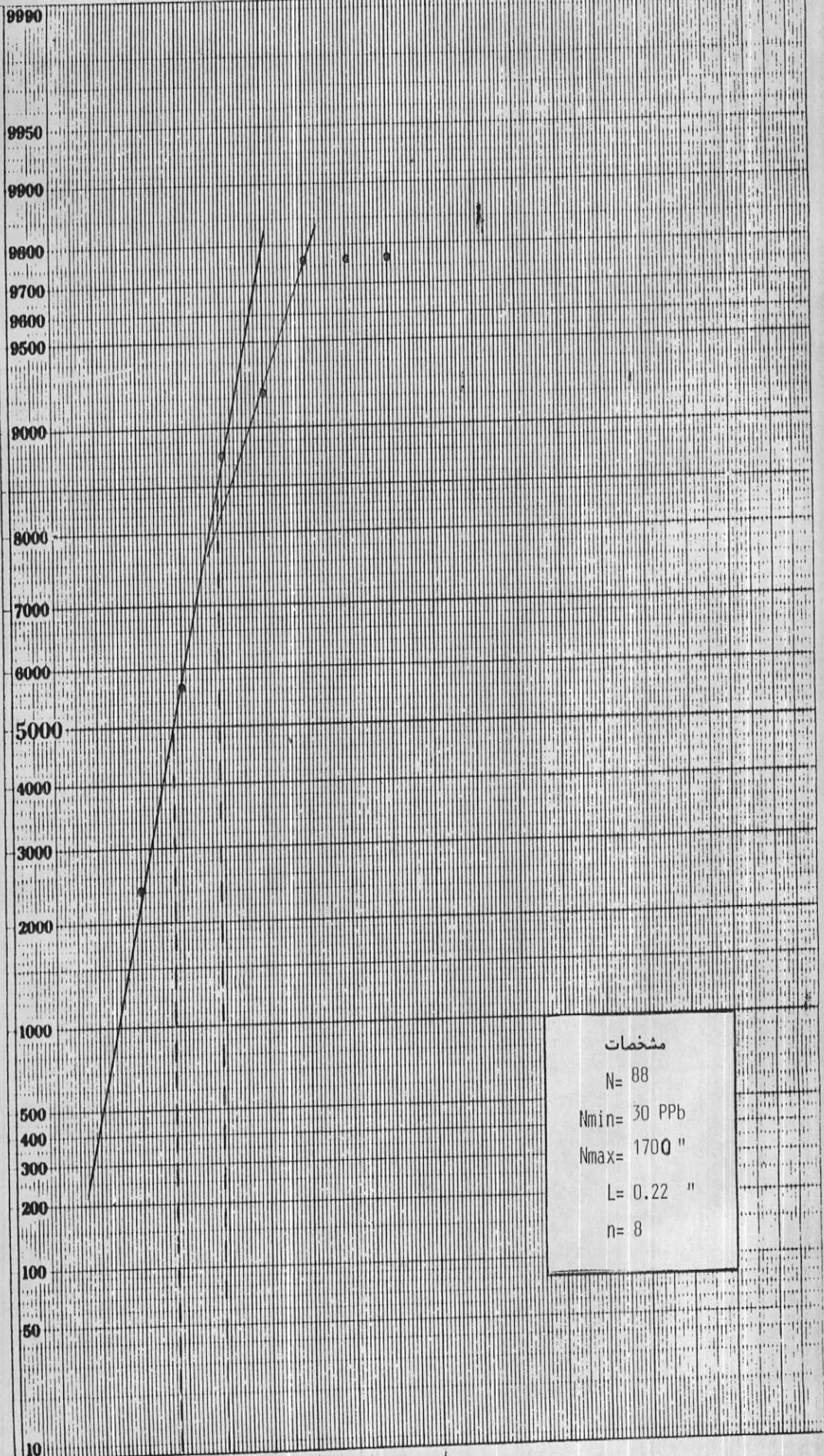

№ 374

1.507 -
 1.659 -
 1.811 -
 1.963 -
 2.115 -
 2.267 -

شکل ۷- منحنی درصد نسبی جمعی عنصر مس در نمونه های رسوبات رودخانه ای ناحیه خوبنرود.

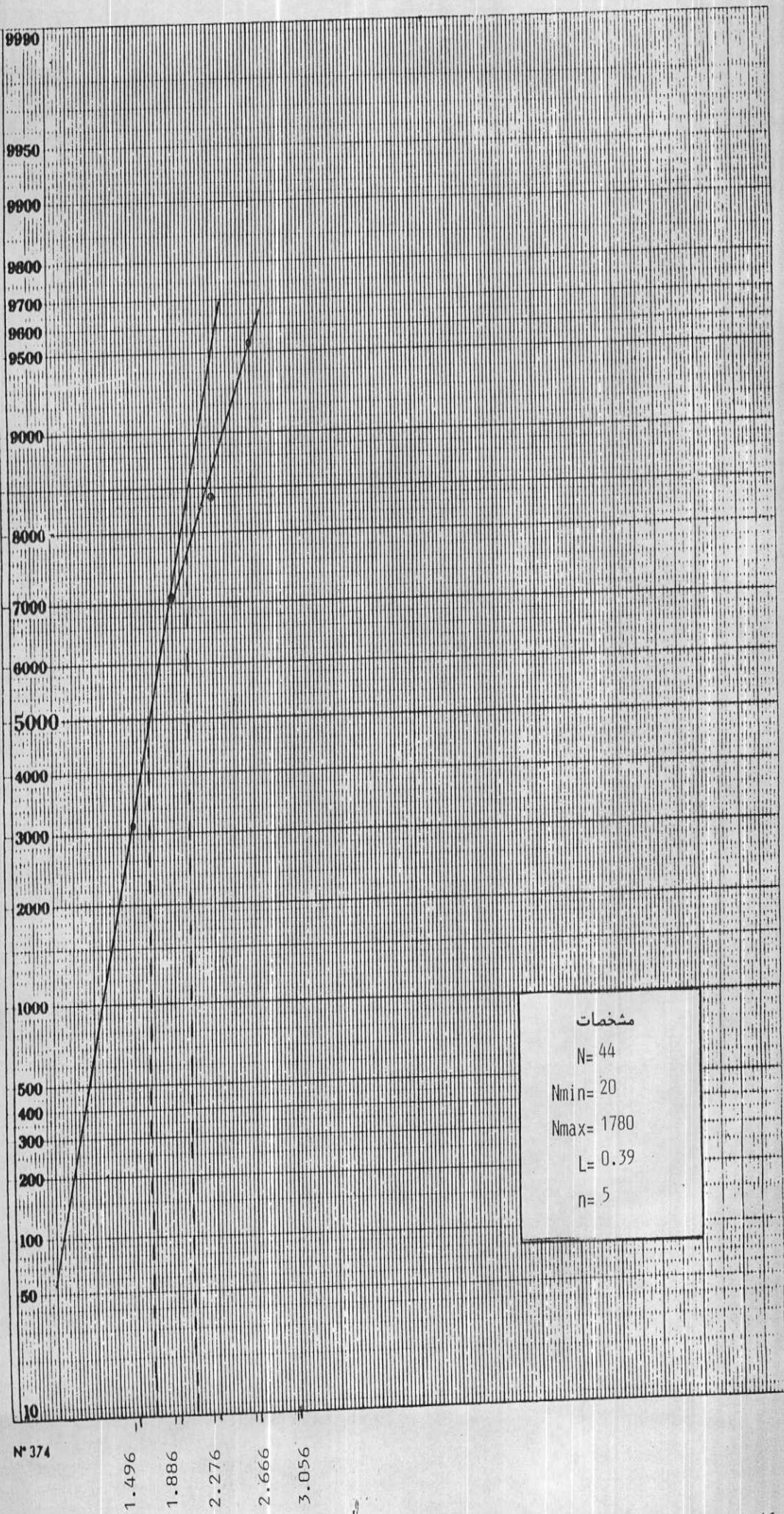

№ 374

1.58
1.80
2.02
2.24
2.46
2.68
2.90
3.12

لگاریتم فاصله

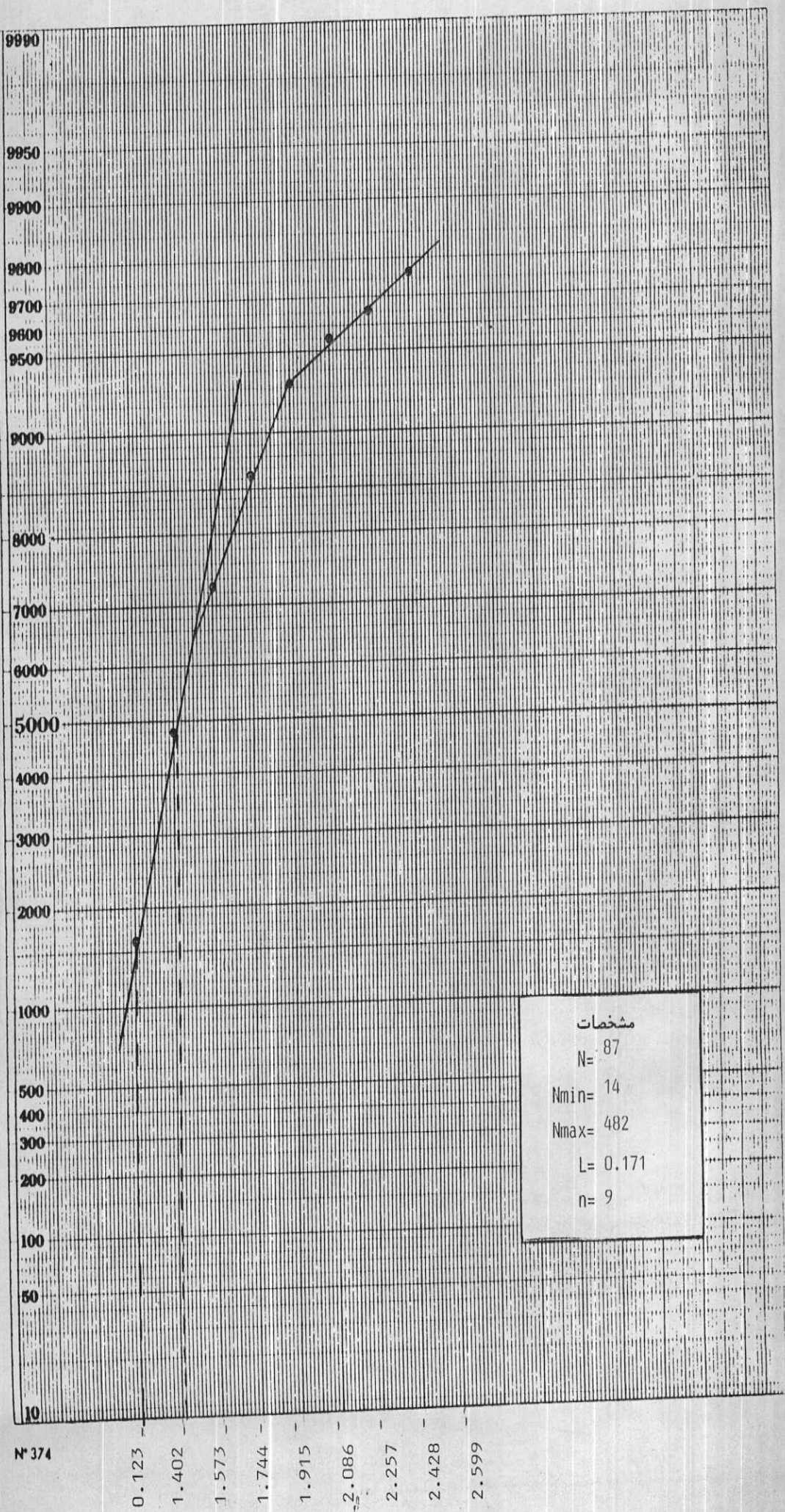
شکل ۸- منحنی درصد نسبی جمعی عنصر جیوه در نمونه های خاک ناحیه خوینرود.

№ 374

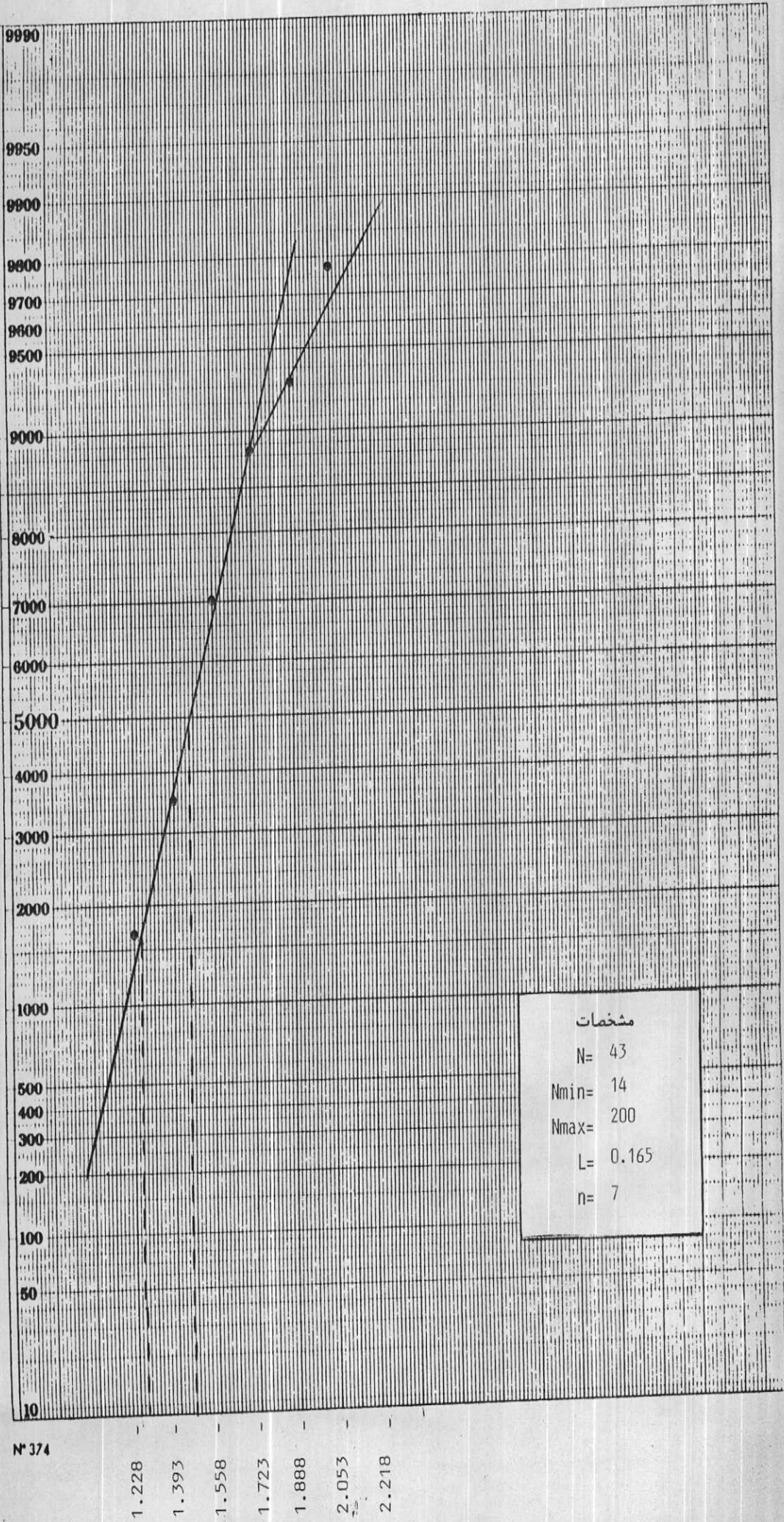
شکل ۹- منحنی درصد نسبی جمعی عنصر جیوه در نمونه های رسوبات رودخانه ای ناحیه خوینرود.

№ 374

شکل ۱۰ - منحنی درصد نسبی جمعی عنصر سرب در نمونه های خاک ناحیه خوینرود.

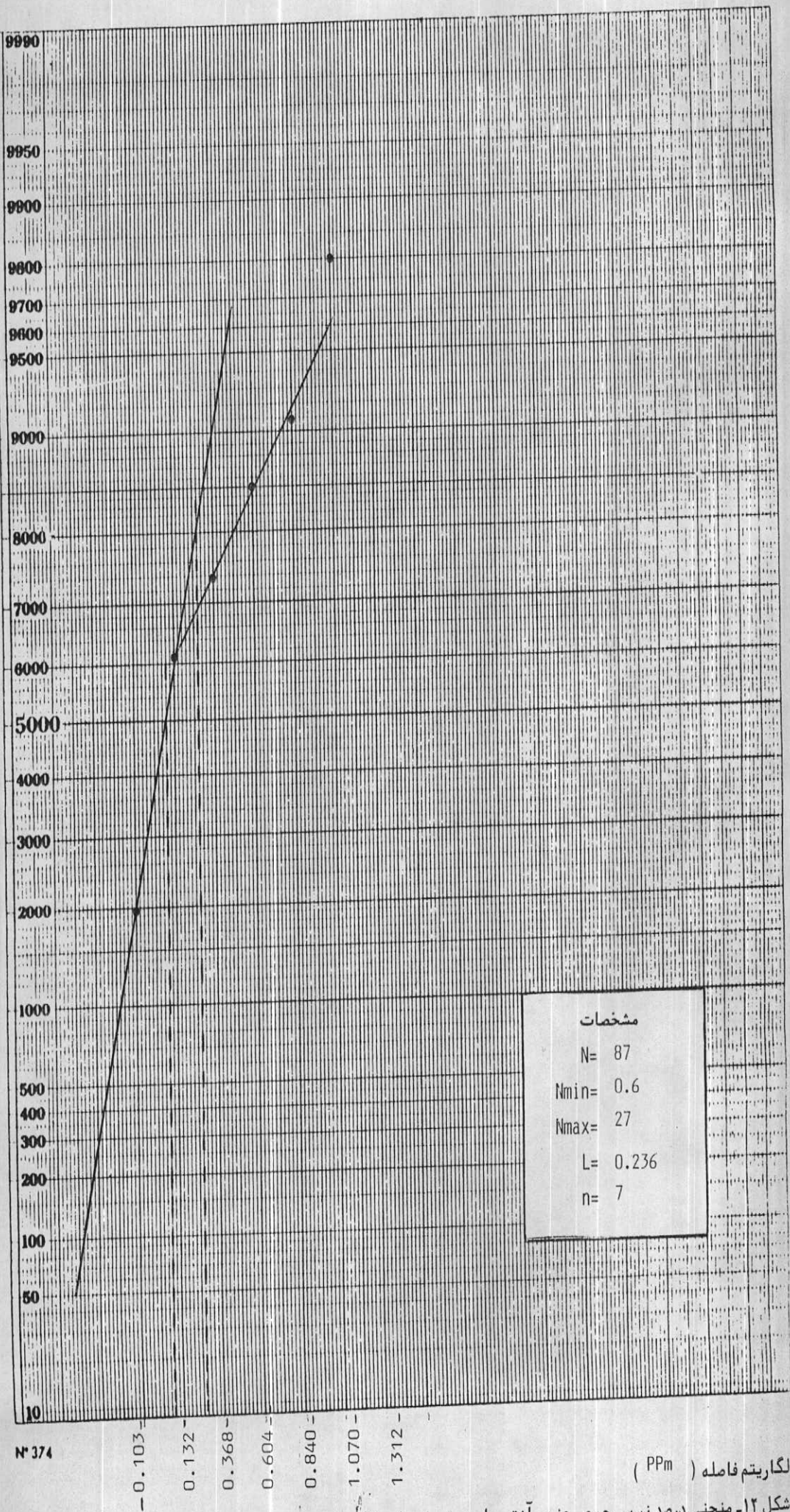

№ 374

1.228
1.393
1.558
1.723
1.888
2.053
2.218

شکل ۱۱- منحنی درصد نسبی جمعی عنصر سرب در نمونه های رسوبات رودخانه ای ناحیه خویبرود.

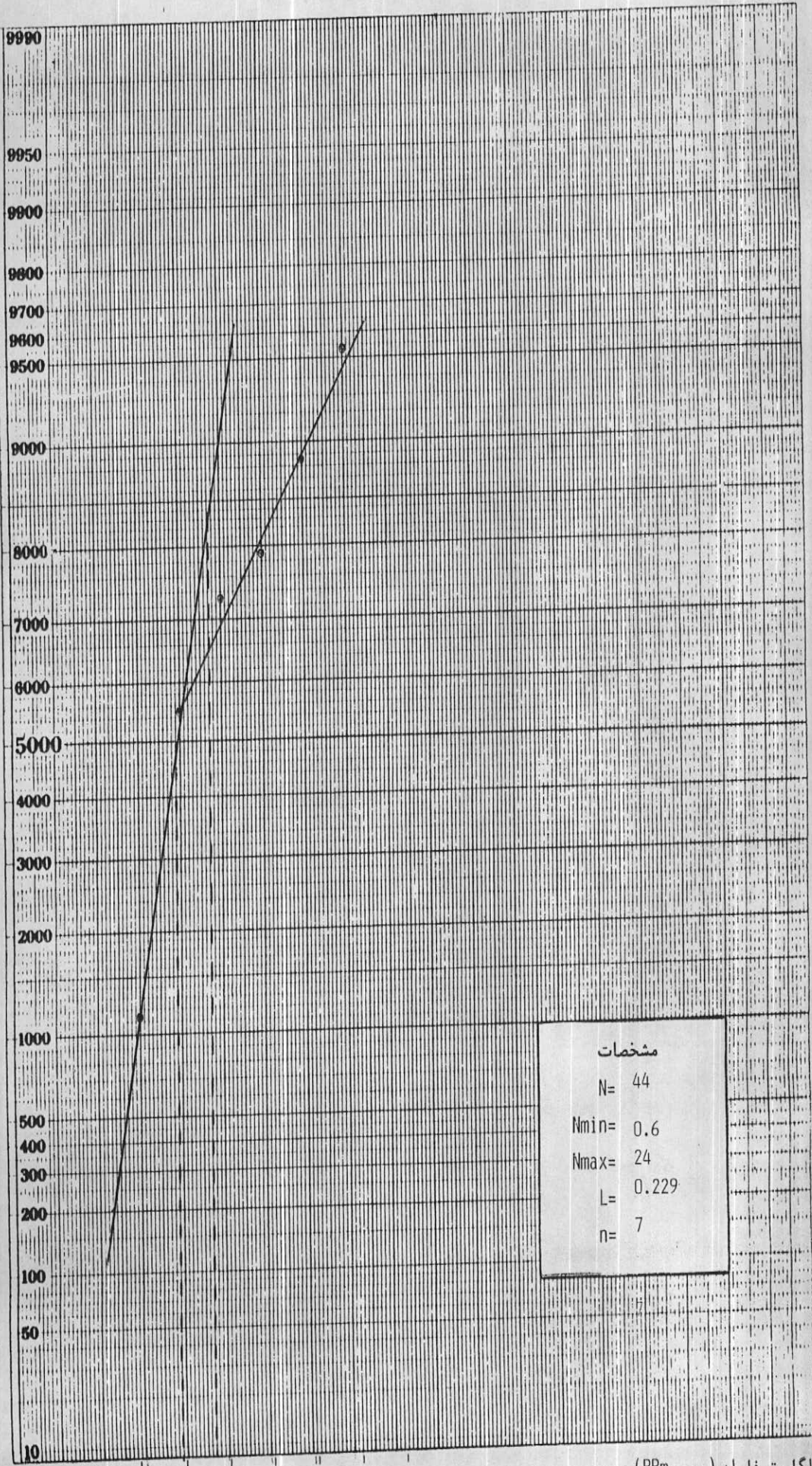

№ 374

لگاریتم فاصله (PPm)

شکل ۱۲- منحنی درصد نسبی جمعی عنصر آنتیموان در نمونه های خاک ناحیه خوینرود.

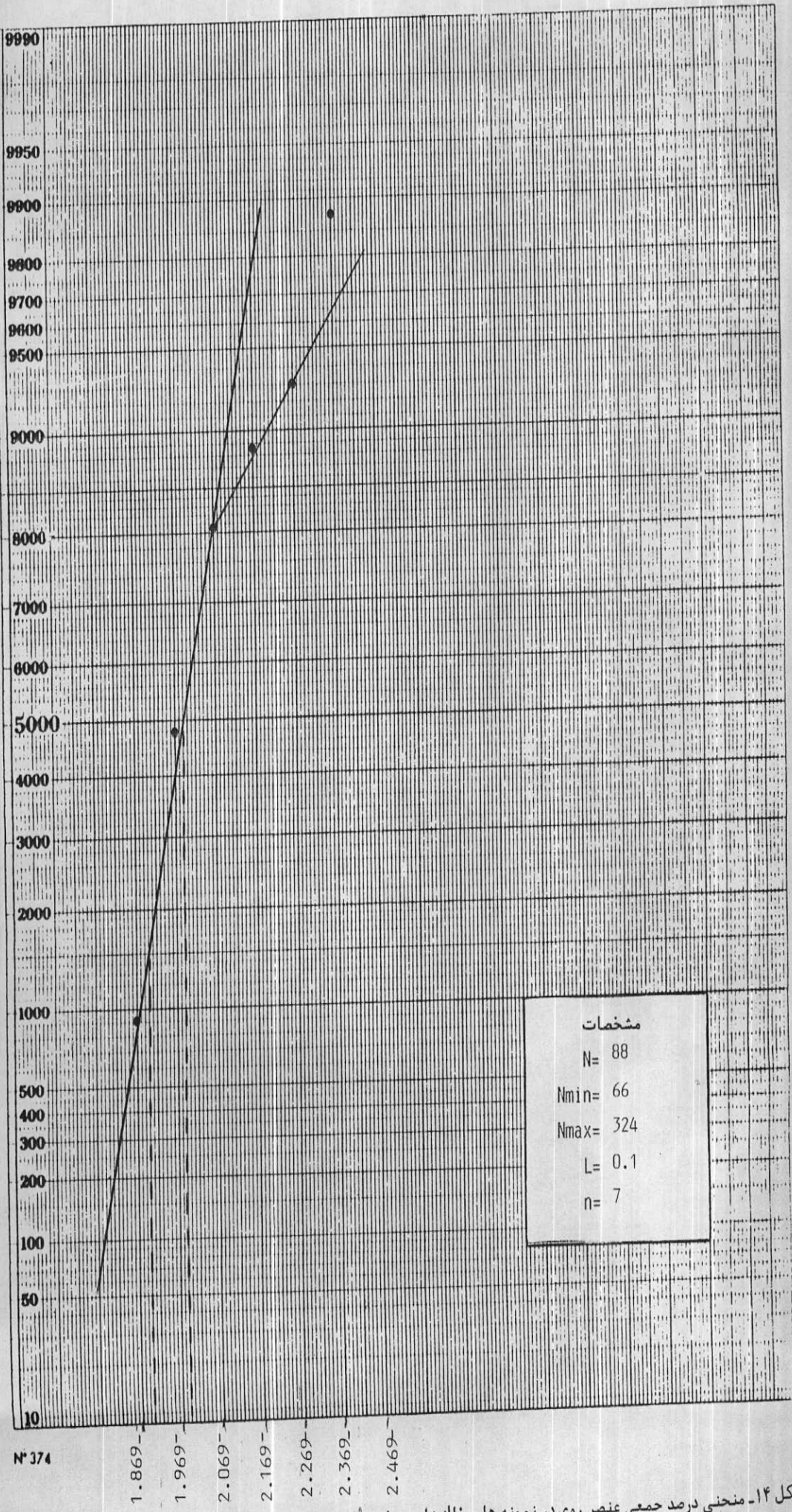
N° 374

0.107
0.121
0.350
0.579
0.808
1.037
1.266

لگاریتم فاصله (PPm)

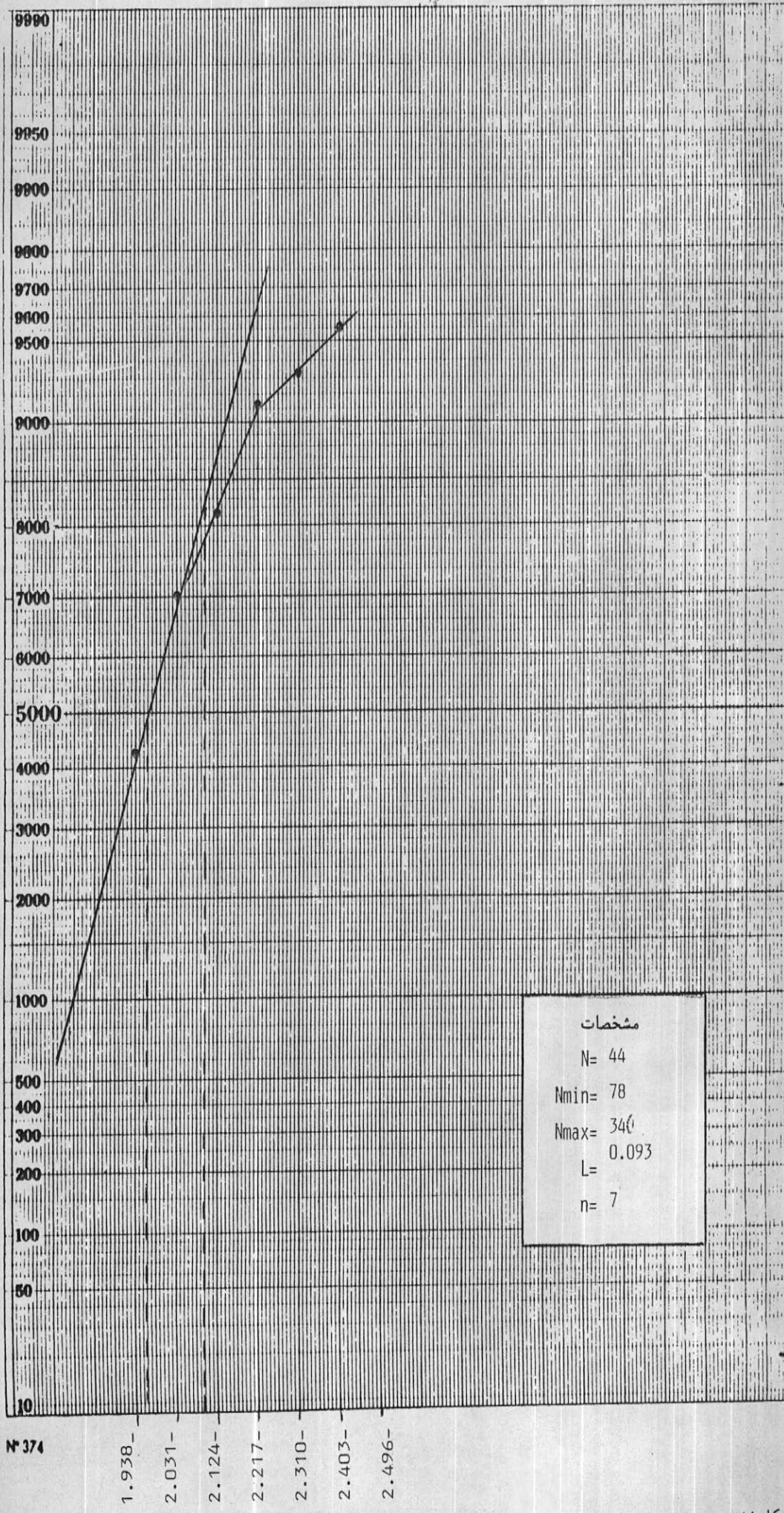
شکل ۱۳- منحنی درصد نسبی عنصر آنتیموان در نمونه های رسوبات رودخانه ای ناحیه خوینرود.

№ 374

شکل ۱۴ - منحنی درصد جمعی عنصر روی در نمونه های خاک ناحیه خوی نزدیک.

N° 374

شکل ۱۵- منحنی درصد نسبی جمعی عنصر روی در نمونه های رسوبات رودخانه ای ناحیه خویبرود.

HEAVY MINERALS DETERMINATION REPORT

Sample No.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Asphaltenes										
Amorphous										
Quartz										
Pyrophyllite										
Muscovite										
Brochantite										
Chrysotile										
Malachite										
Chalcanthite										
Goethite										
Malachite										
Native Copper										
Covellite										
Chalcopyrite										
Pyrite										
Galena										
Anglesite										
Barite										
Native Silver										
Native Gold										
Native Bismuth										
Native Antimony										
Native Arsenic										
Native Tellurium										
Native Platinum										
Native Palladium										
Native Rhodium										
Native Rhenium										
Native Iridium										
Native Osmium										
Native Selenium										
Native Sulfur										
Native Tellurium										
Native Bismuth										
Native Antimony										
Native Arsenic										
Native Tellurium										
Native Platinum										
Native Palladium										
Native Rhodium										
Native Rhenium										
Native Iridium										
Native Osmium										
Native Selenium										
Native Sulfur										

ضمیمه شماره ۴

نتایج کانی شناسی ، کانی های سنگین ناحیه خوینرود

EXPLANATION:

- Yellowish estimation matrix
- 100-10% K2O-10% K2O-5%
- 100-10% K2O-10% K2O-5%
- 75% yellow grain

HEAVY MINERALS DETERMINATION REPORT

2

Sample No	211-A	212-A	213-A	214-A	215-A	216-A	217-A	218-A	219-A	220-A
T.S.V	7500	7500	6400	8000	6800	5800	7500	6900	7100	84
S.V	14	14.5	13.5	14	12	11.5	11	17	15	16
H.M.V	4.5	4.5	5	5	4.5	5	6.5	6.5	7	6.5
Amphiboles	d	d	d	PTS	R	R	R	R	R	R
Asiatase	d	d	d	d	R	d	d	PTS	d	PTS
Apatite	d	d	R	d	M	R	d	d	d	R
Arsenopyrite										
Barite	PTS	PTS	d	d	PA	R	d	d	R	R
Brochantite										
Cerussite				d	PTS	d	PTS	PTS		
Chalcopyrite										
Cinnabar										
Corjndon										
Native Copper										
Covelite										
Epidotes	d	R	M	R	M	M	R	PA	R	R
Fe-oxides	R	M	R	M	R	R	R	R	R	d
Galena				PTS						
Geothite										
Gold	PTS	PTS		PTS		PTS	PTS	PTS	PTS	PTS
Hamatite										
Ilmenite										
Jarosite	d	R	d	PTS	d	d	PTS	d	PTS	d
Leucoxene										
Maquetite	d	M	PA	M	PA	PA	PA	d		
Malachite										
Native Mercury										
Mn-oxides										
Molybdenite	PTS							PTS		
Phlogoplte	d	PTS	PTS	PTS			PTS			PTS
Pyrite	PTS	PTS	d	d	d	d	d	d	d	d
Pyrite-oxide.	d	M	M	R	PA	PA	R	d	R	R
Pyromorphite				PTS					PTS	
Pyroxenes	d	d	d	d	R	R	M	M	M	M
Rutile	PTS	PTS		PTS			PTS	PTS	PTS	PTS
Sphene		PTS		PTS		d	PTS	PTS	d	PTS
Specularite		PTS	PTS	d		d			PTS	PTS
Smithsonite										
Wulfenite										
Zircon	d	d	d	d	PA	R	R	d	R	R
Alt. Silicate	R	PA	R	R	R	R	R	PA	R	PA

EXPLANATION :

Volumetric Estimation Classes:

TA > 90% A=60-90% M=30-60%

PA=10-30% R=1-10% d=1%

PTS= isolated grains

T.S.V= Total volume of sample (cc)

S.V= Volume of sample under study (cc)

H.M.V= Volume of heavy minerals fraction (cc)

HEAVY MINERALS DETERMINATION REPORT

5

Sample No	0-250	136-A	140-A	141-A					
T.S.V	7000	7000	7000	8500					
S.V	15	13.5	10.5	15.5					
H.M.V	4	2.5	1	3					
Amphiboles	PA	d	d	pts					
Asiatase	pts	pts		pts					
Apatite	PA	PA	A	R					
Arsenopyrite									
Barite									
Brochantite									
Cerussite		pts		pts					
Chalcopyrite									
Cinnabar									
Corindon									
Native Copper									
Covelite									
Epidotes	d	R	pts	d					
Fe-oxides									
Galena		pts							
Geothite									
Gold		d	pts	d					
Hamatite	R	d	d	d					
Ilmenite	PA	pts							
Jarosite	pts	pts		pts					
Leucoxene									
Maqnetite	M	PA	R	R					
Malachite									
Native Mercury									
Mn-oxides	d	pts		pts					
Molybdenite									
Phlogoplte									
Pyrite	pts	pts	d	d					
Pyrite-oxide.	PA	M	R	M					
Pyromorphite		pts		d					
Pyroxenes	pts	d	d	d					
Rutile	pts	pts		pts					
Sphene	pts	pts		pts					
Specularite									
Smithsonite		pts	pts						
Wulfenite									
Zircon	d	PA	R	R					
Alt. Silicate	d	d	d	d					

EXPLANATION :

Volumetric Estimation Classes:

TA > 90% A=60-90% M=30-60%

PA=10-30% R=1-10% d=1%

PTS= isolated grains

T.S.V= Total volume of sample (cc)

S.V= Volume of sample under study (cc)

H.M.V= Volume of heavy minerals fraction (cc)